

ΚΟΙΝΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

**ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ:
ΚΑΤΑΘΕΣΗ, ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ
ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Μάρτιος 2021

1 ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας του Δικτύου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽¹⁾ (EUIPN) συνεχίζουν να συνεργάζονται στο πλαίσιο σύγκλισης των πρακτικών για τα εμπορικά σήματα και σχέδια. Επί του παρόντος, έχουν καταλήξει σε συμφωνία σχετικά με ένα συμπληρωματικό έγγραφο Κοινής Πρακτικής/Κοινών Συστάσεων για τα εμπορικά σήματα με σκοπό να παράσχουν γενικές αρχές όσον αφορά στα αποδεικτικά στοιχεία στο πλαίσιο διαδικασιών προσφυγής για εμπορικά σήματα, ειδικότερα, τα είδη, τα μέσα, τις πηγές και τον προσδιορισμό των σχετικών ημερομηνιών που αφορούν τα αποδεικτικά στοιχεία, καθώς και τη διάρθρωση και την παρουσίαση αυτών, και τον χειρισμό αποδεικτικών στοιχείων εμπιστευτικού χαρακτήρα.

Το εν λόγω έγγραφο Κοινής Πρακτικής/Κοινών Συστάσεων δημοσιοποιείται μέσω της παρούσας Κοινής Ανακοίνωσης με σκοπό την περαιτέρω βελτίωση της διαφάνειας, της ασφάλειας δικαίου και της προβλεψιμότητας προς όφελος τόσο των εξεταστών και των εσωτερικών και εξωτερικών οργάνων προσφυγής όσο και των χρηστών.

Το εν λόγω έγγραφο Κοινής Πρακτικής/Κοινών Συστάσεων διατυπώνει ένα σύνολο κατευθυντήριων, μη δεσμευτικών αρχών όσον αφορά στα αποδεικτικά στοιχεία στο πλαίσιο των διαδικασιών προσφυγής για τα εμπορικά σήματα. **Στο πεδίο εφαρμογής** εμπίπτουν τα ακόλουθα ζητήματα:

- είδη των αποδεικτικών στοιχείων και το παραδεκτό τους κατά το στάδιο των διαδικασιών προσφυγής·
- μέσα και πηγές των αποδεικτικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένης της γνησιότητας, της ακρίβειας και της αξιοπιστίας αυτών·
- εξακρίβωση της σχετικής ημερομηνίας των αποδεικτικών στοιχείων·
- τρόποι παρουσίασης των αποδεικτικών στοιχείων: διάρθρωση και παρουσίαση, συμπεριλαμβανομένων των αποδεκτών μορφότυπων, του μεγέθους και του όγκου, του ευρηθρίου παραρτημάτων και των υποδειγμάτων και
- εμπιστευτικότητα των αποδεικτικών στοιχείων.

Τα ακόλουθα ζητήματα **δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής** της Κοινής Πρακτικής/των Κοινών Συστάσεων:

- εκτίμηση της αποδεικτικής αξίας των στοιχείων·
- γλωσσικά ζητήματα·
- περιγραφή των νομικών περιορισμών που παρακωλύουν τις εφαρμογές·
- επικαιροποίηση των κατευθυντήριων γραμμών·
- τα ακόλουθα αποδεικτικά μέσα: εξέταση μαρτύρων, αυτοψίες, πραγματογνωμοσύνες και αιτήσεις παροχής πληροφοριών·
- διαδικασίες για προσβολή σήματος ενώπιον δικαστηρίων·
- περιστάσεις υπό τις οποίες τα όργανα προσφυγής και τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών θα πρέπει να επιτρέπουν σε τρίτα μέρη ή σε άλλα διοικητικά όργανα/δικαστήρια να έχουν πρόσβαση σε εμπιστευτικού χαρακτήρα αποδεικτικά στοιχεία και δεδομένα που κατατίθενται κατά τη διάρκεια των διαδικασιών· και
- θέματα που αφορούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εκτός της ανωνυμοποίησης.

⁽¹⁾ συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών οργάνων προσφυγής των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας, τα οποία αποτελούν μέρος του Δικτύου

2 Η ΚΟΙΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

Το κείμενο που ακολουθεί συνοψίζει τα σημαντικότερα μηνύματα και τις κύριες δηλώσεις σχετικά με τις αρχές της Κοινής Πρακτικής/των Κοινών Συστάσεων. Το πλήρες κείμενο παρατίθεται στο Παράρτημα 1.

ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ/ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Αποδεικτικά στοιχεία· Παραδεκτό των αποδεικτικών στοιχείων κατά το στάδιο των διαδικασιών προσφυγής

Το εισαγωγικό κεφάλαιο παρουσιάζει γενικές έννοιες, προσδιορίζει τέσσερα είδη αποδεικτικών στοιχείων και εξετάζει το παραδεκτό τους κατά το στάδιο των διαδικασιών προσφυγής. Παρέχει μια κοινή ορολογία – μια κοινή γλώσσα – για να ορίσει τα είδη των αποδεικτικών στοιχείων που ευθυγραμμίζονται με τη νομολογία της ΕΕ και θέτει ένα πλαίσιο συναντίληψης. Οι εν λόγω ορισμοί χρησιμεύουν μόνο ως καθοδήγηση, ειδικότερα για τους διαδίκους και τους εκπροσώπους τους, με σκοπό τη βελτίωση της διαφάνειας και της προβλεψιμότητας, ιδίως σε επίπεδο ΕΕ, στο πλαίσιο διαδικασιών ενώπιον των Τμημάτων Προσφυγών του EUIPO. Συνιστάται επίσης η χρήση των εν λόγω ορισμών, μόνο αν ισχύουν δυνάμει του σχετικού εθνικού δικαίου, και από άλλα όργανα προσφυγής. Το παρόν κεφάλαιο παρουσιάζει επίσης συστάσεις όσον αφορά παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη *υπέρ* (π.χ. αν τα αποδεικτικά στοιχεία ενδέχεται να έχουν σημασία για την έκβαση της υπόθεσης) ή *κατά* (π.χ. αν το μέρος εν γνώσει του εφαρμόζει παρελκυστικές τακτικές ή επιδεικνύει πρόδηλη αμέλεια) του παραδεκτού των αποδεικτικών στοιχείων σε διαδικασίες προσφυγής.

ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΤΩΝ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Η προσκόμιση εγγράφων και δειγμάτων· Διαδικτυακά αποδεικτικά στοιχεία: πηγές, αξιοπιστία και παρουσίαση· Γνησιότητα, ακρίβεια και αξιοπιστία των αποδεικτικών στοιχείων, και κριτήρια για την αξιολόγησή τους

Το πρώτο κύριο κεφάλαιο του εγγράφου Κοινής Πρακτικής/Κοινών Συστάσεων παρέχει πληροφορίες με τη μορφή μη εξαντλητικού καταλόγου για τα αποδεικτικά μέσα που μπορούν να κατατεθούν σε διαδικασίες σημάτων. Επιπλέον, ένας συνοπτικός πίνακας με τα συνηθέστερα είδη υποθέσεων που αφορούν σήματα και τον σκοπό κατάθεσης αποδεικτικών στοιχείων περιλαμβάνεται στο παρόν κεφάλαιο. Το κεφάλαιο περιλαμβάνει και ένα ολοκληρωμένο τμήμα που προσφέρει καθοδήγηση σχετικά με τις πηγές, την αξιοπιστία και την παρουσίαση των διαδικτυακών αποδεικτικών στοιχείων, καλύπτοντας ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και τα αρχεία ιστοτόπων, επεξεργάσιμους και μη επεξεργάσιμους ιστοτόπους, στατιστική ανάλυση ιστοτόπου, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ιστοτόπους διαμοιρασμού φωτογραφιών και βίντεο, υπερσυνδέσμους, ηλεκτρονικές διευθύνσεις, πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου, εφαρμογές, μεταδεδομένα καθώς και παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την προσβασιμότητα σε πληροφορίες στο διαδίκτυο. Παρέχει μια εναρμονισμένη προσέγγιση για τα διαδικτυακά αποδεικτικά στοιχεία που ευθυγραμμίζεται με και επεκτείνει την Κοινή Πρακτική - *Κριτήρια για την αξιολόγηση της γνωστοποίησης σχεδίων στο διαδίκτυο* και, ως αποτέλεσμα, βελτιώνει τη διαφάνεια και την προβλεψιμότητα επιπλέον της καθοδήγησης για την παρουσίαση των εν λόγω ειδών αποδεικτικών στοιχείων. Τέλος, το παρόν κεφάλαιο αναφέρεται σε ορισμένους παράγοντες που θα

πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση της γνησιότητας και της ακρίβειας των αποδεικτικών στοιχείων.

ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΗ ΤΗΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΤΩΝ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Αποδεικτικά έγγραφα: εξακρίβωση της ημερομηνίας των εγγράφων· Διαδικτυακά αποδεικτικά στοιχεία: εργαλεία για τον προσδιορισμό της σχετικής ημερομηνίας· Η περίοδος και ο χρόνος διενέργειας μιας έρευνας αγοράς

Στο παρόν κεφάλαιο παρέχεται καθοδήγηση για αποδεικτικά έγγραφα χωρίς ημερομηνία, ή χωρίς σαφή ημερομηνία, καθώς και μη εξαντλητικός κατάλογος των εργαλείων που μπορούν να συμβάλουν στον προσδιορισμό της ημερομηνίας κατά την οποία συγκεκριμένο περιεχόμενο με αποδεικτική αξία δημοσιεύτηκε στο διαδίκτυο. Στο πλαίσιο αυτό, μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα ακόλουθα εργαλεία: μηχανές αναζήτησης και υπηρεσίες αρχειοθέτησης ιστοτόπων, χρονοσημάνσεις που παράγονται από ηλεκτρονικό υπολογιστή ή εργαλεία εγκληματολογικού λογισμικού. Οι σχετικές συστάσεις ευθυγραμμίζονται με την Κοινή Πρακτική - Κριτήρια για την αξιολόγηση της γνωστοποίησης σχεδίων μέσω του διαδικτύου. Το τελευταίο ζήτημα στο παρόν κεφάλαιο παρέχει καθοδήγηση σχετικά με την περίοδο και τον χρόνο διενέργειας μιας έρευνας αγοράς.

ΤΡΟΠΟΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Παρουσίαση αποδεικτικών στοιχείων: αποδεκτοί μορφότευποι, μέγεθος και όγκος· Διάρθρωση των αποδεικτικών στοιχείων· Διάρθρωση των ερευνών αγοράς· Υποδείγματα

Στο πρώτο τμήμα του, το παρόν κεφάλαιο αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να παρουσιάζονται τα αποδεικτικά στοιχεία σε όλους τους τύπους υποβολής, υποβολή σε έντυπη μορφή (συμπεριλαμβανομένων υποβολής τυχόν αντικειμένων), ηλεκτρονική υποβολή, υποβολή μέσω τηλεομοιοτυπίας και μέσω φορέων δεδομένων. Επιπλέον, παρουσιάζει ειδικές απαιτήσεις για εκτυπώσεις και στιγμιότυπα οθόνης και αναφέρεται στο μέγεθος και στον όγκο των αποδεικτικών στοιχείων. Επιπροσθέτως, το παρόν τμήμα περιλαμβάνει έναν συνοπτικό πίνακα: *Μια πλήρη επισκόπηση όλων των αποδεκτών μορφοτύπων για την υποβολή αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο διαδικασιών προσφυγής για εμπορικά σήματα*, που βασίζεται στην πρακτική των εσωτερικών και εξωτερικών οργάνων προσφυγής. Αυτό θα μπορούσε να αποτελεί πολύτιμο πόρο για τους χρήστες και τους εκπροσώπους τους κατά την κατάθεση σε συγκεκριμένη ή σε πολλαπλές δικαιοδοσίες. Το δεύτερο τμήμα διατυπώνει συστάσεις σχετικά με τη διάρθρωση του ευρετηρίου παραρτημάτων και παρέχει πληροφόρηση σχετικά με τις συνέπειες υποβολής μη διαρθρωμένων αποδεικτικών στοιχείων. Επιπροσθέτως, προς διευκόλυνση των χρηστών, των διαδίκων και των εκπροσώπων τους, δημιουργήθηκε ένα υπόδειγμα ευρετηρίου παραρτημάτων που συμπεριλήφθηκε ως Παράρτημα 1 στην Κοινή Πρακτική/Κοινές Συστάσεις. Το εκτενές τρίτο μέρος, που αποτελεί το κύριο μέρος του παρόντος κεφαλαίου, παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες και συστάσεις για βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά στη διάρθρωση των ερευνών αγοράς. Περιλαμβάνει καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο σχεδιασμού και διενέργειας μιας έρευνας αγοράς που πρόκειται να υποβληθεί ως αποδεικτικό στοιχείο σε διαδικασίες σημάτων, καθώς και έναν κατάλογο ελέγχου, ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τα όργανα προσφυγής και τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών ως υποστηρικτικό εργαλείο για την αξιολόγηση του περιεχομένου και του προτύπου στα οποία θα πρέπει να αντιστοιχούν οι έρευνες αγοράς. Τέλος, το παρόν κεφάλαιο παρουσιάζει προτάσεις όσον αφορά τα ελάχιστα πρότυπα περιεχομένου για ένορκες βεβαιώσεις και δηλώσεις μαρτύρων, όπως αυτά συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν από τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη της ΕΕ.

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Το πεδίο εφαρμογής του αιτήματος εμπιστευτικότητας· Αποδεκτοί τρόποι και χρονική στιγμή υποβολής ενός αιτήματος εμπιστευτικότητας· Κριτήρια για την αξιολόγηση του αιτήματος εμπιστευτικότητας· Χειρισμός δεδομένων εμπιστευτικού χαρακτήρα σε φακέλους και αποφάσεις· Χειρισμός δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με την υγεία και ευαίσθητων δεδομένων σε φακέλους και αποφάσεις (ανωνυμοποίηση)

Το παρόν κεφάλαιο παρέχει συστάσεις σχετικά με το πώς και το πότε θα πρέπει να υποβάλλεται ένα αίτημα εμπιστευτικότητας, συμπεριλαμβανομένων του πεδίου εφαρμογής, της χρονικής στιγμής, των αποδεκτών τρόπων και της αιτιολόγησης του αιτήματος εμπιστευτικότητας. Παρέχει επίσης μια εναρμονισμένη προσέγγιση για την αξιολόγησή του. Επεξηγεί ότι ο όρος «εμπιστευτικότητα των αποδεικτικών στοιχείων/δεδομένων» αναφέρεται σε επιχειρηματικά και εμπορικά απόρρητα και άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες. Επιπροσθέτως, οι σχετικοί εθνικοί κανόνες και, κατά περίπτωση, η εθνική νομολογία που ορίζει τις εν λόγω έννοιες θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη. Επιπλέον, το παρόν κεφάλαιο παρέχει πρακτική καθοδήγηση σχετικά με την επεξεργασία των εμπιστευτικών δεδομένων από τα όργανα προσφυγής και τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών στους φακέλους και στις αποφάσεις τους (σε διαδικτυακό και μη διαδικτυακό περιβάλλον), λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα όργανα προσφυγής ή εθνικά Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας δε δημοσιεύουν τις αποφάσεις τους ή τα αποδεικτικά στοιχεία στο διαδίκτυο, και, επομένως, οι συστάσεις που περιλαμβάνονται στο εν λόγω τμήμα θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες μπορούν να εφαρμοστούν. Τέλος, το κεφάλαιο αυτό παρέχει συμβουλές όσον αφορά το τι μπορεί να ανωνυμοποιηθεί στους φακέλους και στις αποφάσεις (σε διαδικτυακό και μη διαδικτυακό περιβάλλον) των οργάνων προσφυγής και των εθνικών Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας και διευκρινίζει αν αυτό θα πρέπει να πραγματοποιείται κατόπιν ρητού αιτήματος ή *αυτοδικαίως*.

3 ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Όπως και οι προηγούμενες δημοσιεύσεις Κοινών Πρακτικών, η Κοινή Πρακτική/Κοινές Συστάσεις τίθεται σε ισχύ τρεις μήνες μετά τη δημοσίευση της παρούσας Κοινής Ανακοίνωσης.

Ωστόσο, το φάσμα των ενεργών ενδιαφερόμενων φορέων και το πεδίο εφαρμογής και η εφαρμοσιμότητα της Κοινής Πρακτικής/Κοινών Συστάσεων σημαίνει ότι απαιτείται ένας αυξημένος βαθμός ευελιξίας προκειμένου να παράγουν αξία και να αποδειχθούν χρήσιμες για τα όργανα προσφυγής, τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας και τους χρήστες. Συνεπώς, θεσπίστηκε μια νέα επιλογή, αυτή της επιλεκτικής εφαρμογής. Τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας⁽²⁾ μπορούν να επιλέξουν να εφαρμόσουν είτε το σύνολο της Κοινής Πρακτικής/Κοινών Συστάσεων (συνολική εφαρμογή) ή συγκεκριμένα κεφάλαια ή υποκεφάλαια (επιλεκτική εφαρμογή), το οποίο μπορεί να μετριάσει τους νομικούς περιορισμούς που αντιμετωπίζουν ορισμένα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας και που δυσχεραίνουν την εφαρμογή. Δεδομένου ότι τα εξωτερικά όργανα προσφυγής δεν μπορούν να δεσμευτούν από μια Κοινή Πρακτική, το παρόν έγγραφο παρέχει μια σειρά συστάσεων τις οποίες μπορούν να εφαρμόσουν και να υιοθετήσουν όπου θεωρείται ότι αυτές προσθέτουν αξία και είναι επωφελείς.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας Κοινής Πρακτικής/Κοινών Συστάσεων παρέχονται στον σύνδεσμο που ακολουθεί.

⁽²⁾ συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών οργάνων προσφυγής τους

Τα γραφεία που εφαρμόζουν την Κοινή Πρακτική/Κοινές Συστάσεις έχουν τη δυνατότητα να δημοσιεύσουν πρόσθετες πληροφορίες στους δικτυακούς τους τόπους.

3.1. ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ/ΚΟΙΝΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Κατάλογος γραφείων που εφαρμόζουν την Κοινή Πρακτική/Κοινές Συστάσεις, ημερομηνία εφαρμογής, κεφάλαια/υποκεφάλαια που εφαρμόζονται και πρακτική εφαρμογής: [ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ](#)

(* **Αν υπάρχει διαφορά μεταξύ της μετάφρασης της Κοινής Ανακοίνωσης και της Κοινής Πρακτικής σε κάποια από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την αγγλική έκδοση, υπερισχύει η τελευταία.**

ΚΟΙΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ CP12

ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ: ΚΟΙΝΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΘΕΣΗ, ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΕΙΡΙΣΜΟ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ.

Μάρτιος 2021

Το έγγραφο παρουσιάζει μια σειρά συστάσεων ώστε να χρησιμεύσουν ως καθοδήγηση για τα ενδιαφερόμενα μέρη του EUIPN και παρέχει γενικές κατευθυντήριες γραμμές για την πρακτική που σχετίζεται με αποδεικτικά στοιχεία που υποβάλλονται σε εσωτερικά και εξωτερικά όργανα προσφυγής, και Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών, επιτρέποντας στο καθένα να υιοθετήσει τις συστάσεις που θεωρεί χρήσιμες και εφαρμόσιμες στο πλαίσιο του πρωτοβάθμιου και δευτεροβάθμιου ρόλου του.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1	Στόχος του παρόντος εγγράφου	1
1.2	Ιστορικό	1
1.3	Πεδίο εφαρμογής της πρακτικής	3
2	ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ	3
2.1	Αποδεικτικά στοιχεία	4
2.2	Παραδεκτό των αποδεικτικών στοιχείων κατά το στάδιο των διαδικασιών προσφυγής	4
3	Η ΚΟΙΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	5
3.1	Αποδεικτικά μέσα και πηγές αποδεικτικών στοιχείων	5
3.1.1	Η προσκόμιση εγγράφων και δειγμάτων	6
3.1.1.1	Τιμολόγια και άλλα εμπορικά έγγραφα	6
3.1.1.2	Κατάλογοι, διαφημίσεις και δημοσιότητα	6
3.1.1.3	Δημοσιεύσεις.....	7
3.1.1.4	Δείγματα.....	7
3.1.1.5	Επίσημα και δημόσια έγγραφα	7
3.1.1.6	Δηλώσεις μαρτύρων	7
3.1.1.7	Ένορκες βεβαιώσεις ή υπεύθυνες δηλώσεις.....	7
3.1.1.8	Έρευνες αγοράς.....	7
3.1.1.9	Αποσπάσματα από μέσα κοινωνικής δικτύωσης	8
3.1.1.10	Άλλα έγγραφα	8
3.1.1.11	Σκοπός της κατάθεσης των αποδεικτικών στοιχείων	8
3.1.2	Διαδικτυακά αποδεικτικά στοιχεία: πηγές, αξιοπιστία και παρουσίαση	10
3.1.2.1	Ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων	11
3.1.2.2	Αρχεία ιστοτόπου.....	11
3.1.2.3	Επεξεργάσιμοι ιστότοποι	12
3.1.2.4	Μη επεξεργάσιμοι ιστότοποι	12
3.1.2.5	Στατιστική ανάλυση ιστοτόπου (διαδικτυακή κυκλοφορία, δημιουργία αναφορών και στατιστικά στοιχεία)	13
3.1.2.6	Μέσα κοινωνικής δικτύωσης.....	14
3.1.2.7	Ιστότοποι διαμοιρασμού βίντεο και φωτογραφιών	15
3.1.2.8	Υπερσύνδεσμοι και διευθύνσεις URL	16
3.1.2.9	Πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου	16
3.1.2.10	Εφαρμογές.....	17
3.1.2.11	Μεταδεδομένα.....	18
3.1.2.12	Παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την προσβασιμότητα σε πληροφορίες μέσω του διαδικτύου	20

3.1.3	Γνησιότητα, ακρίβεια και αξιοπιστία των αποδεικτικών στοιχείων, και κριτήρια για την αξιολόγησή τους.....	20
3.2	Εξακρίβωση της σχετικής ημερομηνίας των αποδεικτικών στοιχείων	21
3.2.1	Αποδεικτικά έγγραφα: εξακρίβωση της ημερομηνίας των εγγράφων	21
3.2.2	Διαδικτυακά αποδεικτικά στοιχεία: εργαλεία για τον προσδιορισμό της σχετικής ημερομηνίας	22
3.2.2.1	Ημερομηνίες που παρέχονται από μηχανές αναζήτησης και υπηρεσίες αρχειοθέτησης ιστοτόπων.....	22
3.2.2.2	Πληροφορίες χρονοσήμανσης που παράγεται από ηλεκτρονικό υπολογιστή	26
3.2.2.3	Εργαλεία εγκληματολογικού λογισμικού	31
3.2.3	Η περίοδος και ο χρόνος διενέργειας μιας έρευνας αγοράς	31
3.3	Τρόποι παρουσίασης των αποδεικτικών στοιχείων	32
3.3.1	Παρουσίαση αποδεικτικών στοιχείων: αποδεκτοί μορφότυποι, μέγεθος και όγκος.....	32
3.3.1.1	Όλοι οι τύποι καταθέσεων.....	32
3.3.1.2	Έντυπες καταθέσεις, συμπεριλαμβανομένων αντικειμένων	33
3.3.1.3	Ηλεκτρονικές καταθέσεις	34
3.3.1.4	Καταθέσεις μέσω τηλεομοιοτυπίας.....	34
3.3.1.5	Φορείς δεδομένων (DVD, CD ROM, μονάδα flash USB, κ.λπ.) και άλλοι αποδεκτοί μορφότυποι	35
3.3.1.6	Εκτυπώσεις και στιγμιότυπα οθόνης: ειδικές απαιτήσεις	37
3.3.2	Δομή των αποδεικτικών στοιχείων.....	37
3.3.2.1	Ευρετήριο παραρτημάτων	38
3.3.2.2	Μη δομημένα αποδεικτικά στοιχεία: συνέπειες	38
3.3.3	Δομή ερευνών αγοράς	39
3.3.3.1	Απαιτήσεις για παρόχους ερευνών.....	39
3.3.3.2	Δείγμα καταναλωτών (μέθοδος δειγματοληψίας, μέγεθος δείγματος).....	40
3.3.3.3	Μέθοδος διεξαγωγής της έρευνας (προσωπικές, μέσω τηλεφώνου, μέσω διαδικτύου, κ.λπ.)	41
3.3.3.4	Δομή και διατύπωση του ερωτηματολογίου της έρευνας	42
3.3.3.5	Κατάλογος ελέγχου: ένα εργαλείο υποστήριξης για την αξιολόγηση του περιεχομένου και του προτύπου μιας έρευνας	48
3.3.4	Πρότυπα.....	50
3.3.4.1	Ένορκες βεβαιώσεις	50
3.3.4.2	Δηλώσεις μαρτύρων	50
3.4	Εμπιστευτικότητα αποδεικτικών στοιχείων	51
3.4.1	Το πεδίο εφαρμογής του αιτήματος εμπιστευτικότητας	52
3.4.2	Αποδεκτοί τρόποι και χρονική στιγμή για την υποβολή αιτήματος εμπιστευτικότητας	53
3.4.3	Κριτήρια για την αξιολόγηση του αιτήματος εμπιστευτικότητας	53
3.4.4	Επεξεργασία εμπιστευτικών δεδομένων σε αρχεία και αποφάσεις	54

3.4.5	Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με την υγεία και ευαίσθητων δεδομένων σε φακέλους και αποφάσεις (ανωνυμοποίηση).....	55
4	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1:	57

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Στόχος του παρόντος εγγράφου

Σκοπός του εγγράφου Κοινής Πρακτικής είναι να προσδιορίσει γενικές αρχές όσον αφορά στα αποδεικτικά στοιχεία στο πλαίσιο διαδικασιών προσφυγής για εμπορικά σήματα, ειδικότερα, τα είδη, τα μέσα, τις πηγές και τον προσδιορισμό των σχετικών ημερομηνιών που αφορούν τα αποδεικτικά στοιχεία, καθώς και τη διάρθρωση και παρουσίαση, και τον χειρισμό αποδεικτικών στοιχείων εμπιστευτικού χαρακτήρα. Περιλαμβάνει μια σειρά **μη δεσμευτικών συστάσεων** για τα ανωτέρω ζητήματα.

Η Κοινή Πρακτική του έργου CP12 χρησιμεύει πρωτίστως ως έγγραφο αναφοράς για:

- όργανα προσφυγής⁽¹⁾.
- διαδικούς στις διαδικασίες προσφυγής για εμπορικά σήματα καθώς και για τους εκπροσώπους τους· και
- ενώσεις χρηστών (εφεξής «ΕΧ»).

Δεδομένου ότι από πολλές απόψεις η Κοινή Πρακτική αφορά αποδεικτικά στοιχεία σε διαδικασίες σημάτων εν γένει, η δυναμική εφαρμοσιμότητά της ενδέχεται να εκτείνεται πέρα από τις διαδικασίες προσφυγής. Μπορεί επομένως να χρησιμοποιηθεί σε ευρύτερα πλαίσια στα οποία ενδεικτικώς περιλαμβάνονται πρωτοβάθμιες διαδικασίες σημάτων⁽²⁾.

Η πρόσβαση σε αυτό θα είναι εύκολη και θα παρέχει σαφή και κατανοητή επεξήγηση των αρχών στις οποίες βασίζεται η νέα Κοινή Πρακτική.

Παρότι τα αποδεικτικά στοιχεία θα αξιολογούνται πάντα κατά περίπτωση, οι αρχές που περιγράφονται στην παρούσα Κοινή Πρακτική μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμη καθοδήγηση για όλους τους ενδιαφερόμενους που αναφέρονται ανωτέρω. Επομένως, το παρόν έγγραφο δεν επιχειρεί να επιβάλει οποιαδήποτε πρακτική σε ανεξάρτητα όργανα προσφυγής ούτε να εισαγάγει νομοθετικές τροποποιήσεις για την εφαρμογή του. Αποσκοπεί απλώς να παράσχει συστάσεις, δίνοντας τη δυνατότητα στα όργανα προσφυγής να υιοθετήσουν και να εφαρμόσουν τα στοιχεία που θεωρούν επωφελή, καθώς δε δεσμεύονται από μια κοινή πρακτική.

1.2 Ιστορικό

Τον Δεκέμβριο του 2015 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενέκριναν τη δέσμη μεταρρυθμίσεων για το σήμα της ΕΕ. Η δέσμη περιείχε δύο νομοθετικές πράξεις, ήτοι τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1001 (Κανονισμός για το σήμα της ΕΕ, ΚΣΕΕ) και την Οδηγία (ΕΕ) 2015/2436 (Οδηγία περί σημάτων), που αποσκοπούν στην περαιτέρω προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα εμπορικά σήματα. Παράλληλα με τη θέσπιση νέων διατάξεων σχετικά με ουσιαστικά και διαδικαστικά θέματα, τα κείμενα διαμόρφωσαν ισχυρότερη νομική βάση συνεργασίας. Σύμφωνα με το άρθρο 151 του ΚΣΕΕ, η συνεργασία με τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών για την προώθηση της σύγκλισης των πρακτικών και των εργαλείων στους τομείς των σημάτων, σχεδίων και υποδειγμάτων κατέστη βασικό καθήκον του EUIPO· στο άρθρο 152 του ΚΣΕΕ αναφέρεται ρητά ότι η συνεργασία αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει την ανάπτυξη κοινών προτύπων εξέτασης και τη θέσπιση κοινών πρακτικών. Ειδικότερα όσον αφορά στο CP12, η αιτιολογική σκέψη 9 της Οδηγίας περί σημάτων καταδεικνύει τη σημασία θέσπισης και γενικών αρχών που προσεγγίζουν διαδικαστικούς κανόνες.

⁽¹⁾ Εσωτερικά όργανα προσφυγής εντός των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών και εξωτερικά όργανα προσφυγής, μεταξύ άλλων δικαστήρια που ενεργούν ως εξωτερικά όργανα προσφυγής σε υποθέσεις που αφορούν σήματα και διοικητικά όργανα/επιτροπές.

⁽²⁾ Ως εκ τούτου, το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «EUIPO»), η Μπενελούξ, και τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών (εφεξής αναφερόμενα συλλογικά ως «Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών») μπορεί επίσης να διαπιστώσουν όφελος από την εφαρμογή οποιασδήποτε από τις συστάσεις που περιλαμβάνει το έγγραφο Κοινής Πρακτικής και θεωρούν ότι είναι κατάλληλη και ενέχει αξία.

Βάσει του εν λόγω νομοθετικού πλαισίου, τον Ιούνιο του 2016 το διοικητικό συμβούλιο του EUIPO συμφώνησε για τη δρομολόγηση των έργων ευρωπαϊκής συνεργασίας. Τα έργα αυτά αποτυπώνουν τις διάφορες δραστηριότητες που προβλέπονται στον ΚΣΕΕ και έχουν ως στόχο την αξιοποίηση των επιτυχών αποτελεσμάτων του παρελθόντος, παράλληλα με τη βελτίωση των διαδικασιών και την επέκταση της εμβέλειας της συνεργασίας.

Στον τομέα της σύγκλισης περιλαμβανόταν ένα έργο το οποίο αφορούσε ειδικά τον προσδιορισμό και την ανάλυση πιθανών νέων πρωτοβουλιών εναρμόνισης. Στο πλαίσιο του έργου αναλύθηκαν οι πρακτικές των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών σχετικά με τα σήματα, σχέδια και υποδείγματα προκειμένου να εντοπιστούν τομείς στους οποίους υπήρχαν αποκλίσεις και να καθοριστούν —μέσω αξιολόγησης του πιθανού αντίκτυπου, της σκοπιμότητας του πιθανού πεδίου εφαρμογής, των υφιστάμενων νομικών περιορισμών, των επιπέδων ενδιαφέροντος μεταξύ των χρηστών και της πρακτικότητας για τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας— οι τομείς στους οποίους η υιοθέτηση Κοινής Πρακτικής θα ήταν περισσότερο επωφελής για τα ενδιαφερόμενα μέρη του δικτύου. Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε σε κύκλους και κάθε κύκλος οδήγησε στη διατύπωση σύστασης για τη δρομολόγηση νέου έργου σύγκλισης.

Η Κοινή Πρακτική που περιγράφεται στο παρόν έγγραφο αφορά το πέμπτο έργο που δρομολογήθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, και συνολικά το δωδέκατο. Το έργο CP12 — Αποδεικτικά στοιχεία στις διαδικασίες προσφυγής για εμπορικά σήματα: κατάθεση, διάρθρωση και παρουσίαση αποδεικτικών στοιχείων και επεξεργασία αποδεικτικών στοιχείων εμπιστευτικού χαρακτήρα είχε προταθεί να δρομολογηθεί ως αποτέλεσμα του τέταρτου κύκλου ανάλυσης της σύγκλισης.

CP12 — Αποδεικτικά στοιχεία στις διαδικασίες προσφυγής για εμπορικά σήματα: κατάθεση, διάρθρωση και παρουσίαση αποδεικτικών στοιχείων και επεξεργασία αποδεικτικών στοιχείων εμπιστευτικού χαρακτήρα.

Δεδομένης της υποχρέωσης των κρατών μελών να θεσπίσουν διαδικασίες έκπτωσης και ακυρότητας ενώπιον των οικείων Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας έως τον Ιανουάριο του 2023, η πρόταση για μια πρωτοβουλία σύγκλισης στον τομέα αυτόν αποκτούσε ολοένα και μεγαλύτερη σημασία. Οι αυξημένες αρμοδιότητες των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών μπορεί να οδηγήσουν σε περισσότερες διαφορές τόσο σε πρώτο όσο και σε δεύτερο βαθμό, και επομένως μια πρωτοβουλία συνεργασίας με σκοπό την εναρμόνιση των προσεγγίσεων θα μπορούσε όχι μόνο να υποστηρίξει τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών, αλλά και να προάγει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με τα εξωτερικά όργανα προσφυγής και να εξασφαλίσει βελτιωμένη σαφήνεια και ασφάλεια για τους χρήστες.

Κατόπιν εκδήλωσης ενδιαφέροντος από όργανα προσφυγής και Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών, τα αποτελέσματα ενός λεπτομερούς ερωτηματολογίου σχετικά με τις διαδικασίες προσφυγής για εμπορικά σήματα αναλύθηκαν στο πλαίσιο συνεδρίασης οργάνων προσφυγής, με συμμετοχή εκπροσώπων από περισσότερα από 30 όργανα προσφυγής και ΕΧ της ΕΕ και τρίτων χωρών, η οποία έλαβε χώρα στην έδρα του EUIPO τον Φεβρουάριο του 2018.

Τα αποτελέσματα της συνεδρίασης ήταν, πρωτίστως, η αναγνώριση ότι μια προσέγγιση των συστημάτων και πρακτικών των οργάνων προσφυγής μπορεί να ωφελήσει τα ενδιαφερόμενα μέρη του Δικτύου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPN), και δευτερευόντως, συστάσεις όσον αφορά στους τομείς των διαδικασιών προσφυγής που θεωρήθηκαν οι πλέον κατάλληλοι για μια πρωτοβουλία σύγκλισης και εκείνοι με το μεγαλύτερο δυνητικό πρακτικό όφελος για τα ενδιαφερόμενα μέρη του EUIPN.

Οι εν λόγω συστάσεις διοχετεύτηκαν στην ομάδα εργασίας για την ανάλυση της σύγκλισης, η οποία παρουσίασε το CP12 ως πρόταση έργου στη συνεδρίαση συνδέσμων τον Οκτώβριο του 2018, όπου αναγνωρίστηκε και στη συνέχεια εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του EUIPO.

Το CP12 αναπτύχθηκε επί της βάσης ότι τα ενδιαφερόμενα και δυνητικά ωφελούμενα μέρη της δεν είναι μόνο όργανα προσφυγής, αλλά περιλαμβάνουν και ένα ευρύτερο φάσμα επαγγελματιών ΔΙ και δικαιούχων.

Ενώ συμπληρώνει το έργο που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του CP10 σχετικά με την εναρμόνιση προσεγγίσεων για αποδεικτικά στοιχεία που λαμβάνονται από το διαδίκτυο όσον αφορά τα σχέδια και υποδείγματα, το περιεχόμενο και οι συστάσεις της Κοινής Πρακτικής CP12 δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως απαιτήσεις. Ως εκ τούτου, ενώ δεν είναι ούτε δεσμευτικές ούτε καθολικά εφαρμόσιμες, παρέχουν συμπληρωματικές πληροφορίες, καθοδήγηση και συμβουλές στα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας στο πλαίσιο του πρωτοβάθμιου ρόλου τους και σε χρήστες του EUIPN και στους εκπροσώπους τους.

Επιπροσθέτως, το CP12 συμβάλλει στη δημιουργία ενός πλαισίου που ενισχύει τις σχέσεις μεταξύ των διαφόρων οργάνων προσφυγής των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών και του EUIPO. Αυξάνει την προβλεψιμότητα για τους κατόχους δικαιωμάτων εμπορικών σημάτων στο πλαίσιο διαδικασιών προσφυγής ενώπιον του EUIPO και των Τμημάτων Προσφυγών των εθνικών γραφείων, εξασφαλίζει για τους χρήστες πιο ευθυγραμμισμένες, αποτελεσματικές και διαφανείς διαδικασίες επίλυσης διαφορών, και ενισχύει τη συμβατότητα και την αλληλεπίδραση μεταξύ του ενωσιακού συστήματος και των εθνικών συστημάτων εμπορικών σημάτων.

1.3 Πεδίο εφαρμογής της πρακτικής

Η παρούσα Κοινή Πρακτική διατυπώνει ένα σύνολο κατευθυντήριων, μη δεσμευτικών αρχών όσον αφορά στα αποδεικτικά στοιχεία στο πλαίσιο των διαδικασιών προσφυγής για εμπορικά σήματα.

Στο πεδίο εφαρμογής της Κοινής Πρακτικής του έργου CP12 εμπίπτουν τα ακόλουθα ζητήματα:

- είδη των αποδεικτικών στοιχείων και το παραδεκτό τους κατά το στάδιο των διαδικασιών προσφυγής·
- μέσα και πηγές των αποδεικτικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένης της γνησιότητας, της ακρίβειας και της αξιοπιστίας αυτών·
- εξακρίβωση της σχετικής ημερομηνίας των αποδεικτικών στοιχείων·
- τρόποι παρουσίασης των αποδεικτικών στοιχείων: διάθρωση και παρουσίαση, μεταξύ άλλων αποδεκτοί μορφότυποι, μέγεθος και όγκος, ευρετήριο παραρτημάτων και υποδείγματα·
- εμπιστευτικότητα των αποδεικτικών στοιχείων.

Στο πεδίο εφαρμογής της Κοινής Πρακτικής του έργου CP12 δεν εμπίπτουν τα ακόλουθα ζητήματα:

- εκτίμηση της αποδεικτικής αξίας των στοιχείων·
- γλωσσικά ζητήματα·
- περιγραφή των νομικών περιορισμών που παρακωλύουν την εφαρμογή·
- επικαιροποίηση των κατευθυντήριων γραμμών·
- τα ακόλουθα αποδεικτικά μέσα: εξέταση μαρτύρων, αυτοψίες, πραγματογνωμοσύνες και αιτήσεις παροχής πληροφοριών·
- διαδικασίες για προσβολή σήματος ενώπιον δικαστηρίων·
- περιστάσεις υπό τις οποίες τα όργανα προσφυγής τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών θα πρέπει να επιτρέπουν σε τρίτα μέρη ή σε άλλα διοικητικά όργανα/δικαστήρια να έχουν πρόσβαση σε αποδεικτικά στοιχεία/δεδομένα εμπιστευτικού χαρακτήρα που κατατίθενται κατά τη διάρκεια των διαδικασιών·
- θέματα που αφορούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εκτός της ανωνυμοποίησης.

2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Οι ορισμοί των αποδεικτικών στοιχείων που παρουσιάζονται στα υποκεφάλαια που ακολουθούν ισχύουν για όλα τα κεφάλαια της Κοινής Πρακτικής του έργου CP12.

2.1 Αποδεικτικά στοιχεία

Για το σκοπό της Κοινής Πρακτικής CP12, ο όρος «αποδεικτικά στοιχεία» αναφέρεται στις διαφορετικές πηγές πληροφοριών, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη διαπίστωση και απόδειξη πραγματικών περιστατικών στο πλαίσιο διαδικασιών σημάτων.

2.2 Παραδεκτό των αποδεικτικών στοιχείων κατά το στάδιο των διαδικασιών προσφυγής

Κατά γενικό κανόνα, οι διάδικοι δεν θα πρέπει να υποβάλουν τα αποδεικτικά στοιχεία τους για πρώτη φορά κατά το στάδιο των διαδικασιών προσφυγής, ειδικότερα, εάν τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία ήταν γνωστά και διαθέσιμα κατά τον χρόνο της πρωτοβάθμιας διαδικασίας. Ωστόσο, στην πράξη τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να προκύψουν για διάφορους λόγους.

Η νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αναφερθεί αναλυτικά σε ορισμένες περιστάσεις υπό τις οποίες τα αποδεικτικά στοιχεία πρέπει είτε να γίνονται αποδεκτά είτε να απορρίπτονται κατά τις διαδικασίες ενώπιον του τμήματος προσφυγών. Συνεπώς, είναι αναγκαίο να κατηγοριοποιηθούν και να ταξινομηθούν οι περιπτώσεις στις οποίες ένα όργανο προσφυγής μπορεί να αποδέχεται αποδεικτικά στοιχεία που υποβάλλονται εκτός του συνήθους διαδικαστικού χρονικού πλαισίου. Η κατηγοριοποίηση απαιτεί ένα γλωσσικό πλαίσιο προκειμένου να δημιουργηθεί μια κοινή αντίληψη των περιπτώσεων που προκύπτουν συχνότερα και έχουν τη μεγαλύτερη πρακτική αξία.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, βάσει πάγιας νομολογίας της Ένωσης⁽³⁾, η Κοινή Πρακτική παρουσιάζει τέσσερα είδη αποδεικτικών στοιχείων που έχουν διακριθεί και οριστεί καθώς και περιστάσεις που μπορεί να λαμβάνονται υπόψη όσον αφορά στο παραδεκτό τους κατά το στάδιο των διαδικασιών προσφυγής.

Νέα αποδεικτικά στοιχεία

Αποδεικτικά στοιχεία που δεν είναι γνωστά ή διαθέσιμα κατά την πρωτοβάθμια διαδικασία και τα οποία στη συνέχεια υποβάλλονται για πρώτη φορά κατά το στάδιο των διαδικασιών προσφυγής. Δε συνδέονται με άλλα αποδεικτικά στοιχεία που έχουν υποβληθεί προηγουμένως.

Αποδεικτικά στοιχεία που υποβάλλονται για πρώτη φορά

Αποδεικτικά στοιχεία που είναι γνωστά και διαθέσιμα κατά την πρωτοβάθμια διαδικασία αλλά δεν υποβάλλονται σε εκείνο το στάδιο. Υποβάλλονται, ωστόσο, για πρώτη φορά κατά το στάδιο των διαδικασιών προσφυγής.

Συμπληρωματικά/πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία

Αποδεικτικά στοιχεία που υποβάλλονται στο πλαίσιο των διαδικασιών προσφυγής τα οποία συμπληρώνουν, ενισχύουν ή αποσαφηνίζουν αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίστηκαν προηγουμένως σε εύθετο χρόνο κατά την πρωτοβάθμια διαδικασία. Για παράδειγμα, αποδεικτικά στοιχεία που υποβάλλονται προς αντίκρουση των επιχειρημάτων του έτερου διαδίκου αναφορικά με αποδεικτικά στοιχεία που υποβλήθηκαν πριν από την πρωτοβάθμια διαδικασία.

Εκπρόθεσμα αποδεικτικά στοιχεία

Οποιαδήποτε αποδεικτικά στοιχεία που λαμβάνονται μετά την προθεσμία που τίθεται κατά τις διαδικασίες προσφυγής.

Ωστόσο, θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι προαναφερθείσες κατηγορίες, δηλ. *Νέα αποδεικτικά στοιχεία*, *Αποδεικτικά στοιχεία που υποβάλλονται για πρώτη φορά* και *Συμπληρωματικά/πρόσθετα αποδεικτικά*

⁽³⁾ 14/05/2019, στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-89/18 και T-90/18, Café del Sol και CAFE DEL SOL, EU:T:2019:331, § 41-42· 21/07/2016, C-597/14 P, EUIPO κατά Grau Ferrer, EU:C:2016:579, § 26-27· 26/09/2013, C-610/11 P, Centrotherm, EU:C:2013:593, § 86-88· 18/07/2013, C-621/11 P, FISHBONE, EU:C:2013:484, § 30· βλ. επίσης: Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα M. Campos Sánchez-Bordona της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2017, C-478/16 P, GROUP Company TOURISM & Travel, EU:C:2017:939, § 60.

στοιχεία, ενδέχεται να έχουν υποβληθεί εκπρόθεσμα, γεγονός που υποδηλώνει ότι μπορεί να υπάρχει αλληλοεπικάλυψη μεταξύ των προαναφερθέντων ορισμών.

Οι ανωτέρω ορισμοί παρουσιάζουν κοινή ορολογία όσον αφορά στα είδη των αποδεικτικών στοιχείων και την ευθυγράμμιση με τη νομολογία της Ένωσης. Μπορούν να χρησιμεύσουν μόνο ως καθοδήγηση, για τους διαδίκους και τους εκπροσώπους τους, με σκοπό τη βελτίωση της διαφάνειας και της προβλεψιμότητας, ιδίως σε επίπεδο ΕΕ, στο πλαίσιο διαδικασιών ενώπιον των τμημάτων προσφυγών του EUIPO. Ωστόσο, μόνο αν ισχύουν δυνάμει του σχετικού εθνικού δικαίου, συνιστάται η χρήση των εν λόγω ορισμών και από άλλα όργανα προσφυγής.

Συστάσεις:

- Τα όργανα προσφυγής, όπου αυτό είναι δυνατό και εφαρμόσιμο, ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν τους ορισμούς για τα είδη των αποδεικτικών στοιχείων που περιγράφονται ανωτέρω.
- Όσον αφορά στο παραδεκτό των αποδεικτικών στοιχείων κατά το στάδιο των διαδικασιών προσφυγής, οι ακόλουθες περιστάσεις μπορούν να λαμβάνονται υπόψη:
  - (α) Παράγοντες που μπορούν να λαμβάνονται υπόψη *υπέρ* του παραδεκτού των αποδεικτικών στοιχείων σε διαδικασίες προσφυγής:
    - 1) αν τα αποδεικτικά στοιχεία ενδέχεται να έχουν σημασία για την έκβαση της υπόθεσης·
    - 2) αν τα αποδεικτικά στοιχεία δεν προσκομίστηκαν σε εύθετο χρόνο για βάσιμο λόγο, ο οποίος μπορεί να εμπίπτει *μεταξύ άλλων* σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
      - τα αποδεικτικά στοιχεία είναι απλώς συμπληρωματικά σχετικά στοιχεία που είχαν ήδη υποβληθεί σε εύθετο χρόνο·
      - τα αποδεικτικά στοιχεία κατατίθενται προκειμένου να αμφισβητήσουν τα ευρήματα που διατυπώθηκαν ή εξετάστηκαν από την πρωτοβάθμια διαδικασία αυτεπαγγέλτως στην απόφαση που υπόκειται σε προσφυγή·
      - τα αποδεικτικά στοιχεία αποκαλύφθηκαν πρόσφατα ή δεν ήταν με άλλον τρόπο διαθέσιμα προηγουμένως.
  - (β) Παράγοντες που μπορούν να λαμβάνονται υπόψη *εναντίον* του παραδεκτού των αποδεικτικών στοιχείων σε διαδικασίες προσφυγής:
    - 1) αν το μέρος εν γνώσει του εφαρμόζει παρελκυστικές τακτικές ή επιδεικνύει πρόδηλη αμέλεια·
    - 2) αν η αποδοχή των αποδεικτικών στοιχείων θα οδηγούσε σε αδικαιολόγητη καθυστέρηση των διαδικασιών.
- Ανεξαρτήτως του είδους των αποδεικτικών στοιχείων, αν ένα όργανο προσφυγής κρίνει ως παραδεκτά τα αποδεικτικά στοιχεία, το δικαίωμα απάντησης/ακροάσεως του έτερου διαδίκου θα πρέπει πάντοτε να γίνεται σεβαστό.

Τα συνιστώμενα κριτήρια παραδεκτού δεν είναι δεσμευτικά και δεν επηρεάζουν την επεξεργασία των αποδεικτικών στοιχείων από τα όργανα προσφυγής, τα οποία διατηρούν τη διακριτική ευχέρεια να κρίνουν ως παραδεκτό οποιοδήποτε είδος αποδεικτικών στοιχείων, οποιαδήποτε στιγμή, σύμφωνα με το οικείο εθνικό δίκαιο καθώς και τις περιστάσεις μιας συγκεκριμένης υπόθεσης.

3 Η ΚΟΙΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

3.1 Αποδεικτικά μέσα και πηγές αποδεικτικών στοιχείων

Στο πλαίσιο διαδικασιών σημάτων ενώπιον των οργάνων προσφυγής και των Γραφείων Διοικητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών μπορούν να υποβάλλονται διάφορα αποδεικτικά μέσα. Ορισμένα από τα εν λόγω μέσα θα χρησιμοποιούνται συχνότερα από άλλα. Επομένως, ως καθοδήγηση για τις ΕΧ, τους διαδίκους και τους εκπροσώπους τους, δημιουργήθηκε και συμπεριλήφθηκε στην Κοινή Πρακτική CP12 ένας μη εξαντλητικός κατάλογος αποδεικτικών μέσων. Επιπλέον, ένας πίνακας δείχνει τί επιδιώκει κάθε

αποδεικτικό μέσο να αποδείξει στα συνηθέστερα είδη υποθέσεων που αφορούν σήματα παρουσιάζεται παρακάτω.

Επιπροσθέτως, ο όγκος των αποδεικτικών στοιχείων που λαμβάνονται από το διαδίκτυο, δεδομένης της σημερινής και μελλοντικής ανάπτυξης του διαδικτυακού εμπορίου, είναι πιθανό να αυξηθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό στα επόμενα έτη. Για το σκοπό αυτόν το παρόν κεφάλαιο παρέχει επίσης συστάσεις και πληροφορίες για τα διαδικτυακά αποδεικτικά στοιχεία, τις πηγές, την αξιοπιστία και την παρουσίασή τους.

Τέλος, παρουσιάζει παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν τη γνησιότητα, την ακρίβεια και την αξιοπιστία όλων των ειδών αποδεικτικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικτυακών.

3.1.1 Η προσκόμιση εγγράφων και δειγμάτων

Γενικά, οι διάδικοι μπορούν ελεύθερα να επιλέξουν τα αποδεικτικά στοιχεία που επιθυμούν να υποβάλουν ενώπιον των οργάνων προσφυγής και των Γραφείων Διοικητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών. Συνεπώς, ως παράδειγμα, τα ακόλουθα αποδεικτικά μέσα μπορούν να κατατίθενται στο πλαίσιο διαδικασιών σημάτων.

3.1.1.1 Τιμολόγια και άλλα εμπορικά έγγραφα

Το παρόν τμήμα περιλαμβάνει τα ακόλουθα έγγραφα:

- εκθέσεις ελέγχου·
- εκθέσεις αυτοψίας·
- ετήσιες εκθέσεις·
- χαρακτηριστικά επιχειρήσεων, φορολογικά στοιχεία, χρηματοοικονομικές καταστάσεις, έγγραφα που επιβεβαιώνουν το ποσό που επενδύθηκε από το δικαιούχο για την προώθηση και τη διαφήμιση του σήματος (αριθμητικά στοιχεία και αναφορές διαφημιστικών επενδύσεων) και παρόμοια έγγραφα που αποδεικνύουν *μεταξύ άλλων* οικονομικά αποτελέσματα, όγκο πωλήσεων, έσοδα ή μερίδιο της αγοράς·
- τιμολόγια, παραγγελίες και δελτία αποστολής, συμπεριλαμβανομένων εγγράφων που επιβεβαιώνουν, ότι οι παραγγελίες για τα σχετικά προϊόντα ή υπηρεσίες πραγματοποιήθηκαν μέσω του ιστοτόπου του δικαιούχου από έναν ορισμένο αριθμό πελατών κατά την κρίσιμη χρονική περίοδο και στην κρίσιμη περιοχή·
- έγγραφα που επιβεβαιώνουν ότι ο δικαιούχος έδωσε τη συγκατάθεσή του πριν από τη χρήση του σήματος (για παράδειγμα: χρήση από κατόχους άδειας)·
- έγγραφα που επιβεβαιώνουν την ύπαρξη άμεσης ή έμμεσης σχέσης μεταξύ των διαδίκων μερών πριν από την κατάθεση του σήματος, για παράδειγμα, μια προ-συμβατική, συμβατική ή μετα-συμβατική (υπολειμματική) σχέση·
- έγγραφα που επιβεβαιώνουν την αξία που συνδέεται με το σήμα, συμπεριλαμβανομένου του βαθμού εκμετάλλευσης του σήματος μέσω αδειοδότησης, εμπορευματοποίησης και χορηγιών·
- αρχεία επιτυχούς έκβασης, για παράδειγμα συμφωνίες οριοθέτησης και συνύπαρξης σε υποθέσεις που αφορούν σήματα.

3.1.1.2 Κατάλογοι, διαφημίσεις και δημοσιότητα

Το παρόν τμήμα περιλαμβάνει:

- καταλόγους·
- υλικό διαφήμισης και εμπορικής προώθησης, που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τιμοκαταλόγους και προσφορές καθώς και διαφημιστική εμβέλεια και δαπάνες·
- εκτυπώσεις ιστοσελίδων, διαδικτυακά καταστήματα, ιστοτόποι εταιρειών, αρχεία ιστοτόπων, διαδικτυακή επισκεψιμότητα (ιστοτόπου) και στατιστική ανάλυση, τηλεοπτικά διαφημιστικά μηνύματα, αρχεία βίντεο/ήχου, κ.λπ.·
- εμπορική αλληλογραφία και επαγγελματικές κάρτες·

- υλικό από εκθέσεις και συνέδρια.

3.1.1.3 Δημοσιεύσεις

Περιλαμβάνονται:

- άρθρα, δελτία τύπου και άλλες δημοσιεύσεις σε εφημερίδες, περιοδικά και άλλο έντυπο υλικό·
- αποσπάσματα από οδηγούς, βιβλία, εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, επιστημονικές δημοσιεύσεις κ.λπ.

3.1.1.4 Δείγματα

Η εν λόγω κατηγορία θα μπορούσε να περιλαμβάνει:

- συσκευασίες, ετικέτες, πινακίδες και δείγματα των προϊόντων ή φωτογραφίες τους.

3.1.1.5 Επίσημα και δημόσια έγγραφα

Η εν λόγω κατηγορία εγγράφων τεκμηρίωσης θα μπορούσε να περιλαμβάνει:

- αποφάσεις δικαστηρίων ή διοικητικών αρχών·
- αποφάσεις οργάνων προσφυγής και Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών·
- πιστοποιητικά και επιστολές που εκδίδονται από δικαστήρια ή διοικητικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των οργάνων προσφυγής και των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών, καθώς και εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια·
- κατάλογοι των αιτήσεων που έχουν κατατεθεί ή των καταχωρίσεων που έχουν αποκτηθεί από τον δικαιούχο μαζί με αποσπάσματα από τα επίσημα μητρώα (επίσημες βάσεις δεδομένων) ή τα πιστοποιητικά τους·
- υπερσύνδεσμοι⁽⁴⁾ και διευθύνσεις URL⁽⁵⁾ προς τις αντίστοιχες εγγραφές στις επίσημες βάσεις δεδομένων·
- κατάλογοι των αιτήσεων που έχουν κατατεθεί ή των καταχωρίσεων που έχουν αποκτηθεί από τρίτους, εταιρικές επωνυμίες και ονόματα χώρου που περιέχουν το σχετικό σήμα ή στοιχεία αυτού μαζί με αποσπάσματα από τα επίσημα μητρώα (επίσημες βάσεις δεδομένων).

3.1.1.6 Δηλώσεις μαρτύρων

Περιλαμβάνονται:

- δηλώσεις μαρτύρων.

3.1.1.7 Ένορκες βεβαιώσεις ή υπεύθυνες δηλώσεις

Σε αυτές περιλαμβάνονται:

- ένορκες βεβαιώσεις ή έγγραφες υπεύθυνες δηλώσεις ή δηλώσεις που έχουν ισοδύναμο αποτέλεσμα σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους στο οποίο συντάσσονται.

3.1.1.8 Έρευνες αγοράς

Περιλαμβάνονται:

- έρευνες αγοράς και δημοσκοπήσεις

⁽⁴⁾ Παραπομπή σε πληροφορίες στις οποίες ο χρήστης μπορεί να μεταβεί απευθείας κάνοντας κλικ, πατώντας ή τοποθετώντας τον κέρσορα επάνω στον υπερσύνδεσμο. Ο υπερσύνδεσμος μπορεί να είναι ολόκληρο έγγραφο ή σύνδεσμος προς συγκεκριμένο στοιχείο μέσα σε ένα έγγραφο.

⁽⁵⁾ Ενιαίος εντοπιστής πόρου (Uniform Resource Locator, URL) Συγκεκριμένη παραπομπή σε διαδικτυακό πόρο, ο οποίος μπορεί να εντοπιστεί στον Παγκόσμιο Ιστό. Οι URL χρησιμοποιούνται συνήθως για την παραπομπή σε ιστοσελίδες (http), μεταφορές αρχείων (FTP), διευθύνσεις e-mail (mailto), πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων (JDBC), καθώς και για άλλες εφαρμογές.

3.1.1.9 Αποσπάσματα από μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Η εν λόγω κατηγορία θα μπορούσε να περιλαμβάνει υλικό που λαμβάνεται από:

- ιστολόγια·
- φόρουμ·
- πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης·
- στατιστική ανάλυση μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

3.1.1.10 Άλλα έγγραφα

Το παρόν τμήμα περιλαμβάνει τα ακόλουθα έγγραφα:

- πιστοποιήσεις, κατατάξεις και βραβεία·
- έγγραφα που επιβεβαιώνουν ότι μια αίτηση σήματος έχει παρεκκλίνει από τον αρχικό σκοπό της και κατατέθηκε για κερδοσκοπικούς λόγους ή αποκλειστικά με σκοπό την είσπραξη χρηματικής αποζημίωσης·
- αποδοχή αιτημάτων παύσεως και παραλείψεως.

Ο ανωτέρω κατάλογος (3.1.1.1 — 3.1.1.10) είναι απλώς ενδεικτικός και δεν αντικατοπτρίζει τη σχετική σημασία ή την αποδεικτική αξία των στοιχείων. Είναι επίσης **μη εξαντλητικός**, επομένως, οποιοδήποτε άλλο αποδεικτικό στοιχείο που αφορά τη συγκεκριμένη υπόθεση μπορεί να υποβληθεί από το διάδικο και να ληφθεί υπόψη από τα όργανα προσφυγής ή τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών. Το ζήτημα της αξιολόγησης των αποδεικτικών στοιχείων παραμένει πάντοτε στη διακριτική τους ευχέρεια.

3.1.1.11 Σκοπός της κατάθεσης των αποδεικτικών στοιχείων

Γενικά, δεν υφίσταται κανένας περιορισμός σύμφωνα με τον οποίο ορισμένα πραγματικά περιστατικά μπορούν να διαπιστωθούν και να αποδειχθούν από συγκεκριμένα αποδεικτικά μέσα. Για τον λόγο αυτόν τα αποδεικτικά μέσα που απαριθμούνται ανωτέρω μπορούν να υποβληθούν σε διάφορα είδη υποθέσεων. Ωστόσο, για τον σκοπό του παρόντος εγγράφου, ένας συνοπτικός πίνακας με τα συνηθέστερα είδη υποθέσεων που αφορούν σήματα και τον σκοπό κατάθεσης αποδεικτικών στοιχείων παρουσιάζεται παρακάτω.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η στήλη «Σκοπός της κατάθεσης των αποδεικτικών στοιχείων» εφαρμόζεται στους διαδίκους (συμπεριλαμβανομένων τρίτων στις διαδικασίες, για παράδειγμα κατά την κατάθεση παρατηρήσεων τρίτων) και στους εκπροσώπους τους, όχι στα όργανα προσφυγής ή στα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών.

Επιπροσθέτως, δεδομένου ότι η σχετική ημερομηνία/χρονική περίοδος είναι σημαντικός παράγοντας όσον αφορά στα αποδεικτικά στοιχεία σε όλα τα είδη υποθέσεων που αναφέρονται παρακάτω, θα πρέπει πάντα να λαμβάνεται υπόψη από τους διαδίκους και τους εκπροσώπους τους. Δε συνιστάται η κατάθεση αποδεικτικών στοιχείων που αφορούν ημερομηνίες εκτός της σχετικής χρονικής περιόδου, εκτός εάν ο διάδικος εξηγήσει την επίδρασή τους στα πραγματικά περιστατικά κατά τη σχετική ημερομηνία/χρονική περίοδο (βλ. επίσης υποκεφάλαιο 3.2).

Νομικές έννοιες/ Είδη υποθέσεων	Σκοπός της κατάθεσης των αποδεικτικών στοιχείων
Αποκτηθείς διακριτικός χαρακτήρας	Να αποδειχθεί ότι ένα σήμα έχει αποκτήσει διακριτικό χαρακτήρα, στη σχετική γεωγραφική ζώνη, για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία ζητείται η καταχώριση ή ως προς τα οποία έχει καταχωριστεί το σήμα, μετά τη χρήση που του έχει γίνει ⁽⁶⁾ .
Αυξημένος διακριτικός	Να αποδειχθεί ότι ένα σήμα έχει αποκτήσει αυξημένο διακριτικό χαρακτήρα,

⁽⁶⁾ Άρθρο 4 παράγραφοι 4 και 5 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2436 (οδηγία περί σημάτων)· άρθρο 7 παράγραφος 3 και άρθρο 59 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 (κανονισμός για το σήμα της ΕΕ).

χαρακτήρας	στη σχετική γεωγραφική ζώνη, λόγω της χρήσης που του έχει γίνει. ⁽⁷⁾ Τα αποδεικτικά στοιχεία που έχουν αποκτήσει αυξημένο διακριτικό χαρακτήρα λόγω χρήσης θα πρέπει επίσης να αφορούν τα σχετικά προϊόντα και υπηρεσίες.
Φήμη	Να αποδειχθεί ότι ένα σήμα είναι γνωστό σε σημαντικό μέρος του κοινού που ενδιαφέρονται τα καλυπτόμενα από το σήμα αυτό προϊόντα ή υπηρεσίες, στην εδαφική περιοχή για την οποία διεκδικείται η φήμη. Οι σχετικοί παράγοντες είναι, για παράδειγμα, το καλυπτόμενο από το σήμα μερίδιο αγοράς, η ένταση, η γεωγραφική έκταση και η διάρκεια της χρησιμοποίησής του καθώς και το μέγεθος των επενδύσεων που έχει πραγματοποιήσει η επιχείρηση για την προβολή του ⁽⁸⁾ .
Παγκοίμως γνωστό σήμα	Να αποδειχθεί ότι ένα σήμα είναι παγκοίμως γνωστό στο(-α) οικείο(-α) κράτος(-η) μέλος(-η), κατά την έννοια του άρθρου 6 δις της Σύμβασης των Παρισίων ⁽⁹⁾ . Το σήμα θα πρέπει να είναι παγκοίμως γνωστό στο ενδιαφερόμενο τμήμα του κοινού για τα συγκεκριμένα προϊόντα και υπηρεσίες ⁽¹⁰⁾ .
Απόδειξη χρήσης/ Ουσιαστική χρήση	Να αποδειχθεί ότι εντός της τασσόμενης προθεσμίας ο δικαιούχος έχει κάνει ουσιαστική χρήση του σήματος στο(-α) κράτος(-η) μέλος(-η) για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες αυτό έχει καταχωρισθεί ⁽¹¹⁾ . Τα αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να αποτελούνται από ενδείξεις που αφορούν τον τόπο, τον χρόνο, την έκταση και τη φύση της χρήσης του εμπορικού σήματος ⁽¹²⁾ .
Σήμα που στερείται διακριτικού χαρακτήρα	Να αποδειχθεί ότι το εμπορικό σήμα στερείται διακριτικού χαρακτήρα ⁽¹³⁾ . Αυτός ο διακριτικός χαρακτήρας πρέπει να εκτιμάται σε σχέση, αφενός, με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία ζητείται η καταχώριση ή έχει καταχωρισθεί το εμπορικό σήμα και, αφετέρου, με τον τρόπο με τον οποίο το ενδιαφερόμενο κοινό αντιλαμβάνεται το σήμα αυτό ⁽¹⁴⁾ , στην οικεία εδαφική περιοχή.
Περιγραφικό σήμα	Να αποδειχθεί ότι ένα σήμα συνίσταται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν, στο εμπόριο, προς δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών του προϊόντος ή της υπηρεσίας για το οποίο ζητείται η καταχώριση ή έχει καταχωρισθεί το εμπορικό σήμα ⁽¹⁵⁾ , στην οικεία εδαφική περιοχή.
Σύνηθες σημείο ή ένδειξη	Να αποδειχθεί ότι ένα σήμα συνίσταται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις τα οποία έχουν καταστεί συνήθη στην καθημερινή γλώσσα ή στη θεμιτή και πάγια πρακτική του εμπορίου για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία

⁽⁷⁾ 12/03/2008, T-332/04, Coto D'Arcis, EU:T:2008:69, § 50.

⁽⁸⁾ 14/09/1999, C-375/97, Chevy, EU:C:1999:408, § 22-27. 10/05/2007, T-47/06, NASDAQ, EU:T:2007:131, § 51-52.

⁽⁹⁾ Άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2436 (οδηγία περί σημάτων): άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο γ) και άρθρο 60 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 (κανονισμός για το σήμα της ΕΕ): βλ. επίσης: 22/11/2007, C- 328/06, Alfredo Nieto Nuño κατά Leonci Monlleó Franquet, EU:C:2007:704.

⁽¹⁰⁾ Παρότι οι όροι «παγκοίμως γνωστό σήμα» και «φήμη» είναι διακριτές νομικές έννοιες, υπάρχει σημαντική αλληλοεπικάλυψη μεταξύ τους. Συνεπώς, στην πράξη, το όριο βάσει του οποίου προσδιορίζεται αν ένα σήμα είναι παγκοίμως γνωστό ή χάρη φήμης είναι συνήθως το ίδιο, δεδομένου ότι σε αμφότερες τις περιπτώσεις η αξιολόγηση βασίζεται κατά κύριο λόγο σε ποσοτικές εκτιμήσεις του βαθμού γνώσης του σήματος εκ μέρους του κοινού.

⁽¹¹⁾ Άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2436 (Οδηγία περί σημάτων): άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 (Κανονισμός για το σήμα της ΕΕ).

⁽¹²⁾ 05/10/2010, T-92/09, STRATEGI, EU:T:2010:424, § 41.

⁽¹³⁾ Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2436 (Οδηγία περί σημάτων): άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο β) και άρθρο 59 παράγραφος 1 στοιχείο α) του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 (Κανονισμός για το σήμα της ΕΕ).

⁽¹⁴⁾ 12/07/2012, C-311/11 P, WIR MACHEN DAS BESONDERE EINFACH, EU:C:2012:460, § 24.

⁽¹⁵⁾ Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2436 (Οδηγία περί σημάτων): άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και άρθρο 59 παράγραφος 1 στοιχείο α) του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 (Κανονισμός για το σήμα της ΕΕ).

	ζητείται η καταχώριση ή έχει καταχωρισθεί το εμπορικό σήμα ⁽¹⁶⁾ , στην οικεία εδαφική περιοχή.
Παραπλανητικό σήμα	Να αποδειχθεί ότι ένα εμπορικό σήμα θα μπορούσε να παραπλανήσει το κοινό, για παράδειγμα ως προς τη φύση, την ποιότητα ή τη γεωγραφική προέλευση του συγκεκριμένου προϊόντος ή της υπηρεσίας ⁽¹⁷⁾ για το οποίο ζητείται η καταχώριση ή έχει καταχωρισθεί το εμπορικό σήμα, στην οικεία εδαφική περιοχή.
Γενικό σήμα (διαδικασία έκπτωσης)	Να αποδειχθεί ότι ένα εμπορικό σήμα, συνεπεία ενεργειών ή αδράνειας του δικαιούχου, έχει καταστεί συνήθης εμπορική ονομασία, στην οικεία εδαφική περιοχή, προϊόντος ή υπηρεσίας για την οποία έχει καταχωρισθεί ⁽¹⁸⁾ .
Κακή πίστη	Να αποδειχθεί συμπεριφορά η οποία αποκλίνει από τις παραδεδεγμένες αρχές που διέπουν τη χρηστή συμπεριφορά ή τα χρηστά συναλλακτικά ήθη ⁽¹⁹⁾ .

Ο ανωτέρω πίνακας θα πρέπει επίσης να θεωρείται ως **μη δεσμευτικός**.

Συστάσεις:

- Οι διάδικοι μπορούν να υποβάλουν διαφορετικά είδη αποδεικτικών στοιχείων για τη διαπίστωση του ίδιου πραγματικού περιστατικού. Μια συνολική εξέταση των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων συνεπάγεται ότι θα πρέπει να αξιολογούνται το κάθε ένα σε σχέση με τα άλλα. Ακόμη και αν ορισμένα αποδεικτικά στοιχεία δεν είναι πειστικά, ενδέχεται να συμβάλλουν στην εξακρίβωση του σχετικού πραγματικού περιστατικού όταν εξετάζονται σε συνδυασμό με άλλα στοιχεία.

3.1.2 Διαδικτυακά αποδεικτικά στοιχεία: πηγές, αξιοπιστία και παρουσίαση

Για τους σκοπούς της παρούσας Κοινής Πρακτικής, τα διαδικτυακά αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να νοούνται ως στοιχεία που αντλούνται από το διαδίκτυο. Με βάση τον αυξανόμενο ρόλο του ηλεκτρονικού εμπορίου, των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και άλλων διαδικτυακών πλατφορμών στις επιχειρηματικές δραστηριότητες, είναι λογικό, ως γενικός κανόνας, ότι τα διαδικτυακά αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να γίνονται αποδεκτά ως έγκυρα αποδεικτικά μέσα⁽²⁰⁾.

Ωστόσο, η φύση του διαδικτύου καθιστά δύσκολο να εξακριβωθεί το πραγματικό περιεχόμενο που είναι διαθέσιμο στο διαδίκτυο και η ημερομηνία ή η χρονική περίοδος κατά την οποία το εν λόγω περιεχόμενο κατέστη πράγματι διαθέσιμο στο κοινό. Οι ιστότοποι επικαιροποιούνται εύκολα και οι περισσότεροι από αυτούς δεν παρέχουν κανένα αρχείο του υλικού που προβαλλόταν προηγουμένως, ούτε εμφανίζουν εγγραφές που επιτρέπουν στο κοινό να εξακριβώσει τι ακριβώς δημοσιεύθηκε και πότε. Συνεπώς, προκύπτει το πρόβλημα της «αξιοπιστίας» των διαδικτυακών αποδεικτικών στοιχείων.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι το παρόν υποκεφάλαιο βασίζεται στις συστάσεις της Κοινής Πρακτικής CP10 — *Κριτήρια για την αξιολόγηση της γνωστοποίησης των σχεδίων μέσω του διαδικτύου*⁽²¹⁾. Παρότι ορισμένες από τις εν λόγω συστάσεις θα μπορούσαν να εφαρμοστούν και σε άλλα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας ή αποδεικτικά στοιχεία όσον αφορά στη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την αξιολόγησή τους, μπορεί να είναι αναγκαίες και ενδεδειγμένες ορισμένες προσαρμογές στις ιδιαιτερότητες των εμπορικών σημάτων.

⁽¹⁶⁾ Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2436 (Οδηγία περί σημάτων): άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και άρθρο 59 παράγραφος 1 στοιχείο α) του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 (Κανονισμός για το σήμα της ΕΕ).

⁽¹⁷⁾ Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2436 (Οδηγία περί σημάτων): άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) και άρθρο 59 παράγραφος 1 στοιχείο α) του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 (Κανονισμός για το σήμα της ΕΕ).

⁽¹⁸⁾ Άρθρο 20 στοιχείο α) της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2436 (Οδηγία περί σημάτων): άρθρο 58 παράγραφος (1) στοιχείο β) του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 (Κανονισμός για το σήμα της ΕΕ).

⁽¹⁹⁾ Προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέα Sharpston της 12ης Μαρτίου 2009, C-529/07, Lindt Goldhase, EU:C:2009:148, § 60.

⁽²⁰⁾ 06/11/2011, T-508/08, Παράσταση μεγαφώνου, EU:T:2011:575, § 75.

⁽²¹⁾ https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/News/cp10/CP10_el.pdf

3.1.2.1 Ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων

Για την τεκμηρίωση, για παράδειγμα, προγενέστερης αίτησης ή καταχώρισης σήματος (την ύπαρξη, την εγκυρότητα, την έκταση της προστασίας του κ.λπ.) στο πλαίσιο διαδικασιών ο διάδικος θα πρέπει να παράσχει στα όργανα προσφυγής και στα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών αποδεικτικά στοιχεία της κατάθεσης ή της καταχώρισής του. Επομένως, συνιστάται η κατάθεση αποσπασμάτων από τις σχετικές διαδικτυακές βάσεις δεδομένων.

Αποσπάσματα από βάσεις δεδομένων θα πρέπει πάντα να είναι αποδεκτά αν προέρχονται από επίσημη βάση δεδομένων, όπως επεξηγείται παρακάτω στις συστάσεις.

Επιπροσθέτως, εκτός από την προσκόμιση υλικών αποδεικτικών στοιχείων τεκμηρίωσης, σε υποθέσεις όπου τα στοιχεία αφορούν υποβολή ή καταχώριση των προγενέστερων δικαιωμάτων, ο διάδικος μπορεί αντ' αυτών τυπικά να βασίζεται σε άμεσους υπερσυνδέσμους και διευθύνσεις URL προς τις επίσημες βάσεις δεδομένων που αναφέρονται παρακάτω (περισσότερες λεπτομέρειες στο υποκεφάλαιο 3.1.2.8: *Υπερσύνδεσμοι και διευθύνσεις URL*).

Συστάσεις:

- αποσπάσματα από διαδικτυακές βάσεις δεδομένων θα πρέπει να είναι αποδεκτά αν προέρχονται είτε από την επίσημη βάση δεδομένων ενός εκ των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών είτε από τις επίσημες βάσεις δεδομένων που διατηρούνται από τα θεσμικά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης ή διεθνείς οργανισμούς (π.χ. «eSearch Plus» του EUIPO ή «Madrid Monitor» του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (WIPO)⁽²²⁾).
- αποσπάσματα από τη βάση δεδομένων «TMview» θα πρέπει επίσης να γίνονται αποδεκτά⁽²³⁾ ως αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν διεθνείς καταχωρίσεις και σήματα που έχουν κατατεθεί ή καταχωρισθεί στα συμμετέχοντα γραφεία, υπό την προϋπόθεση ότι περιέχουν όλες τις χρήσιμες πληροφορίες.
- εάν το απόσπασμα από επίσημη βάση δεδομένων δεν περιέχει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες, ο διάδικος θα πρέπει να συμπληρώσει τις ελλείπουσες πληροφορίες με αποδεικτικά έγγραφα από άλλη επίσημη πηγή.
- όσον αφορά τα απεικονιστικά σήματα, η αναπαράσταση του σήματος θα πρέπει να εμφανίζεται στην ίδια σελίδα ενός αποσπάματος και, σε αντίθετη περίπτωση, θα πρέπει να κατατεθεί ένα πρόσθετο επίσημο έγγραφο/σελίδα όπου θα φαίνεται η εικόνα. Το έγγραφο ή η σελίδα μπορεί να προέρχεται από τη βάση δεδομένων (με αναπαράσταση της εικόνας σε χωριστή σελίδα η οποία όταν εκτυπώνεται ή αποθηκεύεται, για παράδειγμα, σε μορφότυπο PDF, πρέπει να περιλαμβάνει προσδιορισμό της πηγής) ή από άλλη επίσημη πηγή (όπως δημοσίευση στο επίσημο δελτίο).

3.1.2.2 Αρχεία ιστοτόπου

Υπηρεσίες αρχειοθέτησης παγκόσμιου ιστού είναι η διεργασία συλλογής τμημάτων του Παγκόσμιου Ιστού με σκοπό να εξασφαλίζεται η διαφύλαξη των πληροφοριών σε αρχείο για τους μελλοντικούς ερευνητές, τους ιστορικούς και το κοινό. Επιπλέον, τα αρχεία ιστοτόπου, όπως το «WayBack Machine»⁽²⁴⁾, επιτρέπουν στους χρήστες να δουν τις αρχειοθετημένες προσωρινά αποθηκευμένες εκδόσεις ιστοσελίδων σε βάθος χρόνου. Το περιεχόμενο των αρχείων ιστοτόπου περιλαμβάνει ενδείξεις ημερομηνιών.

Συστάσεις:

⁽²²⁾ Η «σύντομη» εκδοχή του αποσπάματος είναι επαρκής αρκεί να περιέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, αλλά η εκτεταμένη ή πλήρης εκδοχή του αποσπάματος του WIPO είναι προτιμότερη καθώς περιέχει όλες τις επιμέρους ενδείξεις για κάθε οικεία χώρα, συμπεριλαμβανομένης της δήλωσης χορήγησης προστασίας.

⁽²³⁾ 06/12/2018, T-848/16, Deichmann SE κατά EUIPO, EU:T:2018:884, § 61 και 70.

⁽²⁴⁾ Διαδικτυακό ψηφιακό αρχείο το οποίο αποτυπώνει, διαχειρίζεται και αναζητεί ψηφιακό περιεχόμενο στον Παγκόσμιο Ιστό και στο διαδίκτυο.

- εκτυπώσεις που ανακτώνται από αρχεία ιστοτόπου, όπως το «WayBack Machine», μπορούν να θεωρούνται αξιόπιστα είδη διαδικτυακών αποδεικτικών στοιχείων⁽²⁵⁾.
- ωστόσο, συνιστάται οι εκτυπώσεις από αρχεία ιστοτόπου, όπως το «WayBack Machine», να τεκμηριώνονται από άλλα αποδεικτικά στοιχεία από εναλλακτικές πηγές, όπου είναι ευλόγως δυνατή η συλλογή άλλων αποδεικτικών στοιχείων.

3.1.2.3 Επεξεργάσιμοι ιστοτόποι

Γενικά, η αξιοπιστία των πληροφοριών που λαμβάνονται από επεξεργάσιμους ιστοτόπους, όπως ο «Wikipedia» ή ο «Acronym Finder», δεν θα πρέπει να τίθεται υπό αμφισβήτηση μόνο και μόνο επειδή οι χρήστες έχουν τη δυνατότητα προσθήκης νέων καταχωρίσεων⁽²⁶⁾. Ωστόσο, περιεχόμενο/πληροφορίες που λαμβάνονται από επεξεργάσιμους ιστοτόπους, όπως ο «Wikipedia» ή ο «Acronym Finder», μπορεί να θεωρηθεί ότι στερούνται βεβαιότητας⁽²⁷⁾. Σε μια τέτοια περίπτωση, είναι σκόπιμο άλλα αποδεικτικά στοιχεία να τεκμηριώνουν τις εν λόγω πληροφορίες.

Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι το ζήτημα της αξιοπιστίας των επεξεργάσιμων ιστοτόπων, ιδίως του «Wikipedia», πρέπει να λαμβάνεται υπόψη με γνώμονα την εξέλιξη της νομολογίας και την τεχνολογική ανάπτυξη.

Συστάσεις:

- η χρήση επεξεργάσιμων και συλλογικών διαδικτυακών λεξικών, εγκυκλοπαιδειών ή βάσεων δεδομένων, όπως η «AcronymFinder» ή η «Wikipedia», ως βάση αναφοράς θα πρέπει να πραγματοποιείται λαμβανομένης δεόντως υπόψη της ανάγκης οι εν λόγω πληροφορίες να συνοδεύονται από υποστηρικτικά ή τεκμηριωτικά αποδεικτικά στοιχεία·
- αν ο διάδικος στη διαδικασία προσφυγής επιθυμεί να αναιρέσει τις πληροφορίες από επεξεργάσιμους ιστοτόπους, όπως η «Wikipedia» και το «Acronym Finder», συνιστάται η υποβολή πρόσθετων εγγράφων ή αποδεικτικών στοιχείων⁽²⁸⁾.
- ως εναλλακτική στις διαδικτυακές βάσεις δεδομένων όπως η «Acronym Finder», η χρήση μιας συγκεκριμένης συντομογραφίας από κάποιον αριθμό εμπόρων ή ενδιαφερόμενων καταναλωτών στον αντίστοιχο τομέα στο διαδίκτυο θα πρέπει να επαρκεί για την τεκμηρίωση της πραγματικής χρήσης της συντομογραφίας.

3.1.2.4 Μη επεξεργάσιμοι ιστοτόποι

Εκτυπώσεις από μη επεξεργάσιμους ιστοτόπους θα πρέπει να περιέχουν αναφορά στις ημερομηνίες και τους τόπους που, για παράδειγμα, τα σχετικά προϊόντα διατέθηκαν στην αγορά ή που χρησιμοποιήθηκε το σχετικό υλικό (όπως προωθητικό υλικό που παρουσιάζεται σε εκτυπώσεις κ.λπ.)⁽²⁹⁾.

Συστάσεις:

- Καταρχήν δεν είναι απαραίτητη η κατάθεση τεκμηριωτικών αποδεικτικών στοιχείων όταν υποβάλλονται εκτυπώσεις ή στιγμιότυπα οθόνης⁽³⁰⁾ από μη επεξεργάσιμους ιστοτόπους (εκτός αν υπάρχει αντίφαση ή ανακοπή, ή σε περιπτώσεις όπου τα σχετικά δεδομένα είναι ελλιπή, ή όπου τα αποδεικτικά στοιχεία λαμβάνονται από μη επεξεργάσιμους ιστοτόπους που ανήκουν στα ενδιαφερόμενα μέρη).

⁽²⁵⁾ Για παράδειγμα: 19/11/2014, T-344/13, FUNNY BANDS, EU:T:2014:974, § 30-31 (σχετικά με το «WayBack Machine»).

⁽²⁶⁾ 25/09/2018, T-180/17, EM, EU:T:2018:591, § 77.

⁽²⁷⁾ 29/11/2018, T- 373/17, LV BET ZAKŁADY BUKMACHERSKIE, EU:T:2018:850, § 98.

⁽²⁸⁾ 25/09/2018, T-180/17, EM, EU:T:2018:591, § 78.

⁽²⁹⁾ 12/09/2007, T-164/06, BASICS, EU:T:2007:274, § 50.

⁽³⁰⁾ Ψηφιακή απεικόνιση η οποία δημιουργείται με την αποτύπωση μέρους ή του συνόλου των πληροφοριών που προβάλλονται σε ψηφιακή οθόνη προβολής (π.χ. οθόνη υπολογιστή, τηλεόραση ή φορητή συσκευή) σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

3.1.2.5 Στατιστική ανάλυση ιστοτόπου (διαδικτυακή κυκλοφορία, δημιουργία αναφορών και στατιστικά στοιχεία)

Η χρήση στιγμιότυπων οθόνης για να αποδειχθεί η ύπαρξη ενός ιστοτόπου δεν αποδεικνύει τη συχνότητα της εικαζόμενης εμπορικής χρήσης των προβαλλόμενων δικαιωμάτων. Αυτή μπορεί να αποδειχθεί, μεταξύ άλλων, από έναν ορισμένο αριθμό επισκέψεων στον ιστότοπο, τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που ελήφθησαν μέσω του ιστοτόπου ή από τον όγκο της παραγόμενης επιχειρηματικής δραστηριότητας⁽³¹⁾. Μια υψηλή κατάταξη με κριτήριο την επισκεψιμότητα μπορεί να βοηθήσει, για παράδειγμα, να αποδειχθεί ότι ένα συγκεκριμένο σήμα, το οποίο επαναλαμβάνεται στην ονομασία του ιστοτόπου του διαδικτύου⁽³²⁾ ή εμφανίζεται ευδιάκριτα με άλλο τρόπο στον εν λόγω ιστότοπο, έχει αποκτήσει διακριτικό χαρακτήρα μέσω χρήσης στις οικείες χώρες.

Μπορούν επίσης να λαμβάνονται υπόψη άλλες μορφές επικοινωνίας ή αλληλεπίδρασης με τον ιστότοπο.

Επιπλέον, οι αναφορές στατιστικής ανάλυσης ιστοτόπων (συμπεριλαμβανομένων των μέσων κοινωνικής δικτύωσης) μπορούν να είναι χρήσιμες στην περίπτωση αποδεικτικών στοιχείων που αφορούν, ιδίως, διαδικτυακές εκστρατείες επί πληρωμή.

Συστάσεις:

- Η διαδικτυακή κυκλοφορία⁽³³⁾ μπορεί να αποτελέσει έναν παράγοντα που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, για παράδειγμα, σε υποθέσεις που αφορούν την ουσιαστική χρήση, τον αποκτηθέντα διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη. Υπάρχουν διάφορες επιλογές για τη μέτρηση της κυκλοφορίας ενός ιστοτόπου, με μονάδες όπως οι προβολές σελίδας⁽³⁴⁾, η επίσκεψη σελίδας⁽³⁵⁾ και η περίοδος λειτουργίας⁽³⁶⁾, οι οποίες μπορούν επίσης να προσδιοριστούν ποσοτικώς με τη χρήση διαδικτυακής στατιστικής ανάλυσης/ανάλυσης ιστοτόπου (web/website analytics) ή παρόμοιων εργαλείων.
- Συνιστάται ο διάδικος να καταθέτει πλήρη, όχι μερική, αναφορά στατιστικής ανάλυσης ιστοτόπου. Ωστόσο, ως ελάχιστο πρότυπο, ο διάδικος θα πρέπει να καταθέσει αναφορά η οποία θα παρουσιάζει: το εύρος ημερομηνιών, τον αριθμό των χρηστών (π.χ. χρήστες, νέοι χρήστες, νέος επισκέπτης και επανερχόμενος επισκέπτης), την εδαφική/γεωγραφική τοποθεσία τους, μέση διάρκεια περιόδου λειτουργίας και ποσοστό εγκατάλειψης⁽³⁷⁾.
- Αν το σχετικό προϊόν ή υπηρεσία έχει δευτερεύουσα ιστοσελίδα ο διάδικος θα πρέπει να παράσχει μια αναφορά στατιστικής ανάλυσης που θα αφορά/συμπεριλαμβάνει την εν λόγω δευτερεύουσα ιστοσελίδα.
- Κατά την αξιολόγηση της διαθεσιμότητας ενός σήματος ή προϊόντων και υπηρεσιών μέσω του διαδικτύου, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη τα συστήματα σήμανσης με ετικέτες, οι ετικέτες hashtag και οι σύνδεσμοι μεταξύ των όρων αναζήτησης και των απεικονίσεων του σχετικού περιεχομένου στις διάφορες διαδικτυακές πλατφόρμες⁽³⁸⁾.

⁽³¹⁾ 19/11/2014, T-344/13, FUNNY BANDS, EU:T:2014:974, § 29.

⁽³²⁾ 14/12/2017, T-304/16, BET 365, EU:T:2017:912, § 66.

⁽³³⁾ Το σύνολο των δεδομένων που αποστέλλονται και λαμβάνονται από τους επισκέπτες ενός ιστοτόπου.

⁽³⁴⁾ Επίσκεψη σε σελίδα συγκεκριμένου ιστοτόπου. Εάν ο επισκέπτης επαναφορτώσει μια σελίδα, η ενέργεια αυτή προσμετράται ως πρόσθετη προβολή σελίδας. Εάν ο χρήστης περιηγηθεί σε διαφορετική σελίδα και επιστρέψει κατόπιν στην αρχική σελίδα, η ενέργεια αυτή προσμετράται ως επιπλέον προβολή σελίδας.

⁽³⁵⁾ Μεμονωμένο αίτημα αρχείου στο ημερολόγιο χρήσης ενός διακομιστή ιστού. Ένα αίτημα για σελίδα HTML με τρεις εικόνες γραφικών συνεπάγεται τέσσερις επισκέψεις στο ημερολόγιο: μία για το αρχείο κειμένου HTML και μία για καθεμία από τις εικόνες γραφικών.

⁽³⁶⁾ Μη προσδιοριζόμενη χρονική περίοδος κατά την οποία ένας χρήστης είναι συνδεδεμένος με συγκεκριμένο ιστότοπο, είτε συνεχόμενα είτε διακοπόμενα. Η διακοπόμενη σύνδεση περιλαμβάνεται στον ορισμό μιας περιόδου λειτουργίας με σκοπό τον περιορισμό της πιθανότητας πολλαπλών, εσκεμμένων αποσυνδέσεων και επανασυνδέσεων που αποσκοπούν στην αύξηση του αριθμού των προβολών σελίδας σε έναν ιστότοπο.

⁽³⁷⁾ Μέτρο υπολογισμού των περιόδων λειτουργίας σε μία σελίδα όπου ένας χρήστης επισκέπτεται έναν ιστότοπο και τον εγκαταλείπει χωρίς περαιτέρω αλληλεπίδραση (εκφραζόμενο σε %).

⁽³⁸⁾ Ομάδα τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται ως βάση επί της οποίας αναπτύσσονται άλλες εφαρμογές, διεργασίες ή τεχνολογίες. Στα συστήματα προσωπικών υπολογιστών, πρόκειται για το βασικό υλισμικό (υπολογιστής) και το λογισμικό (λειτουργικό σύστημα) στο οποίο λειτουργούν οι εφαρμογές λογισμικού.

- Οι δείκτες «δημοτικότητας» στις πλατφόρμες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης μπορούν επίσης να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση της διαθεσιμότητας του σχετικού περιεχομένου, όπως ο αριθμός των αποδεκτών, ο αριθμός προβολών, ο αριθμός των κλικ για την ανάρτηση, οι αντιδράσεις, τα σχόλια, οι αναδημοσιεύσεις, οι ακόλουθοι και το πλήθος των δηλώσεων «μου αρέσει» (likes).
- Στην περίπτωση υποβολής εκτυπώσεων ή στιγμιότυπων οθόνης από πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης που παρουσιάζουν περιεχόμενο με δηλώσεις «μου αρέσει», προβολές, ακολούθους κ.λπ., ο διάδικος θα πρέπει επίσης να καταθέτει αναφορά στατιστικής ανάλυσης από την πλατφόρμα του μέσου κοινωνικής δικτύωσης στην οποία εμφανίζεται η εδαφική/γεωγραφική προέλευση των χρηστών που πραγματοποιούν δηλώσεις «μου αρέσει», προβολές, ακολούθησεις κ.λπ. (βλ. επίσης υποκεφάλαιο 3.1.2.6). Κατά περίπτωση, συνιστάται επίσης η παροχή περισσότερων πληροφοριών σχετικά με τους χρήστες όπως φύλο, ηλικία κ.λπ., αν ο διάδικος μπορεί να τις εξάγει από μια συγκεκριμένη πλατφόρμα μέσου κοινωνικής δικτύωσης ή το εργαλείο στατιστικής ανάλυσής τους.

3.1.2.6 Μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Ως μέσα κοινωνικής δικτύωσης θα πρέπει να νοούνται: εφαρμογές, προγράμματα και ιστότοποι σε υπολογιστές ή φορητές συσκευές που παρέχουν στους χρήστες τη δυνατότητα επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών μέσω του διαδικτύου, όπως ιστολόγια και ιστότοποι μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Ορισμένα από τα κύρια χαρακτηριστικά των μέσων κοινωνικής δικτύωσης συνίστανται στο γεγονός ότι το περιεχόμενό τους δημιουργείται από χρήστες και ότι η διάδοση των πληροφοριών μπορεί να είναι ταχύτατη και εξαιρετικά εκτεταμένη. Επιπροσθέτως, ορισμένες υπηρεσίες μέσων κοινωνικής δικτύωσης παρέχουν τη δυνατότητα ανάκτησης ιστορικών πληροφοριών ή ακόμη και τη δυνατότητα αναζήτησης περιεχομένου. Σε άλλες περιπτώσεις, το περιεχόμενο μπορεί να είναι διαθέσιμο μόνο για σύντομο χρονικό διάστημα.

Από την άλλη πλευρά, είναι γνωστό ότι οι σελίδες μέσων κοινωνικής δικτύωσης δημιουργούν οι ίδιες έναν σημαντικό όγκο πληροφοριών που δεν μπορούν να ελεγχθούν ή να τροποποιηθούν από τον ιδιοκτήτη του λογαριασμού ή της σελίδας, π.χ. η ημερομηνία δημιουργίας του λογαριασμού ή πληροφορίες που αφορούν την τροποποίηση του ονόματος του λογαριασμού/της σελίδας. Επομένως, μπορεί να θεωρηθεί ότι προέρχονται από τρίτο.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι ακόλουθες συστάσεις θα μπορούσαν να εφαρμοστούν όχι μόνο στα είδη ιστοτόπων που αναφέρονται παραπάνω αλλά και σε άλλους ιστοτόπους που δεν καλύπτονται ειδικώς από την Κοινή Πρακτική.

Συστάσεις:

- Αποσπάσματα από μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να αντιμετωπίζονται ως ανεξάρτητες πηγές⁽³⁹⁾ εφόσον περιλαμβάνουν πληροφορίες που έχουν δημιουργηθεί από τις ίδιες τις πλατφόρμες και δεν μπορούν να ελεγχθούν ή να τροποποιηθούν από τον ιδιοκτήτη μιας σελίδας/ενός λογαριασμού. Οι εν λόγω πληροφορίες μπορεί να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την ημερομηνία δημιουργίας του λογαριασμού ή πληροφορίες σχετικά με την τροποποίηση του ονόματος του λογαριασμού/της σελίδας.
- Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένο περιεχόμενο μέσων κοινωνικής δικτύωσης μπορεί να αλλαχθεί ή να εμπλουτιστεί, συνιστάται τα αποδεικτικά στοιχεία που περιλαμβάνουν δηλώσεις «μου αρέσει», ακολούθους, προβολές κ.λπ. θα πρέπει να τεκμηριώνονται από άλλα αποδεικτικά στοιχεία, ειδικότερα, κατά περίπτωση, αριθμητικά στοιχεία πωλήσεων που σχετίζονται με το εμπορικό σήμα και την υπό κρίση εδαφική περιοχή.
- Τα αποδεικτικά στοιχεία που αντλούνται από ιστότοπο μέσου κοινωνικής δικτύωσης θα πρέπει να

⁽³⁹⁾ 24/10/2017, T-202/16, coffeeinn, EU:T:2017:750, § 51.

παρουσιάζονται με τη δημιουργία εκτύπωσης ή στιγμιότυπου οθόνης των σχετικών πληροφοριών που παρουσιάζονται σε αυτόν.

- Τα αποδεικτικά στοιχεία που υποβάλλονται θα πρέπει να παρουσιάζουν σαφή απεικόνιση του σχετικού περιεχομένου (σήμα, προϊόντα και υπηρεσίες κ.λπ.), την ημερομηνία δημοσίευσής του και τη διεύθυνση URL, καθώς και τη συνάφειά του με το σχετικό αντικείμενο/διάδικο. Επιπροσθέτως, όπως περιγράφεται ανωτέρω στο υποκεφάλαιο για τη στατιστική ανάλυση ιστοτόπου, εκτυπώσεις ή στιγμιότυπα οθόνης από πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης θα πρέπει να κατατίθενται μαζί με αναφορές στατιστικής ανάλυσης, στις οποίες εμφανίζεται και η εδαφική/γεωγραφική προέλευση των χρηστών που πραγματοποιούν δηλώσεις «μου αρέσει», προβολές, ακολουθήσεις κ.λπ. (βλ. επίσης υποκεφάλαιο 3.1.2.5).
- Στην περίπτωση κατάθεσης αποδεικτικών στοιχείων που αφορούν εμπορική προώθηση από επηρεαστή γνώμης, ο διάδικος θα πρέπει επίσης να παράσχει τις βασικές πληροφορίες που αφορούν έναν συγκεκριμένο επηρεαστή, για παράδειγμα, τη γεωγραφική θέση του εν λόγω επηρεαστή και τη σχετική διαφημιστική δαπάνη, καθώς οι πληροφορίες αυτές θα μπορούσαν να είναι σημαντικές για την αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων. Θα πρέπει επίσης να αποδείξει τα αποτελέσματα εκστρατείας ακολούθων, για παράδειγμα, παρουσιάζοντας τον όγκο πωλήσεων ανά χώρα που πραγματοποιήθηκαν μέσω ειδικής διεύθυνσης URL ή ειδικού κωδικού ενός επηρεαστή.
- Οι πληροφορίες σχετικά με τον σκοπό και τα κύρια χαρακτηριστικά του υπό εξέταση ιστοτόπου μέσω κοινωνικής δικτύωσης θα μπορούσαν να είναι σημαντικές για την αξιολόγηση της διαθεσιμότητας του περιεχομένου.

3.1.2.7 Ιστοτόποι διαμοιρασμού βίντεο και φωτογραφιών

Στο πλαίσιο διαδικασιών σημάτων το σχετικό περιεχόμενο μπορεί να έχει γίνει γνωστό μέσω της αναδημοσίευσης εικόνων και βίντεο στο διαδίκτυο.

Όσον αφορά τη σχετική ημερομηνία, είναι είτε η ημερομηνία κατά την οποία:

- μια εικόνα ή ένα βίντεο προβλήθηκε πράγματι· είτε
- κατέστη διαθέσιμο για προβολή ή τηλεφόρτωση, π.χ. σε διαδικτυακή πλατφόρμα.

Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να ληφθούν από τις αναφορές στατιστικής ανάλυσης. Περισσότερες λεπτομέρειες περιγράφονται στα υποκεφάλαια 3.1.2.5 και 3.1.2.6 ανωτέρω.

Σε αντίθεση με την περίπτωση των εικόνων, οι οποίες αναμένεται κατά κανόνα να αναπαρίστανται σε εκτύπωση ή στιγμιότυπο οθόνης, ο τρόπος παρουσίασης των αποδεικτικών στοιχείων που περιέχονται σε βίντεο ενδέχεται να διαφέρει. Εν προκειμένω θα μπορούσε να υποβληθεί ως αποδεικτικό στοιχείο το βίντεο αυτό καθαυτό (π.χ. με τη μορφή αρχείου) ή θα μπορούσαν να υποβληθούν μόνο αποτυπώσεις του(-ων) σχετικού(-ών) τμήματος(-άτων) στα οποία παρουσιάζεται το επίμαχο περιεχόμενο.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι δεν αρκεί η υποβολή μόνο ενός υπερσυνδέσμου ή μιας διεύθυνσης URL του βίντεο, διότι το περιεχόμενό του/της μπορεί να διαγραφεί ή να τροποποιηθεί. Πρέπει να συνοδεύεται από εκτυπώσεις ή στιγμιότυπα οθόνης του σχετικού περιεχομένου που περιλαμβάνεται στο εν λόγω βίντεο.

Συστάσεις:

- Σε περίπτωση που υποβάλλεται το βίντεο αυτό καθαυτό, θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με το πότε και πού διατέθηκε το βίντεο στο κοινό (π.χ. αποδεικτικά στοιχεία όπως εκτυπώσεις στις οποίες φαίνεται η ανάρτηση του βίντεο σε ιστοτόπους μέσων κοινωνικής δικτύωσης ή όταν το βίντεο έχει προβληθεί ως διαφήμιση σε ιστότοπο).
- Κατά την υποβολή του βίντεο, συνιστάται να αναφέρεται η ακριβής χρονική στιγμή (λεπτό ή λεπτά, δευτερόλεπτο ή δευτερόλεπτα) το σήμα, τα προϊόντα και υπηρεσίες ή άλλο σχετικό περιεχόμενο που είναι ορατό στο βίντεο.

- Σε περίπτωση που δεν υπάρχει άλλη ημερομηνία που να υποδεικνύει τη γνωστοποίηση ενός συγκεκριμένου περιεχομένου στο διαδίκτυο, θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως αποδεικτικά στοιχεία τα σχόλια των χρηστών, υπό την προϋπόθεση ότι φέρουν ημερομηνία υποβολής και φαίνονται αξιόπιστα.
- Θα πρέπει να παρέχονται οι πληροφορίες σχετικά με την πηγή στην οποία εμπεριέχονται οι εικόνες ή τα βίντεο.
- Συνιστάται η παρουσίαση πρόσθετων πληροφοριών ή αναφοράς στατιστικής ανάλυσης σχετικά με τον πραγματικό αριθμό προβολών ενός βίντεο (π.χ. παροχή αποδεικτικών στοιχείων όπως εκτυπώσεις από έναν ιστότοπο διαμοιρασμού βίντεο), το εύρος ημερομηνιών και την εδαφική/γεωγραφική προέλευση των θεατών. Κατά περίπτωση, συνιστάται επίσης η παροχή περισσότερων πληροφοριών σχετικά με τους θεατές όπως φύλο, ηλικία κ.λπ., αν μπορούν να εξαχθούν από μια συγκεκριμένη πλατφόρμα ή το εργαλείο στατιστικής ανάλυσης της.

3.1.2.8 Υπερσύνδεσμοι και διευθύνσεις URL

Πλην ελάχιστων εξαιρέσεων, οι υπερσύνδεσμοι ή οι διευθύνσεις URL δεν μπορούν να θεωρηθούν αφ' εαυτών επαρκή αποδεικτικά στοιχεία. Θα πρέπει να συμπληρώνονται με πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι πληροφορίες που είναι προσβάσιμες μέσω διεύθυνσης URL ή υπερσυνδέσμου ενδέχεται μεταγενέστερα να τροποποιηθούν ή να διαγραφούν. Επιπλέον, μπορεί να είναι δύσκολο να προσδιοριστεί το σχετικό περιεχόμενο (το σήμα, η ημερομηνία δημοσίευσης κ.λπ.).

Συστάσεις:

- Η χρήση άμεσων υπερσυνδέσμων ή διευθύνσεων URL προς την επίσημη βάση δεδομένων ενός εκ των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών, τις επίσημες βάσεις δεδομένων που διατηρούνται από τα θεσμικά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης ή διεθνείς οργανισμούς θα πρέπει να γίνεται αποδεκτή (όπως περιγράφεται στο υποκεφάλαιο 3.1.2.1 παραπάνω). Ωστόσο, στην περίπτωση που ο διάδικος βασίζεται στο εν λόγω είδος διαδικτυακών αποδεικτικών στοιχείων, θα πρέπει να το δηλώνει ρητώς και η διαδικτυακή πηγή θα πρέπει να προσδιορίζεται με σαφήνεια.
- Με εξαίρεση τους υπερσυνδέσμους και τις διευθύνσεις URL προς τις ανωτέρω βάσεις δεδομένων, σε περίπτωση υποβολής διεύθυνσης URL ή υπερσυνδέσμου, θα πρέπει να παρέχεται επίσης εκτύπωση ή στιγμιότυπο οθόνης των σχετικών πληροφοριών που περιέχονται στα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι ακόμα και αν οι διάδικοι προβούν σε επίσημη δήλωση και χρησιμοποιήσουν έναν άμεσο υπερσύνδεσμο ή διεύθυνση URL προς την επίσημη βάση δεδομένων, όπως περιγράφεται ανωτέρω, θα πρέπει να αποτελεί υποχρέωσή τους να ελέγξουν ότι οι διαδικτυακές πηγές αποτυπώνουν τις πλέον ακριβείς και ενημερωμένες σχετικές πληροφορίες.

Επιπλέον, στην περίπτωση που ο διάδικος υποβάλλει και υλικά αποδεικτικά στοιχεία χωρίς να επικαλεστεί επισήμως την προγενέστερη δήλωσή του σχετικά με τη χρήση υπερσυνδέσμου ή διεύθυνσης URL, αν υπάρχει αντίφαση μεταξύ των διαδικτυακών και των υλικών αποδεικτικών στοιχείων, θα πρέπει να υπερισχύουν τα πιο πρόσφατα ενημερωμένα αποδεικτικά στοιχεία.

3.1.2.9 Πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου

Πολλοί από τους υφιστάμενους ιστοτόπους εξυπηρετούν διάφορες μορφές ηλεκτρονικού εμπορίου, όπως οι διαδικτυακές λιανικές πωλήσεις, οι διαδικτυακές δημοπρασίες και οι διαδικτυακές αγορές.

Όσον αφορά στη σχετική ημερομηνία, στις πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου⁽⁴⁰⁾ αναφέρεται πολύ συχνά

⁽⁴⁰⁾ Πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου: διαδικτυακές πλατφόρμες οι οποίες διευκολύνουν τις ηλεκτρονικές συναλλαγές προϊόντων και υπηρεσιών με τη μεταφορά πληροφοριών και κεφαλαίων μέσω του διαδικτύου.

η ημερομηνία κατά την οποία το συγκεκριμένο προϊόν που φέρει ένα σήμα (ή υπηρεσίες που προσφέρονται υπό το εν λόγω σήμα) διατέθηκε για πρώτη φορά προς πώληση. Αυτές οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε εκτυπώσεις ή στιγμιότυπα οθόνης μπορεί να είναι σχετικές κατά την εξακρίβωση μεταξύ άλλων της απόδειξης χρήσης ή του αποκτηθέντος διακριτικού χαρακτήρα μέσω χρήσης.

Επιπλέον, η αναφορά στο συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία, για παράδειγμα ονομασία ή κωδικός, ενδέχεται να είναι χρήσιμη κατά τη σύνδεση των πληροφοριών σχετικά με το προϊόν/υπηρεσία με αυτές που περιλαμβάνονται σε άλλα αποδεικτικά στοιχεία (π.χ. ημερομηνία πρώτης πώλησης).

Τα αποδεικτικά στοιχεία που προέρχονται από πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου μπορεί να έχουν αποδεικτική αξία ακόμη και ελλείψει αναπαράστασης του εμπορικού σήματος ή του προϊόντος/υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση ότι με το συγκεκριμένο σήμα, προϊόν ή υπηρεσία μπορεί να συνδεθεί ένας αναγνωριστικός αριθμός αναφοράς.

Ωστόσο, θα πρέπει να επισημανθεί ότι ορισμένες πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου είναι πιθανό να διατηρούν την ίδια ημερομηνία «διάθεσης από», ακόμη δε και τον ίδιο αριθμό αναφοράς, στις νέες εκδόσεις ενός προϊόντος/υπηρεσίας, που μπορεί να περιλαμβάνει ή να προσφέρεται υπό διαφορετικό σήμα.

Συστάσεις:

- Συνιστάται ο διάδικος να συμπεριλαμβάνει τις κριτικές που έχουν αναρτήσει οι χρήστες στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού εμπορίου μετά την αγορά του προϊόντος ή την παραγγελία της υπηρεσίας, διότι οι πληροφορίες αυτές ενδέχεται να είναι χρήσιμες για την εξακρίβωση της σχετικής ημερομηνίας δημοσίευσης του περιεχομένου.
- Ο ειδικός αριθμός αναφοράς για την ταυτοποίηση του σχετικού προϊόντος ή υπηρεσίας μπορεί να χρησιμεύσει ως σύνδεσμος μεταξύ των πληροφοριών που προβάλλονται στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού εμπορίου (π.χ. προϊόν που φέρει το σήμα κ.λπ.) και των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στα άλλα αποδεικτικά στοιχεία (π.χ. ημερομηνία πώλησης).

3.1.2.10 Εφαρμογές

Σημαντικό μέρος της διαδικτυακής δραστηριότητας περιλαμβάνει τη χρήση εφαρμογών (Apps)⁽⁴¹⁾, π.χ. διαδικτυακές λιανικές πωλήσεις, διαδικτυακές δημοπρασίες, ιστότοποι κοινωνικής δικτύωσης, υπηρεσίες άμεσης ανταλλαγής μηνυμάτων κ.λπ. Ως εκ τούτου, το μέσο αυτό πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη στο παρόν υποκεφάλαιο.

Θα πρέπει δε να σημειωθεί ότι ορισμένοι ιστότοποι διαθέτουν επίσης μια έκδοση εφαρμογής⁽⁴²⁾.

Από πλευράς δημοσίευσης σχετικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, οι εφαρμογές και οι ιστότοποι μπορούν να παρέχουν το ίδιο σχετικό περιεχόμενο (δηλαδή ημερομηνία, εμπορικό σήμα, προϊόντα και υπηρεσίες κ.λπ.) με σχετικά παρόμοιο τρόπο. Κατά συνέπεια, η κύρια διαφορά μεταξύ των εφαρμογών και των ιστοτόπων δεν έγκειται στο περιεχόμενο αυτό καθαυτό, αλλά στο μέσο παρουσίασης των σχετικών πληροφοριών.

Η απόδειξη της δημοσίευσης σχετικού περιεχομένου σε εφαρμογές οι οποίες δεν διαθέτουν έκδοση ιστοτόπου μπορεί να είναι επαχθής, ιδίως για τους εξής λόγους:

⁽⁴¹⁾ Πρόγραμμα ή ομάδα προγραμμάτων που έχει σχεδιαστεί για τον τελικό χρήστη. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται προγράμματα βάσεων δεδομένων, προγράμματα αναπαραγωγής πολυμέσων, επεξεργαστές κειμένου, προγράμματα περιήγησης ιστού, υπολογιστικά φύλλα και άλλες εφαρμογές. Οι εφαρμογές είναι σχεδιασμένες για την εκτέλεση συντονισμένων λειτουργιών, εργασιών ή δραστηριοτήτων.

⁽⁴²⁾ Έκδοση εφαρμογής (για φορητές συσκευές): Είδος λογισμικού εφαρμογών οι οποίες είναι σχεδιασμένες ώστε να λειτουργούν σε φορητή συσκευή, όπως smartphone ή υπολογιστή ταμπλέτα (tablet), και συχνά έχουν ως στόχο να παρέχουν στους χρήστες παρόμοιες υπηρεσίες με εκείνες που είναι προσβάσιμες μέσω Η/Υ.

- δυσκολία απόδειξης της δημοσίευσης του σχετικού περιεχομένου μέσω εφαρμογής όταν οι πληροφορίες που προβάλλονται είναι προσωρινές και ενδέχεται να μην μπορούν να ανακτηθούν μετά την παρέλευση ορισμένου χρονικού διαστήματος·
- περιορισμένες δυνατότητες των υπηρεσιών αρχειοθέτησης ιστοτόπου όσον αφορά την αποτύπωση ιστορικών δεδομένων από τις εφαρμογές·
- περιορισμένη δυνατότητα δημιουργίας εκτυπωμένης έκδοσης των πληροφοριών που προβάλλονται στις εφαρμογές.

Συστάσεις:

- σε περίπτωση που οι εφαρμογές διαθέτουν επίσης έκδοση ιστοτόπου, συνιστάται οι σχετικές πληροφορίες να εξαγονται από τον ιστοτόπο·
- εάν δε διατίθεται έκδοση ιστοτόπου, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αποδεικτικό στοιχείο ένα στιγμιότυπο οθόνης από φορητή συσκευή·
- σε περίπτωση που οι σχετικές πληροφορίες παρουσιάζονται σε στιγμιότυπο οθόνης το οποίο λαμβάνεται από εφαρμογή, ως ημερομηνία δημοσίευσης του σχετικού περιεχομένου θα λογίζεται η ημερομηνία λήψης του στιγμιότυπου οθόνης, εκτός εάν μπορεί να εξακριβωθεί προγενέστερη σχετική ημερομηνία από το περιεχόμενο του στιγμιότυπου οθόνης ή από οποιαδήποτε άλλα συναφή αποδεικτικά στοιχεία·
- Κατά την αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων δημοσίευσης σχετικού περιεχομένου που προέρχεται από ορισμένες εφαρμογές (π.χ. εφαρμογές που χρησιμοποιούνται για αγορές, μέσα κοινωνικής δικτύωσης κ.λπ.), οι πληροφορίες σχετικά με τον σκοπό και τα κύρια χαρακτηριστικά της υπό εξέταση εφαρμογής ενδέχεται να είναι σημαντικές για την αξιολόγηση της διαθεσιμότητας των αποδεικτικών στοιχείων.

3.1.2.11 Μεταδεδομένα

Τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσίευσης του σχετικού περιεχομένου μέσω του διαδικτύου μπορούν να διαμορφωθούν μέσω της ανάλυσης μεταδεδομένων⁽⁴³⁾ (ή δεδομένων EXIF⁽⁴⁴⁾ βλέπε ένδειξη «C» στο παράδειγμα 2 κατωτέρω) που ενσωματώνονται, για παράδειγμα, σε εικόνες, βίντεο και ιστοτόπους. Για παράδειγμα, μια εικόνα μπορεί να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την ίδια την εικόνα, όπως πληροφορίες για τον δημιουργό της, την ημερομηνία δημιουργίας ή τροποποίησής της ή για την τοποθεσία λήψης της (βλέπε ενδείξεις «A», «B» και «C» στα παραδείγματα 1 και 2 κατωτέρω).

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι άντλησης των μεταδεδομένων. Ανάλογα με τη συσκευή [όπως έξυπνο τηλέφωνο (smartphone) ή ψηφιακή φωτογραφική μηχανή] και τη θέση αποθήκευσης του σχετικού αρχείου, είναι πιθανό να παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης στα μεταδεδομένα είτε απλώς με την επιλογή της ένδειξης «Πληροφορίες» επάνω στην ίδια την εικόνα είτε με τη χρήση πιο εξειδικευμένου λογισμικού (δηλαδή προγραμμάτων προβολής μεταδεδομένων). Το είδος των μεταδεδομένων που μπορούν να εξαχθούν εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο η συσκευή έχει αποθηκεύσει το αρχείο, καθώς και από τις δυνατότητές της.

⁽⁴³⁾ Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την περιγραφή του περιεχομένου συγκεκριμένου στοιχείου (π.χ. φωτογραφίας, εικόνας, βίντεο ή ηλεκτρονικού βιβλίου).

⁽⁴⁴⁾ Δεδομένα μορφής ανταλλάξιμου αρχείου εικόνας (Exchangeable image file format, EXIF): πρότυπο το οποίο καθορίζει τον τύπο των εικόνων, του ήχου και των βοηθητικών ετικετών που χρησιμοποιούνται από ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές (συμπεριλαμβανομένων των smartphone), σαρωτές και άλλα συστήματα διαχείρισης αρχείων εικόνας και ήχου που καταγράφονται από τις ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές.

Εξαγωγή μεταδεδομένων από φωτογραφία ψηφιακής φωτογραφικής μηχανής

Basic Image Information	
Target file: Alicante_EUIPO6.JPG	
Camera:	Olympus VG170
Lens:	4.7 mm (Max aperture f/2.8) (shot wide open)
Exposure:	Auto exposure, Creative (Slow speed), 1/1,000 sec, f/2.8, ISO 80
Flash:	Auto, Did not fire
Date:	December 1, 2018 11:41:04AM (timezone not specified) (3 months, 10 days, 20 hours, 14 minutes, 12 seconds ago, assuming image timezone of US Pacific) A
File:	4,288 x 3,216 JPEG (13.8 megapixels) 3,192,982 bytes (3.0 megabytes)
Color Encoding:	WARNING: Color space tagged as sRGB, without an embedded color profile. Windows and Mac browsers and apps treat the colors randomly. Images for the web are most widely viewable when in the sRGB color space and with an embedded color profile. See my Introduction to Digital-Image Color Spaces for more information.

Extracted 640 x 480 74-kilobyte "MakerNotes:PreviewImage" JPG Displayed here at 70% width (1/5, the area of the original)

Click image to isolate; click this text to show histogram

Παράδειγμα 1

Εξαγωγή μεταδεδομένων από εικόνα smartphone

Camera	
Make	ZTE
Model	ZTE BLADE V7 A
Exposure	1/3001
Aperture	2.2
Focal Length	3.5 mm
ISO Speed	115
Flash	No Flash

Location	
 <p>B</p>	
Latitude	38.314113 North
Longitude	0.517572 West
Altitude	98 m Above Sea Level

GPS data

EXIF	
DateTimeOriginal	2019:02:19 15:45:02 C
CreateDate	2019:02:19 15:45:02

Παράδειγμα 2

Συστάσεις:

- Σε περίπτωση υποβολής μεταδεδομένων ως αποδεικτικών στοιχείων, συνιστάται η παροχή πληροφοριών με τις οποίες επεξηγείται ο τρόπος λήψης τους, το είδος των πληροφοριών που

εξήχθησαν και η πηγή από την οποία αντλήθηκαν.

3.1.2.12 Παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την προσβασιμότητα πληροφοριών μέσω του διαδικτύου

Κατά την παρουσίαση διαδικτυακών αποδεικτικών στοιχείων θα πρέπει να λαμβάνονται επίσης υπόψη οι ακόλουθοι περιορισμοί:

- κωδικοί πρόσβασης και πληρωμές·
- τομέας ανώτατου επιπέδου (top level domain)⁽⁴⁵⁾.
- δυνατότητα αναζήτησης⁽⁴⁶⁾.
- γεωγραφικός αποκλεισμός⁽⁴⁷⁾.

Τα ζητήματα της δυνατότητας αναζήτησης και του γεωγραφικού αποκλεισμού παρουσιάζονται στην Κοινή Πρακτική CP10 — *Κριτήρια για την αξιολόγηση της γνωστοποίησης των σχεδίων και υποδειγμάτων μέσω του διαδικτύου*. Στη συνέχεια παρουσιάζεται μια σειρά άλλων συστάσεων.

Συστάσεις:

- Κατά γενικό κανόνα, ούτε ο περιορισμός της πρόσβασης σε περιορισμένο κύκλο ατόμων με την προστασία κωδικού πρόσβασης ούτε η απαίτηση της χορήγησης πρόσβασης έναντι πληρωμής θα πρέπει να αποκλείει τη δυνατότητα εκτυπώσεων ή στιγμιότυπων οθόνης από τους εν λόγω ασφαείς ιστοτόπους ή εφαρμογές να υποβάλλονται ως αποδεικτικά στοιχεία. Ωστόσο, η διαθεσιμότητα του σχετικού περιεχομένου μπορεί να εξαρτάται από τις ειδικές περιστάσεις της εκάστοτε περίπτωσης.
- Οι τομείς ανώτατου επιπέδου δεν θα πρέπει να επηρεάζουν, καταρχήν, τη δυνατότητα εύρεσης ενός σήματος ή άλλου σχετικού περιεχομένου μέσω του διαδικτύου. Ωστόσο, θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως ένδειξη για το ποιοι καταναλωτές ήταν πιθανότερο να έχουν πρόσβαση σε συγκεκριμένο ιστότοπο. Για παράδειγμα, εάν ένας τομέας ανώτατου επιπέδου (top domain level) ήταν η κατάληξη ενός κράτους μέλους, θα ήταν πιθανότερο οι καταναλωτές στο εν λόγω κράτος μέλος ή γενικότερα στην ΕΕ να ήταν σε θέση να λάβουν γνώση του περιεχομένου σε ιστοσελίδα αυτού του είδους, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τη γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε.

3.1.3 Γνησιότητα, ακρίβεια και αξιοπιστία των αποδεικτικών στοιχείων, και κριτήρια για την αξιολόγησή τους

Για τους σκοπούς της Κοινής Πρακτικής CP12, με τους όρους γνησιότητα και ακρίβεια των αποδεικτικών στοιχείων θα πρέπει να νοείται ότι τα στοιχεία δεν έχουν υποστεί παραποίηση, μεταγενέστερη τροποποίηση, μεταβολή ή πλαστογράφηση.

Γενικά, σε κάθε αποδεικτικό στοιχείο δίδεται η κατάλληλη βαρύτητα σύμφωνα με την αποδεικτική αξία του. Επομένως, πρέπει να υπογραμμιστεί ακόμη μία φορά ότι οι ακόλουθες συστάσεις δεν αφορούν την εκτίμηση της αποδεικτικής αξίας των αποδεικτικών στοιχείων. Παρουσιάζουν απλώς μια κοινή προσέγγιση για τα προηγούμενα βήματα, δηλαδή στοιχεία που μπορούν να αναλυθούν προκειμένου να πραγματοποιηθεί μια προκαταρκτική επαλήθευση της γνησιότητας των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων.

⁽⁴⁵⁾ Το τελευταίο τμήμα ενός ονόματος τομέα ή το τμήμα που έπεται αμέσως μετά το σύμβολο της τελείας. Υπάρχει περιορισμένος αριθμός προκαθορισμένων επιθημάτων, καθένα από τα οποία αντιστοιχεί σε έναν τομέα ανώτατου επιπέδου. Παραδείγματα τομέων ανώτατου επιπέδου αποτελούν τα εξής: .com — εμπορικές επιχειρήσεις· .gov — κυβερνητικές υπηρεσίες· .edu — εκπαιδευτικά ιδρύματα.

⁽⁴⁶⁾ Η δυνατότητα ανεύρεσης ενός ιστοτόπου με την πληκτρολόγηση όρων αναζήτησης στο πρόγραμμα περιήγησης μιας μηχανής αναζήτησης ή με τη χρήση άλλων μέσων.

⁽⁴⁷⁾ Μορφή ασφάλειας που χρησιμοποιείται σε διακομιστές ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, παγκόσμιου ιστού ή οποιουδήποτε άλλους διαδικτυακούς διακομιστές με σκοπό τον περιορισμό της πρόσβασης σε περιεχόμενο βάσει της γεωγραφικής θέσης του χρήστη. Η τοποθεσία του χρήστη καθορίζεται με τον έλεγχο της οικείας διεύθυνσης IP (χώρα) ή μιας σειράς διευθύνσεων που θεωρούνται ανεπιθύμητες ή εχθρικές.

Συστάσεις:

- Κατά την αξιολόγηση της γνησιότητας και τις ακρίβειας των αποδεικτικών στοιχείων, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, *μεταξύ άλλων*:
  - i) το άτομο από το οποίο προέρχονται τα αποδεικτικά στοιχεία και η ιδιότητα του ατόμου που παρέχει τα αποδεικτικά στοιχεία ή η πηγή τους (δηλαδή, η προέλευση των αποδεικτικών στοιχείων)·
  - ii) οι περιστάσεις υπό τις οποίες καταρτίστηκαν·
  - iii) ο αποδέκτης τους·
  - iv) αν ενόψει του περιεχομένου τους είναι λογικά, ισχυρά και αξιόπιστα⁽⁴⁸⁾.
- Αποδεικτικά στοιχεία που φέρουν ημερομηνία ή άλλα στοιχεία που προστέθηκαν σε μεταγενέστερο χρόνο (π.χ. χειρόγραφες ημερομηνίες σε έντυπα έγγραφα) μπορεί να αποτελέσουν λόγο αμφισβήτησης της γνησιότητας και της ακρίβειάς τους.
- Η εξέταση όλων των στοιχείων θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει και έλεγχο για την ύπαρξη ασυνεπειών μεταξύ των αποδεικτικών στοιχείων που υποβλήθηκαν.

3.2 Εξακρίβωση της σχετικής ημερομηνίας των αποδεικτικών στοιχείων

Κατά την αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων, η εξακρίβωση της ημερομηνίας του εγγράφου ή του αποδεικτικού στοιχείου είναι σημαντική. Επιπροσθέτως, τα όργανα προσφυγής και τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών καθώς και οι διάδικοι θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη σχετική ημερομηνία/χρονική περίοδο και τη σημασία της στη συγκεκριμένη διαδικασία (για παράδειγμα στην περίπτωση που αποδεικνύεται η απόδειξη χρήσης, ο αποκτηθείς διακριτικός χαρακτήρας ή η φήμη). Ωστόσο, η απόδειξη της σχετικής ημερομηνίας μπορεί ορισμένες φορές να εγείρει διάφορα ζητήματα, για παράδειγμα, όπου στα αποδεικτικά στοιχεία δεν αναγράφεται ημερομηνία ή όταν εξετάζονται διαδικτυακά αποδεικτικά στοιχεία.

Συνεπώς, το παρόν κεφάλαιο αναφέρεται στο ζήτημα της εξακρίβωσης της σχετικής ημερομηνίας των αποδεικτικών στοιχείων στην περίπτωση: εγγράφων και δειγμάτων, διαδικτυακών αποδεικτικών στοιχείων και ερευνών αγοράς.

3.2.1 Αποδεικτικά έγγραφα: εξακρίβωση της ημερομηνίας των εγγράφων

Όπως εξηγείται στο υποκεφάλαιο 3.1.1 της Κοινής Πρακτικής CP12, ένας διάδικος μπορεί να καταθέτει διαφορετικά αποδεικτικά μέσα για τη διαπίστωση του ίδιου πραγματικού περιστατικού. Επιπροσθέτως, μια συνολική εξέταση των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων συνεπάγεται ότι θα πρέπει να αξιολογούνται το κάθε ένα σε σχέση με τα άλλα.

Κατά γενικό κανόνα, σε περίπτωση υποβολής εγγράφων, έντυπων μέσων, ελεγμένων ετήσιων εκθέσεων κ.λπ., αυτά θα πρέπει να φέρουν σαφή ημερομηνία. Σε αντίθετη περίπτωση, ο διάδικος θα πρέπει να καταθέτει πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία. Αυτό συμβαίνει και σε περιπτώσεις κλάδων της αγοράς όπου η συνήθης πρακτική επιτάσσει τα δείγματα των προϊόντων να μην φέρουν χρονικές επισημάνσεις. Στις περισσότερες περιπτώσεις, φωτογραφίες απτών δειγμάτων θα πρέπει να συνοδεύονται από υποστηρικτικά αποδεικτικά στοιχεία για τον προσδιορισμό της σχετικής ημερομηνίας.

Συστάσεις:

- η ημερομηνία του αποδεικτικού στοιχείου θα πρέπει να προκύπτει σαφώς από το ίδιο το στοιχείο·

⁽⁴⁸⁾ 15/12/2005, T-262/04, Τρισδιάστατο σήμα υπό τη μορφή αναπτήρα, EU:T:2005:463, § 78· 25/04/2018, T-312/16, CHATKA, EU:T:2018:221, § 50.

- υλικό που υποβάλλεται χωρίς οποιαδήποτε ένδειξη ημερομηνίας μπορεί, στο πλαίσιο της συνολικής εκτίμησης, να εξακολουθεί να είναι σημαντικό και να λαμβάνεται υπόψη σε συνδυασμό με άλλα αποδεικτικά στοιχεία, που κατατίθενται από τον διάδικο, τα οποία φέρουν ημερομηνία⁽⁴⁹⁾.

3.2.2 Διαδικτυακά αποδεικτικά στοιχεία: εργαλεία για τον προσδιορισμό της σχετικής ημερομηνίας

Το προηγούμενο κεφάλαιο σχετικά με τα μέσα και τις πηγές των αποδεικτικών στοιχείων αναφέρεται *μεταξύ άλλων* σε πτυχές που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όταν εξετάζονται διαφορετικές διαδικτυακές πηγές.

Στο παρόν υποκεφάλαιο (3.2.2) παρέχεται **μη εξαντλητικός κατάλογος των εργαλείων** που μπορούν να συμβάλουν στον προσδιορισμό της ημερομηνίας κατά την οποία συγκεκριμένο περιεχόμενο δημοσιεύθηκε μέσω του διαδικτύου.

Στο εν λόγω πλαίσιο, τα ακόλουθα εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον προσδιορισμό της σχετικής ημερομηνίας:

- μηχανές αναζήτησης και υπηρεσίες αρχειοθέτησης ιστοτόπων·
- χρονοσημάνσεις που παράγονται από ηλεκτρονικό υπολογιστή·
- εργαλεία εγκληματολογικού λογισμικού

Ωστόσο, η χρήση των προαναφερθέντων εργαλείων από τους διαδίκους και τους εκπροσώπους τους **δεν είναι υποχρεωτική**. Άλλες επιλογές (για παράδειγμα, πιστοποιητικό συμβολαιογράφου) ή διαδικτυακά εργαλεία μπορούν να αξιοποιούνται από τον διάδικο ή τον εκπρόσωπό του. Το ζήτημα της αξιολόγησής τους παραμένει πάντοτε στη διακριτική ευχέρεια των οργάνων προσφυγής και των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών.

Οι ακόλουθες συστάσεις βασίζονται στην Κοινή Πρακτική CP10 — *Κριτήρια για την αξιολόγηση της γνωστοποίησης των σχεδίων και υποδειγμάτων μέσω του διαδικτύου*.

3.2.2.1 Ημερομηνίες που παρέχονται από μηχανές αναζήτησης και υπηρεσίες αρχειοθέτησης ιστοτόπων

Η ημερομηνία γνωστοποίησης μπορεί να εξακριβωθεί με τη χρήση των σχετικών δεδομένων που παρέχονται από μηχανές αναζήτησης⁽⁵⁰⁾ και υπηρεσίες αρχειοθέτησης ιστοτόπων.

Οι μηχανές αναζήτησης παρέχουν στους χρήστες τη δυνατότητα να αναζητούν τις πληροφορίες εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου (βλέπε ένδειξη «Α» στο παράδειγμα 3 κατωτέρω)⁽⁵¹⁾. Τα αποτελέσματα που λαμβάνονται μπορούν να συνιστούν προκαταρκτική ένδειξη της ημερομηνίας κατά την οποία το αντίστοιχο περιεχόμενο ήταν διαθέσιμο στο διαδίκτυο.

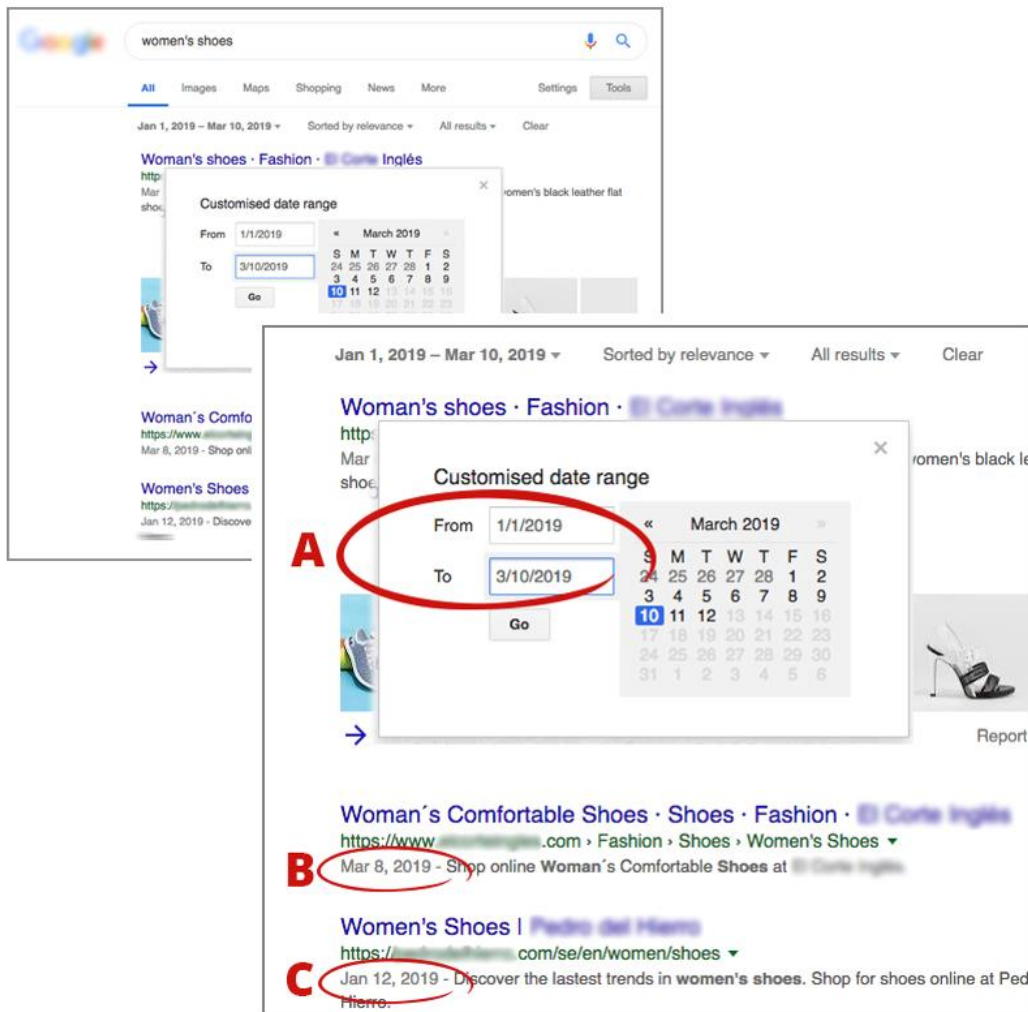
Για την απόδειξη, ωστόσο, της δημοσίευσης συγκεκριμένου περιεχομένου, η σχετική ημερομηνία θα πρέπει να τεκμηριώνεται με περαιτέρω πληροφορίες, ιδανικά με τις ημερομηνίες που περιλαμβάνονται στο περιεχόμενο των συγκεκριμένων ιστοτόπων οι οποίοι παρατίθενται στα αποτελέσματα αναζήτησης.

⁽⁴⁹⁾ 17/02/2011, T-324/09, FRIBO, EU:T:2011:47, § 33.

⁽⁵⁰⁾ Προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών τα οποία αναζητούν στο διαδίκτυο πληροφορίες που περιέχουν συγκεκριμένες λέξεις-κλειδιά.

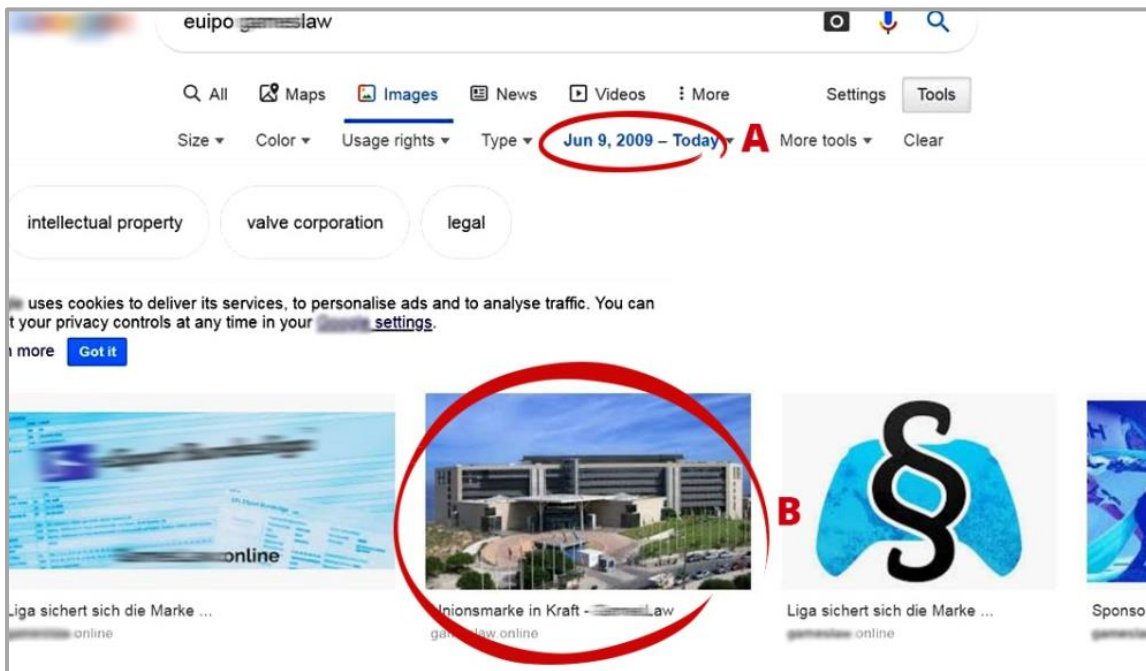
⁽⁵¹⁾ Ορισμένες μηχανές αναζήτησης αποθηκεύουν σε «προσωρινή μνήμη» (cache) ή αποθηκεύουν προσωρινά πληροφορίες που αφορούν περιεχόμενο ιστοτόπων. Αυτό γίνεται μέσω ενός προγράμματος που ονομάζεται πρόγραμμα ανίχνευσης ιστού («web crawler»), το οποίο σαρώνει το διαδίκτυο, επισκέπτεται κάθε ιστότοπο που μπορεί να επισκεφθεί και αποθηκεύει πληροφορίες (όπως η ημερομηνία δημοσίευσης ή δημιουργίας του ιστοτόπου ή του περιεχομένου του) σχετικά με τις εν λόγω ιστοσελίδες σε ευρετήριο.

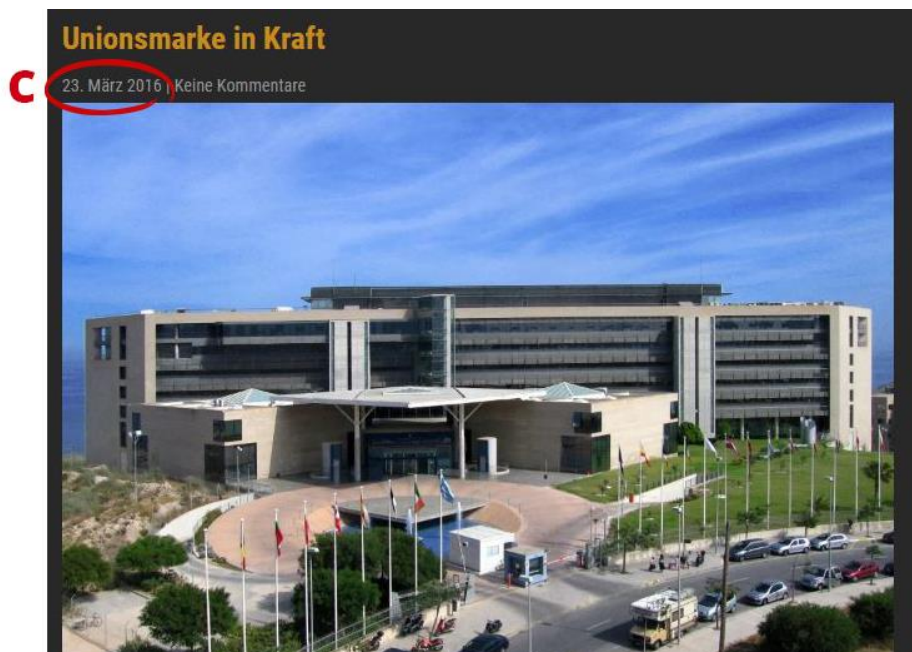

Παράδειγμα 3

Λόγω των περιορισμών που αναφέρονται κατωτέρω, τα αποδεικτικά στοιχεία από τις μηχανές αναζήτησης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται με προσοχή. Πρώτον, κατά την αναζήτηση εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου (βλέπε ένδειξη «Α» στο παράδειγμα 4), η ημερομηνία που λαμβάνεται μπορεί να μην είναι απαραίτητως η ημερομηνία δημοσίευσης του σχετικού περιεχομένου (βλέπε ένδειξη «C» στο παράδειγμα 4), αλλά η ημερομηνία κατά την οποία το εργαλείο αποθήκευσε προσωρινά ή αποτύπωσε τον συγκεκριμένο ιστότοπο (βλέπε ένδειξη «B» στο παράδειγμα 4). Δεύτερον, το περιεχόμενο ενός ιστοτόπου όπου εμφανίζονται οι σχετικές πληροφορίες/περιεχόμενο μπορεί να μην συνδέεται με την αναγραφόμενη ημερομηνία, αλλά με την τελευταία έκδοση του συγκεκριμένου ιστοτόπου.

Όταν εισέρχεστε στον αντίστοιχο ιστότοπο που περιέχει τη φωτογραφία, ανακαλύπτετε ότι η ημερομηνία γνωστοποίησης της φωτογραφίας είναι η 23η Μαρτίου 2016.

Παράδειγμα 4

Από την άλλη πλευρά, οι υπηρεσίες αρχειοθέτησης ιστοτόπων (όπως οι υπηρεσίες «WayBack Machine») μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμο εργαλείο για την απόδειξη της ημερομηνίας δημοσίευσης ενός συγκεκριμένου περιεχομένου στο διαδίκτυο.

Παρέχουν πρόσβαση σε αρχειοθετημένους ιστοτόπους ή τμήματα αυτών όπως εμφανίζονταν σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή («αποτυπώσεις», «captures») (βλέπε ένδειξη «Α» στο παράδειγμα 5 κατωτέρω). Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα προβολής των αρχειοθετημένων ιστοτόπων, καθώς και η δυνατότητα πλοήγησης σε αυτούς.

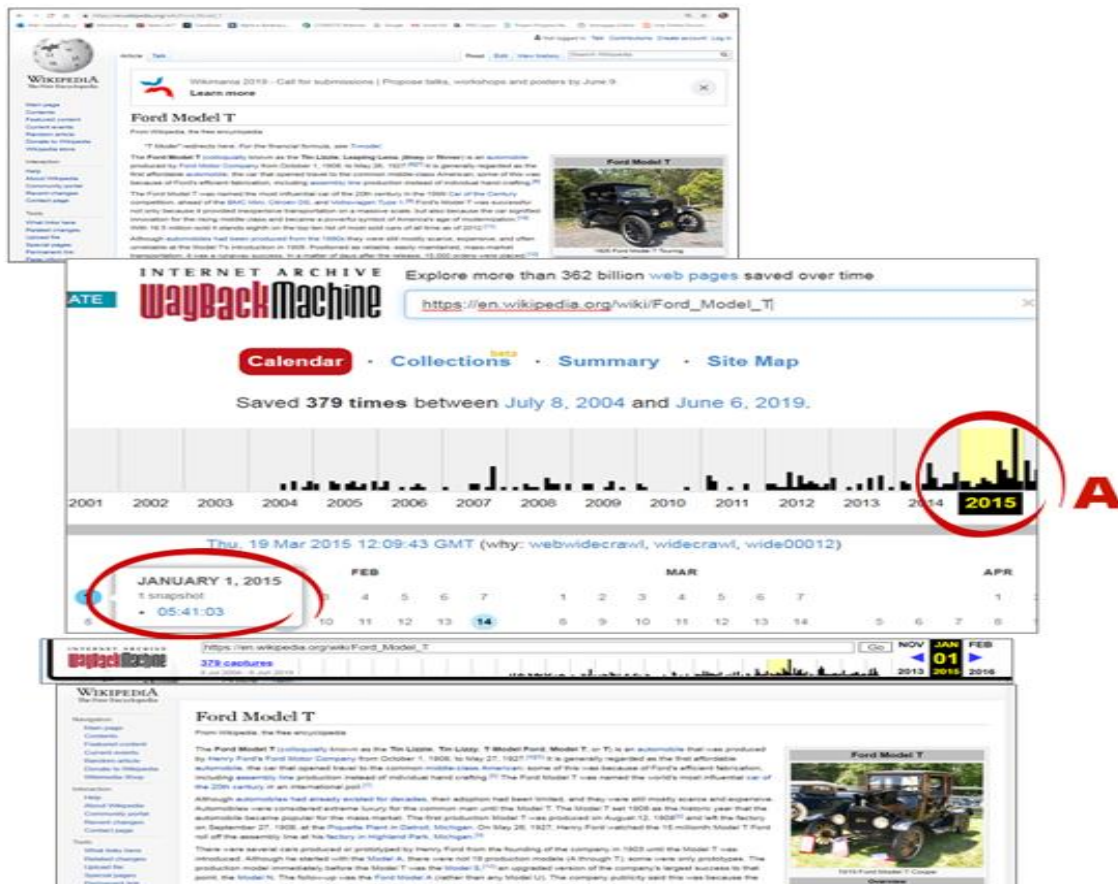
Ωστόσο, κατά την αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων που λαμβάνονται από τις υπηρεσίες αρχειοθέτησης ιστοτόπων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθες πτυχές:

- Περιορισμένη πρόσβαση στο περιεχόμενο ιστοτόπων. Για παράδειγμα, μπορεί να μην επιτρέπεται η αρχειοθέτηση του περιεχομένου που προστατεύεται με κωδικό πρόσβασης ή οι ιδιοκτήτες ιστοτόπων μπορεί να αποκλείουν την πρόσβαση συστημάτων αρχειοθέτησης στο περιεχόμενό τους (π.χ. αποκλεισμός ρομπότ⁽⁵²⁾).
- Ατελής ή μερική αρχειοθέτηση του περιεχομένου του ιστοτόπου.
- Διαγραφή περιεχομένου. Οι ιδιοκτήτες ιστοτόπων έχουν δικαίωμα να ζητούν τη διαγραφή του αρχειοθετημένου περιεχομένου.
- Σποραδικές επικαιροποιήσεις. Οι ιστοτόποι δεν αρχειοθετούνται κάθε φορά που επικαιροποιούνται ή μεταβάλλονται, αλλά μόνον όταν τους επισκέπτονται⁽⁵³⁾ τα προγράμματα ανίχνευσης ιστού. Οι επισκέψεις αυτές εξαρτώνται, με τη σειρά τους, από το πόσο δημοφιλής είναι ένας ιστοτόπος.

⁽⁵²⁾ Πρότυπο το οποίο χρησιμοποιείται από τους ιστοτόπους για την επικοινωνία με προγράμματα ανίχνευσης ιστού και άλλα διαδικτυακά ρομπότ. Ο αποκλεισμός ρομπότ ενημερώνει το διαδικτυακό ρομπότ για τα τμήματα ενός ιστοτόπου που δεν θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία ή σάρωση.

⁽⁵³⁾ Διαδικτυακό ρομπότ (internet bot) που εκτελεί συστηματικά περιηγήσεις στον Παγκόσμιο Ιστό, συνήθως για τους σκοπούς της ευρετηρίωσης ιστού.

Παράδειγμα 5

Συστάσεις:

- το αποτέλεσμα αναζητήσεων που χρησιμοποιούν υπηρεσίες μηχανών αναζήτησης θα πρέπει να χρησιμοποιείται με προσοχή·
- είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη ότι κατά την πλοήγηση σε αρχειοθετημένο ιστότοπο, διαφορετικά τμήματα του εν λόγω ιστοτόπου ενδέχεται να συνδέονται με διαφορετικές ημερομηνίες·
- για τους σκοπούς της απόδειξης της δημοσίευσης σχετικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, συνιστάται η χρήση υπηρεσιών αρχειοθέτησης ιστοτόπων και όχι η χρήση υπηρεσιών μηχανών αναζήτησης·
- για την απόδειξη της δημοσίευσης συγκεκριμένου περιεχομένου, η σχετική ημερομηνία θα πρέπει να τεκμηριώνεται με περαιτέρω αποδεικτικά στοιχεία.

3.2.2.2 Πληροφορίες χρονοσήμανσης που παράγεται από ηλεκτρονικό υπολογιστή

Η ηλεκτρονική χρονοσήμανση⁽⁵⁴⁾ αποδίδει ακριβή ώρα σε αρχείο, μήνυμα, συναλλαγή, εικόνα κ.λπ., παρέχοντας αποδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη του αντίστοιχου περιεχομένου σε δεδομένη χρονική στιγμή.

⁽⁵⁴⁾ Δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή τα οποία συνδέουν άλλα δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή με ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο, τεκμηριώνοντας ότι τα εν λόγω δεδομένα υπήρχαν κατά το χρονικό σημείο εκείνο (άρθρο 3 σημείο 33 του κανονισμού eIDAS). Ορισμένες από τις υπηρεσίες χρονοσήμανσης βασίζονται στην τεχνολογία αλυσίδας συστοιχιών (blockchain)

Διατίθενται διάφορες υπηρεσίες που παρέχουν χρονοσημάνσεις⁽⁵⁵⁾. Για ορισμένες εξ αυτών, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αναγνωρίσει ότι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014⁽⁵⁶⁾. Οι πάροχοι των εν λόγω υπηρεσιών μπορούν να εκδίδουν αναγνωρισμένες ηλεκτρονικές χρονοσημάνσεις⁽⁵⁷⁾.

Ο ευρωπαϊκός κατάλογος αναγνωρισμένων παρόχων χρονοσήμανσης⁽⁵⁸⁾ είναι διαθέσιμος στο κοινό από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Αναγνωρισμένη χρονοσήμανση που έχει εκδοθεί σε ένα κράτος μέλος αναγνωρίζεται ως τέτοια σε όλα τα κράτη μέλη. Επιπλέον, τεκμαίρεται ότι είναι ακριβής ως προς την ημερομηνία και την ώρα που αναφέρει, καθώς και την ακεραιότητα των δεδομένων με τα οποία συνδέονται η ημερομηνία και η ώρα⁽⁵⁹⁾.

Η χρονοσήμανση μπορεί να προστατεύει το περιεχόμενο ενός στιγμιότυπου οθόνης ή μιας εκτύπωσης (βλέπε ενδείξεις «Α» στα παραδείγματα 6 και 7 κατωτέρω) από την πιθανή μεταγενέστερη τροποποίηση ή διαγραφή του από την αρχική πηγή του. Επιπλέον, το συγκεκριμένο είδος αποδεικτικών στοιχείων δεν υπόκειται σε εδαφικούς περιορισμούς.

Όταν ζητείται χρονοσήμανση για συγκεκριμένο ιστότοπο, η υπηρεσία παρέχει πιστοποιητικό με το οποίο επιβεβαιώνεται το περιεχόμενο που φέρει τη χρονοσήμανση, όπως η διεύθυνση URL και η ημερομηνία, στοιχεία που συνδέονται όλα με τον συγκεκριμένο ιστότοπο τη στιγμή της χρονοσήμανσής του (βλέπε ένδειξη «Α» στο παράδειγμα 7 και ενδείξεις «Α» και «Β» στο παράδειγμα 8 κατωτέρω).

Χρονοσήμανση μπορούν να φέρουν τόσο οι στατικοί ιστότοποι όσο και οι περίοδοι λειτουργίας περιήγησης.

Κατά γενικό κανόνα, στο πλαίσιο της χρονοσήμανσης στατικών ιστοτόπων, η υπηρεσία χρονοσήμανσης εκδίδει ψηφιακό πιστοποιητικό στο οποίο παρουσιάζεται το περιεχόμενο που είναι ορατό σε συγκεκριμένη διεύθυνση URL σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, με προσδιορισμό της ακριβούς ημερομηνίας και ώρας. Αυτό το είδος χρονοσήμανσης χρησιμεύει για την παροχή διασφαλίσεων ότι το στιγμιότυπο οθόνης που υποβλήθηκε δεν έχει τροποποιηθεί, μετά την έκδοση του πιστοποιητικού, το οποίο φέρει ψηφιακή υπογραφή και χρονοσήμανση και περιλαμβάνει τις οπτικές πληροφορίες που παρέχονται από τη διεύθυνση URL και τον κώδικα HTML με τη μορφή συνημμένου εγγράφου στο πιστοποιητικό.

⁽⁵⁵⁾ Ακολουθία χαρακτήρων ή κωδικοποιημένων πληροφοριών για τον προσδιορισμό του χρόνου κατά τον οποίο έλαβε χώρα συγκεκριμένο γεγονός, συνήθως με την ένδειξη ημερομηνίας και ώρας.

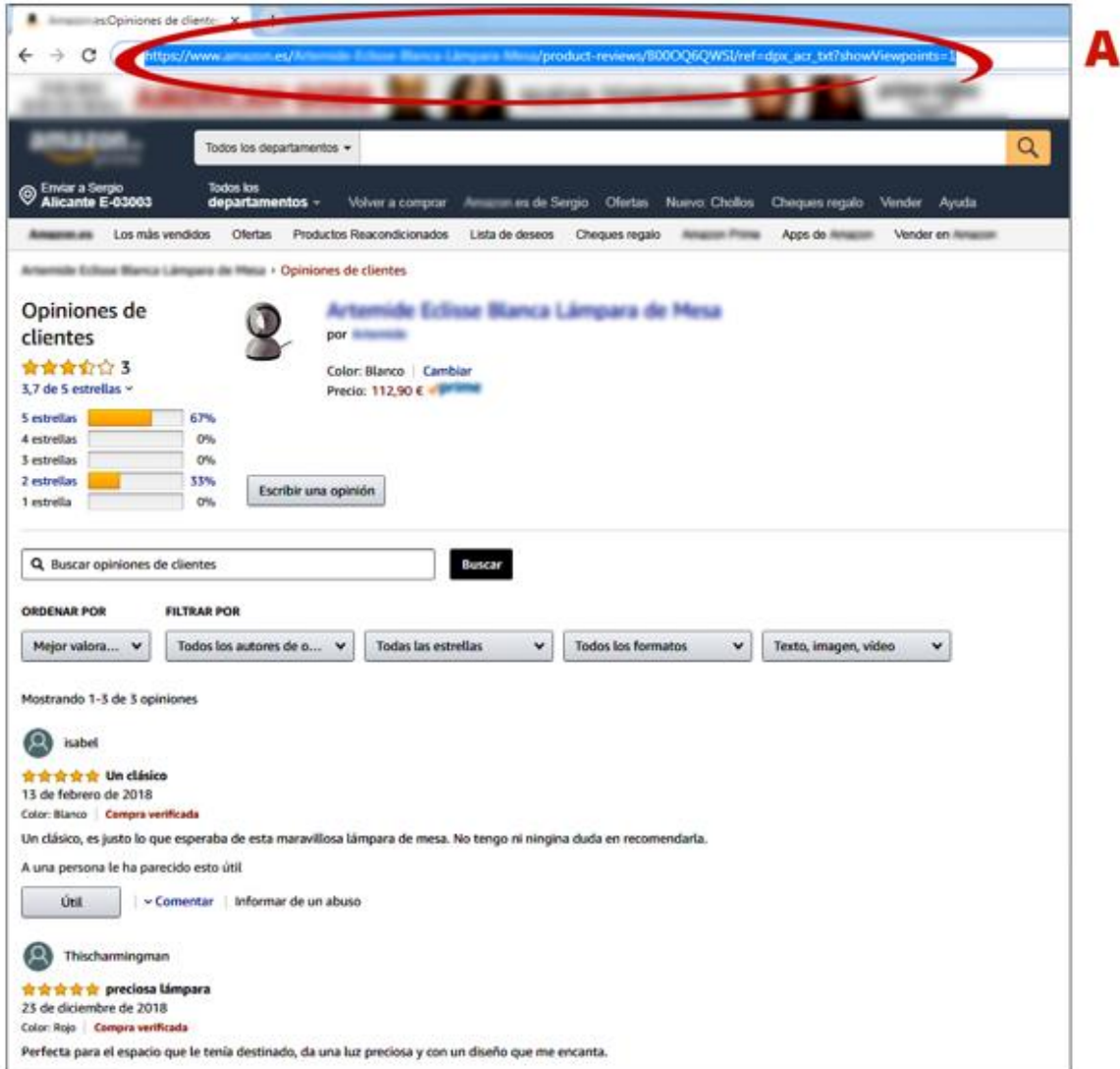
⁽⁵⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 910/2014 σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά (Κανονισμός eIDAS).

⁽⁵⁷⁾ Ηλεκτρονική χρονοσήμανση η οποία πληροί ορισμένες προδιαγραφές που προβλέπονται στο άρθρο 42 του κανονισμού eIDAS, και συγκεκριμένα: α) συνδέει την ημερομηνία και την ώρα με τα δεδομένα κατά τέτοιον τρόπο ώστε να αποκλείεται ευλόγως η δυνατότητα μη ανιχνεύσιμης τροποποίησης των δεδομένων· β) βασίζεται σε χρονική πηγή πληροφοριών συνδεδεμένη με τη Συντονισμένη Παγκόσμια Ώρα (ενοποιημένο σύστημα ατομικών ρολογιών διεθνούς διαχείρισης το οποίο συνδέεται με τη μέση ώρα Γκρίνουιτς).

⁽⁵⁸⁾ Αξιόπιστος κατάλογος: <https://webgate.ec.europa.eu/tl-browser/#/A> (Αναγνωρισμένος πάροχος χρονοσήμανσης (Αναγνωρισμένοι πάροχοι υπηρεσιών εμπιστοσύνης): Πάροχος υπηρεσιών εμπιστοσύνης ο οποίος παρέχει και διαφυλάσσει ψηφιακά πιστοποιητικά, επιπλέον της δημιουργίας και επικύρωσης ηλεκτρονικών υπογραφών. Κάθε πάροχος υπηρεσιών εμπιστοσύνης έχει λάβει καθεστώς εποπτικού φορέα και απαιτείται στην ΕΕ και στην Ελβετία για τη ρύθμιση των διαδικασιών ηλεκτρονικής υπογραφής).

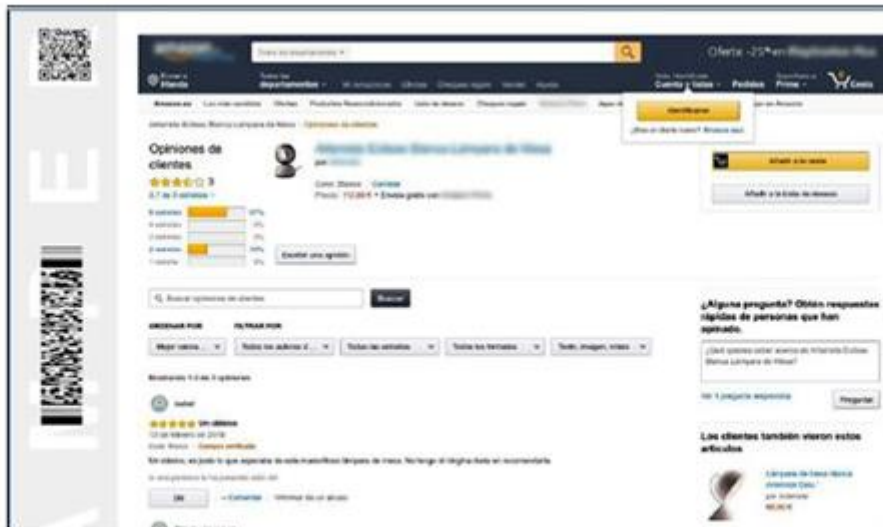
⁽⁵⁹⁾ Άρθρο 41 του Κανονισμού σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης (eIDAS).

Χρονοσήμανση στατικού ιστοτόπου

Παράδειγμα 6
Χωρίς χρονοσήμανση

Χρονοσήμανση στατικού ιστοτόπου: το πιστοποιητικό

This is the information provided by the address https://www.amazon.es/Artemide-Eclisse-Blanca-L%C3%A9mpara-Mesa/product-reviews/B00OQ6QWSI/ref=dpx_acr_txt?showViewpoints=1, responding from IP address 216.137.57.191, when queried on Mar 15, 2019 6:32:25 PM (UTC) from the IP address 54.247.116.13.

The page source code (ref=dpx_acr_txt) has been included as attachment to this document.

User agent used on the query: Mozilla/5.0 (X11; Linux x86_64) AppleWebKit/537.36 (KHTML, like Gecko) Chrome/59.0.3071.86 Safari/537.36

This query has been performed by www.safesign.com service from www.safesign.com Ltd, which records and digitally signs its result in this PDF document on Mar 15, 2019 6:32:25 PM (UTC)

System of web content certification developed by www.safesign.com. Patented and released to allow its open use. Patent number: www.safesign.com

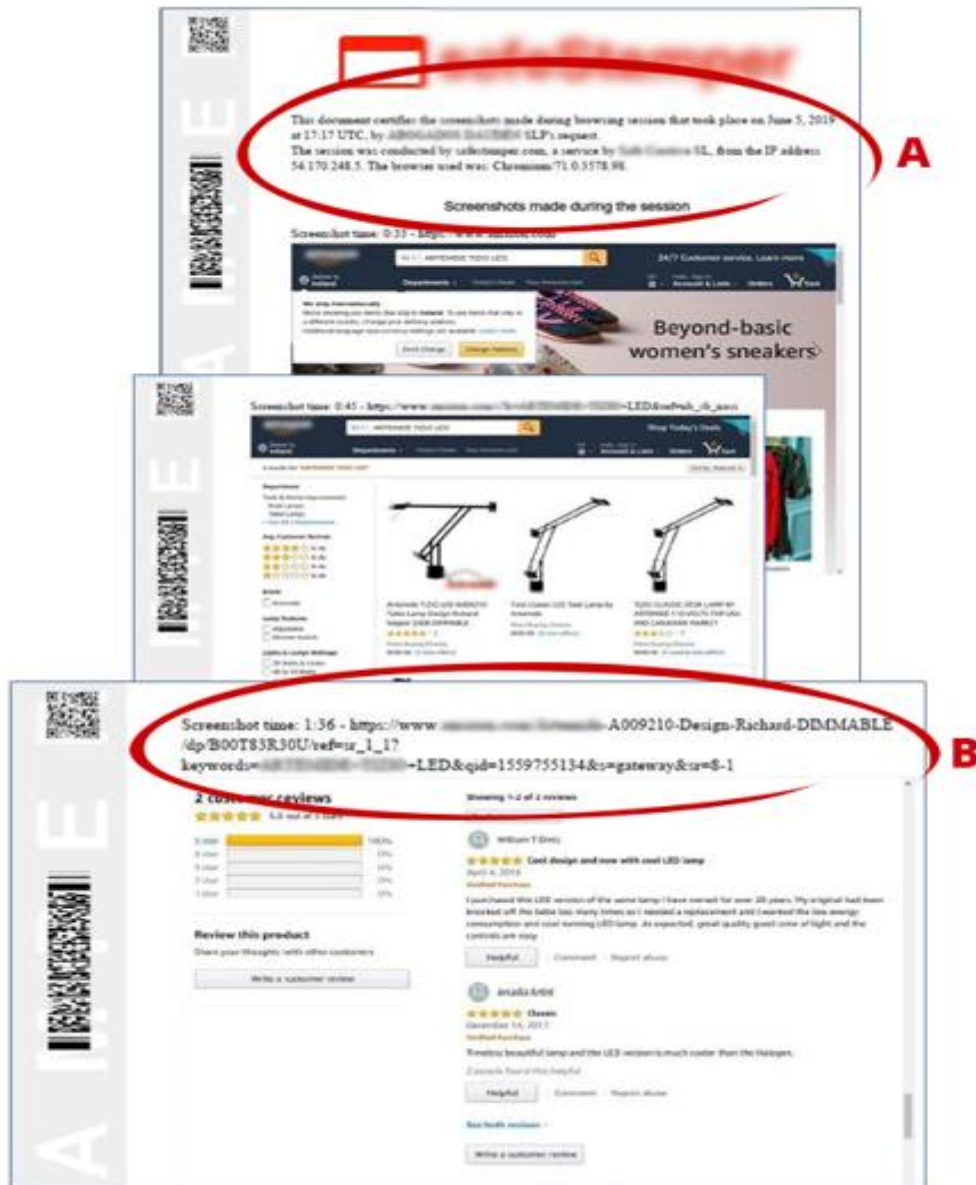
A

Παράδειγμα 7
Με χρονοσήμανση

Η χρονοσήμανση περιόδων λειτουργίας περιήγησης (ή «δυναμικών ιστοσελίδων») παρέχει στους χρήστες τη δυνατότητα χρονοσήμανσης διαφόρων στιγμιοτύπων οθόνης ή τη δυνατότητα καταγραφής ενός βίντεο ή μιας περιόδου λειτουργίας περιήγησης ιστού, η οποία πιστοποιείται μέσω πιστοποιητικού που φέρει υπογραφή και χρονοσήμανση και περιέχει τις πληροφορίες βίντεο και τα στιγμιότυπα οθόνης που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια της περιόδου λειτουργίας περιήγησης (βλέπε ενδείξεις «Α» και «Β» στο παράδειγμα 8 κατωτέρω).

Χρονοσήμανση περιόδου λειτουργίας περιήγησης

Παράδειγμα 8

Συστάσεις:

- Συνιστάται η χρήση χρονοσήμανσης ως προληπτικού μέτρου για την προστασία των αποδεικτικών στοιχείων της δημοσίευσης συγκεκριμένου περιεχομένου.
- σε περίπτωση που απαιτούνται διάφορες ενέργειες για τη συγκέντρωση των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων, συνιστάται η χρονοσήμανση ολόκληρης της περιόδου λειτουργίας περιήγησης.

3.2.2.3 Εργαλεία εγκληματολογικού λογισμικού

Τα εργαλεία εγκληματολογικού λογισμικού⁽⁶⁰⁾ χρησιμοποιούνται για τη λήψη ψηφιακών αποδεικτικών στοιχείων και αποδεικτικών στοιχείων παραγόμενων από ηλεκτρονικό υπολογιστή. Ορισμένα από αυτά απευθύνονται στοχευμένα σε μη εξειδικευμένους χρήστες και διατίθενται δωρεάν στο διαδίκτυο.

Τα εν λόγω εργαλεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν, ειδικότερα, για την εξαγωγή πληροφοριών οι οποίες αφορούν τη σχετική ημερομηνία και ενδέχεται να ενσωματώνονται σε εικόνες, βίντεο ή στον προγραμματισμό που χρησιμοποιήθηκε για τη δημιουργία ενός ιστοτόπου (δηλ. μεταδεδομένα). Τα δεδομένα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την απόδειξη της δημοσίευσης συγκεκριμένου περιεχομένου στο διαδίκτυο.

Τα εργαλεία εγκληματολογικού λογισμικού μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης αποτυπώνοντας αναρτήσεις σε συνδυασμό με εικόνες.

Συστάσεις:

- Κατά την εξαγωγή αποδεικτικών στοιχείων με τη χρήση εργαλείων εγκληματολογικού λογισμικού, συνιστάται η παροχή πληροφοριών για την επεξήγηση του εργαλείου, του τρόπου με τον οποίο αντλήθηκαν οι πληροφορίες, του είδους των πληροφοριών που εξήχθησαν και του περιεχομένου από το οποίο αντλήθηκαν, καθώς και για την ημερομηνία και την ώρα κατά την οποία αποκτήθηκαν οι πληροφορίες.

3.2.3 Η περίοδος και ο χρόνος διενέργειας μιας έρευνας αγοράς

Όσον αφορά τις έρευνες αγοράς, το ερώτημα που προκύπτει είναι ποια θα πρέπει να είναι η χρονική περίοδος που αποτυπώνεται στην έρευνα: η περίοδος πριν από την ημερομηνία κατάθεσης, η περίοδος κατά τη στιγμή της διαδικασίας προσφυγής, η περίοδος μετά την ημερομηνία κατάθεσης, κ.λπ. Συνεπώς, ο διάδικος θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις που αναφέρονται παρακάτω.

Συστάσεις:

- Η περίοδος μιας έρευνας θα πρέπει να είναι σχετική με την περίοδο κατά την οποία προέκυψε η αιτία, διότι με αυτόν τον τρόπο η έρευνα θα ήταν χρήσιμη προκειμένου να εξακριβωθεί για παράδειγμα κατά πόσον είναι γνωστό ένα συγκεκριμένο εμπορικό σήμα.

Ωστόσο, δεν μπορεί να αποκλεισθεί η πιθανότητα να προκύψουν χρήσιμες ενδείξεις και από μια έρευνα που έχει διεξαχθεί ορισμένο διάστημα πριν ή μετά τον χρόνο αυτό, λαμβανομένου, εντούτοις, υπόψη ότι η αποδεικτική της αξία είναι πιθανό να ποικίλει αναλόγως της εγγύτητας του διαστήματος αυτού προς τη σχετική ημερομηνία⁽⁶¹⁾.

⁽⁶⁰⁾ Εργαλεία τα οποία βοηθούν τους ερευνητές να ανακτούν αποδεικτικά στοιχεία από υπολογιστές και να προσδιορίζουν, να διαφυλάσσουν, να αποκαθιστούν και να διερευνούν τις σχετικές πληροφορίες σύμφωνα με τα πρότυπα ψηφιακής εγκληματολογικής έρευνας.

⁽⁶¹⁾ Για παράδειγμα: 12/07/2006, T-277/04, VITACOAT, EU:T:2006:202, § 38: «[...] πρέπει να τονισθεί κατ' αρχάς ότι, προκειμένου να μπορεί να θεωρηθεί ότι ένα προγενέστερο σήμα διαθέτει έντονο διακριτικό χαρακτήρα λόγω της ενδεχόμενης αναγνωρισιμότητάς του, πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να είναι γνωστό στο κοινό κατά τον χρόνο καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως του σήματος ή, ενδεχομένως, κατά τον χρόνο προτεραιότητας που προβάλλεται προς στήριξη της αιτήσεως αυτής [...]. Πάντως, δεν μπορεί να αποκλεισθεί a priori η πιθανότητα να προκύψουν χρήσιμες ενδείξεις και από μια έρευνα που έχει διεξαχθεί ορισμένο διάστημα πριν ή μετά τον χρόνο αυτό, λαμβανομένου, εντούτοις, υπόψη ότι η αποδεικτική της αξία είναι πιθανό να ποικίλει αναλόγως της εγγύτητας του διαστήματος αυτού προς τον χρόνο καταθέσεως ή προτεραιότητας της επίμαχης αιτήσεως καταχωρίσεως».

3.3 Τρόποι παρουσίασης των αποδεικτικών στοιχείων

Η ευθύνη για την τοποθέτηση των αποδεικτικών στοιχείων στη σειρά εναπόκειται στον διάδικο που ασκεί την προσφυγή. Επιπλέον, η υποβολή αποδεικτικών στοιχείων θα πρέπει να είναι επαρκώς σαφής και ακριβής ώστε να δίνει τη δυνατότητα στον άλλο διάδικο να ασκήσει το δικαίωμα υπεράσπισής του και στα όργανα προσφυγής ή στα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών να διενεργήσουν την εξέτασή τους. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η Κοινή Πρακτική περιλαμβάνει συστάσεις σχετικά με την παρουσίαση και τη δομή των αποδεικτικών στοιχείων, τους αποδεκτούς μορφότυπους, το μέγεθος και τον όγκο, καθώς και ένα ευρετήριο παραρτημάτων.

Επίσης, περιλαμβάνει καθοδήγηση για τις ΕΧ, τους διαδίκους και τους εκπροσώπους τους σχετικά με τον τρόπο σχεδιασμού και διενέργειας μιας έρευνας αγοράς που πρόκειται να υποβληθεί ως αποδεικτικό στοιχείο σε διαδικασίες σημάτων, καθώς και έναν κατάλογο ελέγχου, ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τα όργανα προσφυγής και τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών ως υποστηρικτικό εργαλείο για τη λήψη αποφάσεων στις περιπτώσεις ερευνών.

Τέλος, το κεφάλαιο παρουσιάζει ένα ελάχιστο πρότυπο για ένορκες βεβαιώσεις και δηλώσεις μαρτύρων.

3.3.1 Παρουσίαση αποδεικτικών στοιχείων: αποδεκτοί μορφότυποι, μέγεθος και όγκος

Λαμβανομένων υπόψη ορισμένων διαφορών μεταξύ των τύπων καταθέσεων, για τον σκοπό της παρούσας Κοινής Πρακτικής, έχουν δημιουργηθεί πέντε ομάδες συστάσεων: i) όλοι οι τύποι καταθέσεων ii) καταθέσεις σε έντυπη μορφή, συμπεριλαμβανομένων καταθέσεων τυχόν αντικειμένων, iii) ηλεκτρονικές καταθέσεις, iv) καταθέσεις μέσω τηλεομοιοτυπίας και v) φορείς δεδομένων.

Ωστόσο, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η ηλεκτρονική κατάθεση, όπου υφίσταται, εξακολουθεί να είναι το προτιμώμενο μέσο κατάθεσης εγγράφων και αποδεικτικών στοιχείων. Επιπλέον, ο διάδικος ή ο εκπρόσωπός του θα πρέπει πάντα να ελέγχουν εκ των προτέρων τους αποδεκτούς τύπους καταθέσεων από το οικείο όργανο προσφυγής ή Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους. Για παράδειγμα, μερικά εξ αυτών ενδέχεται να είναι ηλεκτρονικά ή να μην δέχονται καταθέσεις μέσω τηλεομοιοτυπίας.

3.3.1.1 Όλοι οι τύποι καταθέσεων

Θα πρέπει να υποβάλλονται ως παραρτήματα μόνον τα αποδεικτικά στοιχεία που μνημονεύονται σε μια κατάθεση και αναγράφονται στο ευρετήριο παραρτημάτων.

Ο υποβάλλων διάδικος θα πρέπει να εξετάζει τις κάτωθι βασικές πτυχές μιας δομημένης παρουσίασης αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με όλους τους τύπους καταθέσεων.

Συστάσεις:

- Τα αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε παραρτήματα μιας κατάθεσης, τα οποία θα πρέπει να είναι αριθμημένα με τη σειρά, για παράδειγμα: Παράρτημα 1, Παράρτημα 2 κ.λπ.
- Κάθε παράρτημα θα πρέπει να είναι σαφώς διακριτό π.χ. διά της εισαγωγής με ειδικό εξώφυλλο ή διά της σήμανσης ως Παράρτημα 1, Παράρτημα 2 κ.λπ. στην κορυφή της πρώτης σελίδας του αποδεικτικού στοιχείου.
- Κάθε κατάθεση γραπτών αποδεικτικών στοιχείων (π.χ. εντός έκαστου παραρτήματος) θα πρέπει να είναι σελιδοποιημένη, εάν αυτό είναι εφικτό.
- Τα αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να συνοδεύονται από ένα ευρετήριο παραρτημάτων (που περιγράφεται στο υποκεφάλαιο 3.3.2.1 παρακάτω).
- Ο διάδικος θα πρέπει να περιλαμβάνει στα έγγραφα υποβολής του επεξήγηση σχετικά με το τι παρουσιάζει ή έχει ως στόχο να αποδείξει το κάθε αποδεικτικό στοιχείο.
- Κάθε αναφορά εντός της κατάθεσης στα υποβληθέντα αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να

περιλαμβάνει τον σχετικό αριθμό παραρτήματος όπως αναφέρεται στο ευρετήριο παραρτημάτων (που περιγράφεται στο υποκεφάλαιο 3.3.2.1 παρακάτω).

- Επιπλέον, εάν ο διάδικος μνημονεύει αποδεικτικά στοιχεία που περικλείονται σε διαφορετική κατάθεση θα πρέπει να το δηλώνει σαφώς (π.χ. Παράρτημα 3 Υπόμνημα των Λόγων Προσφυγής).
- Εάν απαιτείται, η ημερομηνία και η υπογραφή θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε κάθε σελίδα ή κατάθεση αποδεικτικών στοιχείων, σύμφωνα με τη διαδικασία κάθε οργάνου προσφυγής ή Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους.
- Εάν σε ένα μεμονωμένο αποδεικτικό στοιχείο περιλαμβάνονται αρκετά εμπορικά σήματα, προϊόντα και υπηρεσίες ή ημερομηνίες, οι σχετικές πληροφορίες θα πρέπει να υποδεικνύονται με σαφήνεια.
- Εάν τα πρωτότυπα περιέχουν χρωματικά στοιχεία που έχουν συνάφεια με το αρχείο (για παράδειγμα, πρόκειται για ένα πιστοποιητικό καταχώρισης⁽⁶²⁾ ή αποδεικτικά στοιχεία ουσιαστικής χρήσης), τα αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να κατατίθενται έγχρωμα.

Οι διάδικοι κατά τη διαδικασία προσφυγής θα πρέπει να εξετάσουν προσεκτικά πόσα αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να καταθέσουν για να εξακριβώσουν και να αποδείξουν τα σχετικά πραγματικά περιστατικά. Θα πρέπει να επιλέξουν επιμελώς τα αποδεικτικά στοιχεία που κατατίθενται στο πλαίσιο της διαδικασίας τόσο ως προς την ποσότητα όσο και ως προς την ποιότητα, και να αξιολογήσουν με ορθολογικό τρόπο τον αριθμό των αποδεικτικών στοιχείων και την αποδεικτική αξία τους. Επομένως, οι διάδικοι κατά τη διαδικασία θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα κάτωθι σημεία.

Συστάσεις:

- εάν μόνον ένα μέρος των αποδεικτικών στοιχείων (λόγου χάρη, το εξώφυλλο και μερικές σελίδες) σχετίζεται με την επίμαχη υπόθεση, ο διάδικος θα πρέπει να καταθέσει μόνον τις σχετικές σελίδες/μέρη.
- ωστόσο, κατόπιν αιτήματος, θα πρέπει να προσκομίζεται η πλήρης/ολοκληρωμένη έκδοση των αποδεικτικών στοιχείων.

3.3.1.2 Έντυπες καταθέσεις, συμπεριλαμβανομένων αντικειμένων

Στην περίπτωση έντυπης κατάθεσης, συνιστώνται τα παρακάτω :

Συστάσεις:

- Εάν τα έγγραφα τεκμηρίωσης (αποδεικτικά στοιχεία) αποστέλλονται σε περισσότερα από ένα δέματα, θα πρέπει να περιλαμβάνεται η ένδειξη του συνολικού αριθμού παραρτημάτων, η ένδειξη του αριθμού των δεμάτων και ο αριθμός κάθε παραρτήματος στο εκάστοτε δέμα στην πρώτη σελίδα του ευρετηρίου παραρτημάτων.
- Συνιστάται να χρησιμοποιείται κατά προτίμηση απλό χαρτί διαστάσεων DIN-A4 για το σύνολο των υποβαλλόμενων εγγράφων, καθώς και διαχωριστές μεταξύ των παραρτημάτων ή των προσαρτημάτων. Ωστόσο, η αναγνωσιμότητα των αποδεικτικών στοιχείων θα πρέπει να εξετάζεται σε κάθε περίπτωση. Επομένως, μπορεί να υπάρχουν συγκεκριμένοι τύποι αποδεικτικών στοιχείων (π.χ. αφίσες) για τους οποίους να ενδείκνυται περισσότερο ένας μεγαλύτερος μορφότυπος (π.χ. φύλλο DIN-A1).
- Δεν θα πρέπει να αποστέλλονται τα πρωτότυπα έγγραφα. Είναι προτιμότερο να αποστέλλεται ως παράρτημα ένα αντίγραφο (έγχρωμο όπου χρειάζεται).
- Η αποστολή απτών δειγμάτων κ.λπ. θα πρέπει να αποφεύγεται εάν είναι δυνατόν. Είναι προτιμότερο να αποστέλλονται έντυπες φωτογραφίες των εν λόγω αντικειμένων (εάν το χρώμα έχει σημασία, έγχρωμες) σαν έγγραφα (ως παράρτημα).
- Εάν ένας διάδικος αποστείλει εικόνες απτών δειγμάτων, θα πρέπει να συμπεριλάβει όλες τις όψεις που σχετίζονται με την επίμαχη υπόθεση φωτογραφίζοντας κάθε πλευρά του δείγματος και, έπειτα,

⁽⁶²⁾ 25/10/2018, T-359/17, ALDI, EE:T:2018:720, § 45-57-27/03/2019, T-265/18, Formata, EE:T:2019:197, § 48-53.

λεπτομέρειες όπως το εμπορικό σήμα, η γλώσσα, οι ημερομηνίες ή τα ονόματα των χωρών που μπορεί να εμφανίζονται σε αυτό. Όπου είναι εφικτό, θα πρέπει να φωτογραφίζει και τις ετικέτες που αποτελούν στοιχείο του επίμαχου δείγματος σε επίπεδη, οριζόντια επιφάνεια.

- Κατά περίπτωση, το δεύτερο αντίτυπο του εκάστοτε εγγράφου που προορίζεται για κοινοποίηση στον αντίδικο πρέπει να φέρει σχετική σαφή ένδειξη.
- Κατά περίπτωση, η δεύτερη ομάδα χρωματικών στοιχείων θα πρέπει να περιλαμβάνεται προς αποστολή στον αντίδικο.

Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα κατάθεσης αποδεικτικών στοιχείων καταγεγραμμένων σε φορείς δεδομένων. Αυτό το ζήτημα περιγράφεται παρακάτω στο υποκεφάλαιο 3.3.1.5

3.3.1.3 Ηλεκτρονικές καταθέσεις

Εάν ένας διάδικος καταθέτει αποδεικτικά στοιχεία με ηλεκτρονικό τρόπο (μέσω ηλεκτρονικής κατάθεσης), θα πρέπει να έχει υπόψη του τις εξής συστάσεις.

Συστάσεις:

- Δεν θα πρέπει να αποστέλλεται δεύτερο αντίγραφο μέσω ηλεκτρονικής κατάθεσης. Ωστόσο, εάν απαιτείται από ένα όργανο προσφυγής ή Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους, θα πρέπει να κατατίθεται έντυπο αντίγραφο εντός καθορισμένης προθεσμίας.
- Οι περιορισμοί ως προς το μέγεθος του αρχείου εξαρτώνται από τα τεχνικά όρια και τις δυνατότητες του κάθε οργάνου προσφυγής ή Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους.

Επιπλέον, επειδή τα παραρτήματα (αποδεικτικά στοιχεία) πρέπει να αποστέλλονται ως αρχεία, οι διάδικοι θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα.

Συστάσεις:

- Τα παραρτήματα (αποδεικτικά στοιχεία) θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε ένα ή περισσότερα αρχεία ξεχωριστά από το αρχείο που περιλαμβάνει το έγγραφο υποβολής.
- Ένα αρχείο μπορεί να περιέχει ένα ή αρκετά παραρτήματα. Δεν θα πρέπει να είναι υποχρεωτική η δημιουργία ενός αρχείου ανά παράρτημα. Ωστόσο, συνιστάται η προσθήκη παραρτημάτων σε αύξουσα αριθμητική ακολουθία κατά την κατάθεση, και η αρκούντως σαφής ονομασία τους (όπως περιγράφεται παρακάτω).
- Τα αρχεία θα πρέπει να περιλαμβάνουν ονομασίες οι οποίες ιδανικά προσδιορίζουν το περιεχόμενό τους με όσο το δυνατόν περισσότερη σαφήνεια (για παράδειγμα: Παράρτημα 1, Παράρτημα 2, Παραρτήματα 1 έως 6, Παραρτήματα 1 έως 3 Τιμολόγια κ.λπ.).

Ο περιορισμός ως προς το μήκος του ονόματος για τα ανωτέρω αρχεία εξαρτάται από τα τεχνικά όρια και τις δυνατότητες του κάθε οργάνου προσφυγής ή Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους.

3.3.1.4 Καταθέσεις μέσω τηλεομοιοτυπίας

Εάν ένας διάδικος καταθέτει αποδεικτικά στοιχεία μέσω τηλεομοιοτυπίας, θα πρέπει να λάβει υπόψη του τις ακόλουθες συστάσεις.

Συστάσεις:

- Εάν σημαντικός αριθμός εγγράφων τεκμηρίωσης (αποδεικτικών στοιχείων) υποβάλλεται σε διαφορετικές παρτίδες, θα πρέπει να περιλαμβάνεται η ένδειξη του συνολικού αριθμού παραρτημάτων, ο αριθμός των παρτίδων και ο αριθμός κάθε παραρτήματος στην εκάστοτε παρτίδα στην αρχική σελίδα του ευρετηρίου παραρτημάτων.

- Δεν θα πρέπει να αποστέλλεται δεύτερο αντίγραφο μέσω τηλεομοιοτυπίας. Ωστόσο, εάν απαιτείται από ένα όργανο προσφυγής ή Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους, θα πρέπει να κατατίθεται έντυπο αντίγραφο εντός καθορισμένης προθεσμίας.

3.3.1.5 Φορείς δεδομένων (DVD, CD ROM, μονάδα flash USB, κ.λπ.) και άλλοι αποδεκτοί μορφότυποι

Θα πρέπει να υποβάλλονται φορείς δεδομένων μόνον όταν δεν είναι διαθέσιμη η ηλεκτρονική κατάθεση ή όταν το μέγεθος του αρχείου των υποβαλλόμενων αποδεικτικών στοιχείων υπερβαίνει τις τεχνικές δυνατότητες ενός δεδομένου εργαλείου ηλεκτρονικής κατάθεσης.

Εάν ένας διάδικος καταθέτει αποδεικτικά στοιχεία χρησιμοποιώντας φορείς δεδομένων όπως μονάδα flash USB κ.λπ., θα πρέπει να ακολουθεί τις συστάσεις σχετικά με τα αρχεία ως παραρτήματα που παρουσιάζονται στο υποκεφάλαιο 3.3.1.3 ανωτέρω.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου ένας πολύ μεγάλος αριθμός αρχείων υποβάλλεται μέσω φορέων δεδομένων, τα αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να είναι οργανωμένα σε υποφακέλους και θα πρέπει να δημιουργείται ένας ξεχωριστός υποφάκελος για κάθε παράρτημα (αποδεικτικό στοιχείο) και όχι να κατατίθενται όλα τα στοιχεία σε έναν ενιαίο μεγάλο φάκελο. Οι εν λόγω υποφάκελοι θα πρέπει να διαθέτουν ονομασίες (που αντικατοπτρίζουν το παράρτημα που περιέχουν), οι οποίες προσδιορίζουν το περιεχόμενό τους με όσο το δυνατόν περισσότερη σαφήνεια.

Το έγγραφο παρουσιάζει και *μια πλήρη επισκόπηση όλων των αποδεκτών μορφότυπων για την υποβολή αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο διαδικασιών προσφυγής για εμπορικά σήματα* ⁽⁶³⁾, η οποία βασίζεται στην πρακτική των εσωτερικών οργάνων προσφυγής των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών και των εξωτερικών οργάνων προσφυγής και/ή των Δικαστηρίων που λειτουργούν ως εξωτερικά όργανα προσφυγής σε διαδικασίες προσφυγής που αφορούν εμπορικά σήματα σε κράτη μέλη. Τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν θα πρέπει να ωφελούν τις ΕΧ, καθώς και τους διαδίκους και τους εκπροσώπους τους.

Η αποδοχή των κάτωθι μορφοτύπων από τα όργανα προσφυγής πραγματοποιείται με την επιφύλαξη της αποδοχής άλλων μορφοτύπων στο μέλλον, για παράδειγμα, ως αποτέλεσμα τεχνολογικών εξελίξεων.

⁽⁶³⁾ Στοιχεία που συλλέχθηκαν τον Οκτώβριο του 2019.

Αποδεκτοί μορφότυποι αποδεικτικών στοιχείων	Χαρτί	CD-ROM	DVD	Μονάδα flash USB	Εξωτερικοί σκληροί δίσκοι	Κάρτες μνήμης	Άλλοι οπτικοί δίσκοι	MP3 μέσω ηλεκτρονικής υποβολής/ηλεκτρονικής προσφυγής	MP4 μέσω ηλεκτρονικής υποβολής/ηλεκτρονικής προσφυγής	Αντικείμενα/δείγματα
AT	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
BG	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓
BX										
CY	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
CZ	A/A	A/A	A/A	A/A	A/A	A/A	A/A	A/A	A/A	A/A
DE	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
DK	✓			✓						✓
EE	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ES	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
EUIPO	✓	✓	✓	✓				✓	✓	✓
FI	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
FR	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓
GR	✓	✓	✓	✓	✓		✓			✓
HR	✓									
HU		✓	✓	✓				✓	✓	✓
IE	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓
IT	✓	✓	✓							
LV	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
LT	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
MT										
PL	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PT	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
RO	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓
SE										
SI	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓
SK	✓	✓	✓					✓	✓	✓
UK										

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι, μολονότι οι φορείς δεδομένων συνιστούν αναγνωρισμένους μορφότυπους για την υποβολή αποδεικτικών στοιχείων στα αρμόδια όργανα προσφυγής και στα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών όπως υποδεικνύεται ανωτέρω, ενδέχεται να μην γίνουν αποδεκτοί όλοι οι μορφότυποι που περιέχονται σε αυτούς. Επομένως, τα αποδεικτικά στοιχεία που είναι καταγεγραμμένα σε φορείς δεδομένων είναι αποδεκτά στους μορφότυπους που καθορίζονται και γίνονται αποδεκτά από κάθε όργανο προσφυγής ή Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους ξεχωριστά.

Η Κοινή Ανακοίνωση σχετικά με την αναπαράσταση νέων ειδών σημάτων⁽⁶⁴⁾ περιλαμβάνει μερικές οδηγίες σχετικά με τους μορφότυπους αρχείων. Παρουσιάζει μια πλήρη επισκόπηση των αποδεκτών μορφοτύπων ηλεκτρονικών αρχείων για την αναπαράσταση όλων των ειδών εμπορικών σημάτων από κάθε Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών.

⁽⁶⁴⁾ https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/contentPdfs/about_euiipo/who_we_are/common_communication/common_communication_8/common_communication8_el.pdf

Συστάσεις:

- Ως ελάχιστο πρότυπο, οι καταθέσεις μέσω CD ROM, DVD ή μονάδα flash USB θα πρέπει να γίνονται αποδεκτές από τα όργανα προσφυγής.

3.3.1.6 Εκτυπώσεις και στιγμιότυπα οθόνης: ειδικές απαιτήσεις

Το παρόν υποκεφάλαιο βασίζεται στα συμπεράσματα και τις συστάσεις της Κοινής Πρακτικής CP10 — *Κριτήρια για την αξιολόγηση της γνωστοποίησης των σχεδίων και υποδειγμάτων μέσω του διαδικτύου*.

Περαιτέρω, οι ακόλουθες συστάσεις εφαρμόζονται σε όλους τους ιστοτόπους και τις εφαρμογές από τις οποίες πραγματοποιούνται εκτυπώσεις ή λαμβάνονται στιγμιότυπα οθόνης.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι, όπως ισχύει με άλλα αποδεικτικά στοιχεία, οι εκτυπώσεις ή τα στιγμιότυπα οθόνης δεν θα πρέπει να τροποποιούνται χειροκίνητα (εκτός από τη σελιδοποίηση), για παράδειγμα με την προσθήκη της ημερομηνίας δημοσίευσης του σχετικού περιεχομένου ή της πηγής.

Συστάσεις:

- Οι εκτυπώσεις και τα στιγμιότυπα οθόνης που επισυνάπτονται ως αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τα εξής:
  - την πηγή από την οποία αντλήθηκε το περιεχόμενο (π.χ. διεύθυνση URL).
  - τη σχετική ημερομηνία.
  - το σχετικό περιεχόμενο (π.χ. το σήμα, τα προϊόντα και υπηρεσίες κ.λπ.).
- Σε περίπτωση που μια εκτύπωση ή ένα στιγμιότυπο οθόνης δεν περιλαμβάνει όλες τις σχετικές πληροφορίες, συνιστάται η κατάθεση πρόσθετων αποδεικτικών στοιχείων από τους διαδίκους για την παροχή των στοιχείων που λείπουν (π.χ. εάν λείπει η ημερομηνία από τη σχετική διαδικτυακή δημοσίευση που περιλαμβάνει το σήμα, η συγκεκριμένη πληροφορία μπορεί να παρέχεται στα σχόλια, στις παρατηρήσεις ή τις αναδημοσιεύσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή στους καταλόγους που δημοσιεύονται σε εμπορικούς ιστοτόπους ή ιστοτόπους λιανικής πώλησης).
- Σε περίπτωση που η πηγή (π.χ. μια διεύθυνση URL) δεν είναι πλήρως εμφανής σε μια εκτύπωση ή ένα στιγμιότυπο οθόνης, συνιστάται η υποβολή επιπρόσθετων αποδεικτικών στοιχείων.
- Όσον αφορά τις εκτυπώσεις, είναι σημαντικό να γίνεται διάκριση μεταξύ της ημερομηνίας εκτύπωσης⁽⁶⁵⁾ του εγγράφου (εκτύπωσης) και της ημερομηνίας δημοσίευσης του σχετικού περιεχομένου στο διαδίκτυο. Ως ημερομηνία εκτύπωσης θα λογίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης του περιεχομένου, εκτός εάν μπορεί να εξακριβωθεί προγενέστερη σχετική ημερομηνία από τη διεύθυνση URL, τα περιεχόμενα του ίδιου του εγγράφου ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία.
- Σε περίπτωση που οι σχετικές πληροφορίες παρουσιάζονται σε στιγμιότυπο οθόνης, ως ημερομηνία δημοσίευσης θα λογίζεται η ημερομηνία λήψης του στιγμιότυπου οθόνης, εκτός εάν μπορεί να εξακριβωθεί προγενέστερη σχετική ημερομηνία από το περιεχόμενο του στιγμιότυπου οθόνης ή από οποιαδήποτε άλλα αποδεικτικά στοιχεία.
- Σε μία εκτύπωση ή ένα στιγμιότυπο οθόνης μπορεί, επίσης, να είναι ενσωματωμένη η ημερομηνία κατά την οποία δημιουργήθηκε, ανάλογα με τον τύπο του υπολογιστή και/ή της συσκευής που χρησιμοποιήθηκε. Αυτή η ημερομηνία μπορεί να είναι σχετική για τη δημοσίευση του συγκεκριμένου περιεχομένου στο διαδίκτυο.

3.3.2 Δομή των αποδεικτικών στοιχείων

Οι συστάσεις που απαριθμούνται στο παρόν υποκεφάλαιο θα πρέπει να ισχύουν για όλα τα υποβληθέντα

⁽⁶⁵⁾ Ημερομηνία που παρέχεται από τον υπολογιστή όταν «εκτυπώνεται» το περιεχόμενο από έναν ιστότοπο (είτε πρόκειται για αντίγραφο σε έντυπη μορφή / σε χαρτί είτε για αρχείο σε μορφή PDF). Η ημερομηνία αυτή αναγράφεται στο επάνω ή στο κάτω μέρος της σχετικής σελίδας ή σελίδων.

αποδεικτικά στοιχεία ανεξαρτήτως του εάν έχουν υποβληθεί σε έντυπη μορφή, σε φορείς δεδομένων, με ηλεκτρονικά μέσα ή μέσω τηλεομοιοτυπίας.

3.3.2.1 Ευρετήριο παραρτημάτων

Όπως αναφέρεται ανωτέρω, για να είναι δυνατή η σαφής και ακριβής παρουσίαση των αποδεικτικών στοιχείων, αυτά θα πρέπει να περιέχονται ως παραρτήματα σε μια κατάθεση. Επιπλέον, οι διάδικοι θα πρέπει να δημιουργήσουν και να καταθέσουν στο όργανο προσφυγής ή στο Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους, μαζί με τα αποδεικτικά στοιχεία τους, το ευρετήριο των παραρτημάτων.

Το ευρετήριο των παραρτημάτων θα πρέπει να κατατεθεί μαζί με τα στοιχεία που υποβάλλονται και να συμμορφώνεται με τις κατωτέρω συστάσεις.

Συστάσεις:

- Τα έγγραφα υποβολής θα πρέπει να περιλαμβάνουν ένα ευρετήριο (δηλ. το ευρετήριο των παραρτημάτων), το οποίο θα υποδεικνύει, για κάθε παράρτημα αποδεικτικού στοιχείου, τις εξής πληροφορίες:
  - τον αριθμό του παραρτήματος·
  - σύντομη περιγραφή του αποδεικτικού στοιχείου και, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, τον αριθμό των σελίδων του·
  - τον αριθμό σελίδας της κατάθεσης στην οποία μνημονεύεται το αποδεικτικό στοιχείο⁽⁶⁶⁾.
  - κατά περίπτωση, ένα συγκεκριμένο αποδεικτικό στοιχείο θα πρέπει να διατηρείται εμπιστευτικό (γεγονός που σημαίνει ότι ο διάδικος έχει υποβάλει αιτιολογημένο αίτημα εμπιστευτικότητας σχετικά με αυτό το αποδεικτικό στοιχείο, και θα πρέπει να επισημανθεί ως εμπιστευτικό και να διατηρηθεί ως τέτοιο).
- Η αντίστοιχη ένδειξη της απόφασης που υπόκειται σε προσφυγή ή του αριθμού πρωτοκόλλου (ανάλογα με το στάδιο της διαδικασίας προσφυγής) θα πρέπει να αναγράφεται στο επάνω μέρος του ευρετηρίου των παραρτημάτων·
- Κατά περίπτωση, στην περίπτωση των καταθέσεων μέσω τηλεομοιοτυπίας, η πρώτη σελίδα του ευρετηρίου των παραρτημάτων θα πρέπει να υποδεικνύει σαφώς κατά πόσον τα παραρτήματα/αποδεικτικά στοιχεία που έχουν υποβληθεί περιέχουν χρωματικά στοιχεία τα οποία έχουν συνάφεια με το αρχείο·
- Επιπλέον, συνιστάται, χωρίς να είναι υποχρεωτικό, ο υποβάλλον διάδικος να αναφέρει στο ευρετήριο των παραρτημάτων τα συγκεκριμένα μέρη ενός εγγράφου (αποδεικτικού στοιχείου) στα οποία βασίζει τα επιχειρήματά του.

Για να απλουστευθούν οι αναφορές για τους διαδίκους, τους εκπροσώπους τους και τις ΕΧ, δημιουργήθηκε ένα υπόδειγμα ευρετηρίου παραρτημάτων που συμπεριλαμβάνεται ως **Παράρτημα 1** της παρούσας Κοινής Πρακτικής.

3.3.2.2 Μη δομημένα αποδεικτικά στοιχεία: συνέπειες

Όταν δεν πληρούνται ορισμένοι από τους όρους που περιγράφονται στο παρόν κεφάλαιο, το όργανο προσφυγής ή το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους μπορεί να ζητήσει από τον διάδικο να διορθώσει αυτή την έλλειψη. Τα χρονικά περιθώρια (προθεσμίες) που θα πρέπει να τηρούνται για τη διόρθωση της έλλειψης εξαρτώνται από τη διαδικασία κάθε οργάνου προσφυγής ή Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας κράτους μέλους, και θα πρέπει να αναγράφονται στην επιστολή γνωστοποίησης της έλλειψης.

⁽⁶⁶⁾ άρθρο 55 παράγραφος 2 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2018/625.

Συστάσεις:

Θα πρέπει να εγείρεται ζήτημα έλλειψης σε περίπτωση που ισχύει τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω σενάρια:

- τα αποδεικτικά στοιχεία δεν περιέχονται σε παραρτήματα της κατάθεσης (αυτό μπορεί να ισχύει όταν τα στοιχεία που υποβάλλονται ή το ευρετήριο μνημονεύουν αποδεικτικά στοιχεία τα οποία δεν επισυνάπτονται, εκτός από τις περιπτώσεις όπου οι προθεσμίες για την κατάθεση αποδεικτικών στοιχείων έχουν ήδη παρέλθει)·
- τα παραρτήματα δεν είναι αριθμημένα κατά αύξοντα αριθμό·
- οι σελίδες στα παραρτήματα δεν είναι σελιδοποιημένες·
- δεν έχει κατατεθεί ευρετήριο παραρτημάτων μαζί με τα έγγραφα υποβολής
- το ευρετήριο δεν υποδεικνύει για κάθε συνημμένο έγγραφο ή αποδεικτικό στοιχείο:
  - τον αριθμό του παραρτήματος·
  - σύντομη περιγραφή του αποδεικτικού στοιχείου και, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, τον αριθμό των σελίδων του·
  - τον αριθμό σελίδας της κατάθεσης στην οποία μνημονεύεται το αποδεικτικό στοιχείο.

Σε περίπτωση που απουσιάζει ή παρουσιάζει ελλείψεις μόνο το ευρετήριο παραρτημάτων ή παρουσιάζει ελλείψεις ένα μόνο παράρτημα, ο διάδικος θα πρέπει να αποστέλλει μόνο το νέο ευρετήριο ή παράρτημα.

Εάν η έλλειψη δε διορθωθεί εντός της καθορισμένης προθεσμίας, η αποδοχή εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του εν λόγω οργάνου προσφυγής ή του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους.

3.3.3 Δομή ερευνών αγοράς

Το παρόν κεφάλαιο περιέχει ένα σύνολο συστάσεων σχετικά με τον τρόπο σχεδιασμού και διενέργειας μιας έρευνας αγοράς που μπορεί να υποβληθεί στα όργανα προσφυγής ή στα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών ως αποδεικτικό στοιχείο σε διαδικασίες σημάτων⁽⁶⁷⁾. Οι εν λόγω συστάσεις θα μπορούσαν να βοηθήσουν την αναζήτηση για απαραίτητα κοινά στοιχεία για μια έρευνα.

Σύμφωνα με παγιωμένες σε επίπεδο ΕΕ πρακτικές, οι έρευνες αγοράς υποβάλλονται συνήθως ως αποδεικτικό στοιχείο για να αποδείξουν τον αποκτηθέντα διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη ενός εμπορικού σήματος. Ωστόσο, οι συστάσεις μπορούν να ισχύουν και για άλλους τύπους ερευνών αγοράς σε διαδικασίες που αφορούν εμπορικά σήματα.

3.3.3.1 Απαιτήσεις για παρόχους ερευνών

Κατ' αρχήν, οι έρευνες θα πρέπει να διενεργούνται από ανεξάρτητα ερευνητικά ινστιτούτα, εταιρείες ή άλλους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Δεδομένης της πολυπλοκότητας αυτού του είδους των ερευνών αγοράς, οι εμπειρογνώμονες που αναλαμβάνουν τη διενέργειά τους θα πρέπει να διαθέτουν σχετικές γνώσεις και/ή πείρα. Υπάρχει ομογνωμία μεταξύ των ειδικών ότι είναι καλύτερο να αναλαμβάνουν τέτοιες έρευνες εξειδικευμένες εταιρείες ερευνών και όχι εταιρείες γενικών ερευνών. Μια εξειδικευμένη εταιρεία/ίδρυμα ερευνών έχει καλύτερη κατανόηση του σκοπού της έρευνας και, κατά συνέπεια, μπορεί να δομήσει και να διεξαγάγει μια έρευνα και να ερμηνεύσει τα αποτελέσματά της με καλύτερο και πιο αξιόπιστο τρόπο. Ωστόσο, η επιλογή του εμπειρογνώμονα/ιδρύματος ερευνών παραμένει στη διακριτική ευχέρεια των διαδίκων.

Η υποβληθείσα έκθεση έρευνας δεν θα πρέπει να απορρίπτεται αποκλειστικά και μόνο επειδή ο

⁽⁶⁷⁾ Ωστόσο, ορισμένα όργανα προσφυγής ή Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών μπορεί να έχουν συγκεκριμένους κανόνες σχετικά με το παραδεκτό ερευνών αγοράς που ενδέχεται να απαιτούν από τους διαδίκους να εξασφαλίζουν άδεια για την υποβολή τέτοιου τύπου αποδεικτικών στοιχείων. Επιπλέον, σε ορισμένες δικαιοδοσίες της ΕΕ, οι έρευνες μπορεί να σχεδιάζονται σε συνεργασία με το όργανο προσφυγής ή με το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους ή να εγκρίνονται από αυτό.

εμπειρογνώμονας/το ίδρυμα που έχει διεξαγάγει την έρευνα δεν είναι γνωστός/διεθνής/μεγάλος οργανισμός, υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα βασικά στοιχεία της έκθεσης έρευνας προσδιορίζονται και επεξηγούνται κατάλληλα και η μεθοδολογία της έρευνας πληροί τα κοινά πρότυπα. Τα εν λόγω βασικά στοιχεία μπορεί να περιλαμβάνουν: τον σχετικό πληθυσμό, την περιγραφή του δείγματος, τη μέθοδο συγκέντρωσης απαντήσεων, το σύνολο ερωτήσεων και τα τελικά αποτελέσματα.

Για την επιβεβαίωση *μεταξύ άλλων* της αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων μιας έρευνας αγοράς, συνιστάται η παροχή σχετικών πληροφοριών σχετικά με το επαγγελματικό υπόβαθρο του/των εμπειρογνώμονα(-ων) ⁽⁶⁸⁾/ιδρύματος ή εταιρείας έρευνας που ανέλαβε την έρευνα.

3.3.3.2 Δείγμα καταναλωτών (μέθοδος δειγματοληψίας, μέγεθος δείγματος)

Το δείγμα πρέπει να είναι ενδεικτικό του συνολικού ενδιαφερόμενου κοινού και πρέπει να επιλέγεται τυχαία⁽⁶⁹⁾. Θα πρέπει να έχει σχεδιαστεί με τέτοιον τρόπο ώστε ο αριθμός και το προφίλ των ερωτηθέντων (τουλάχιστον ως προς το φύλο, την ηλικία, την περιοχή/το γεωγραφικό εύρος, το μορφωτικό επίπεδο, το επάγγελμα και το υπόβαθρο) να είναι αντιπροσωπευτικά των διαφορετικών ειδών πιθανών πελατών των επίμαχων προϊόντων και/ή υπηρεσιών.

Το ζήτημα του τρόπου προσδιορισμού του κατά πόσον μια έρευνα είναι αντιπροσωπευτική είναι ένα σημαντικό ζήτημα στην πράξη. Συνεπώς, μπορεί να είναι σκόπιμο να εξεταστεί πώς νοείται το «αντιπροσωπευτικός» σε σχέση με τη δειγματοληψία. Επειδή είναι αδύνατον να ερωτηθεί το σύνολο του πληθυσμού ή κάθε καταναλωτής/σχετικός επαγγελματίας σε μια συγκεκριμένη υπόθεση, θα πρέπει να ληφθεί ένα δείγμα. Το δείγμα είναι μια κατά πολύ μικρότερη ομάδα διαχειρίσιμου μεγέθους. Έχει σχεδιαστεί με τέτοιον τρόπο ώστε να ταιριάζει πιστά με τη σύνθεση ολόκληρης της προς διερεύνηση ομάδας· ιδανικά, το δείγμα θα πρέπει να είναι μια ακριβής μικρογραφία του προς διερεύνηση «πληθυσμού».

Ο τρόπος επίτευξης της αντιπροσωπευτικότητας είναι η εφαρμογή μιας επιστημονικής διαδικασίας δειγματοληψίας, δηλ. είτε της μεθόδου «τυχαίας⁽⁷⁰⁾» ή «αντιπροσωπευτικής⁽⁷¹⁾» «δειγματοληψίας⁽⁷²⁾» ή άλλης επιστημονικής μεθόδου που διασφαλίζει αντιπροσωπευτικά δείγματα. Οι μέθοδοι αυτές επιλέγουν συμμετέχοντες με συστηματικό και ενεργό τρόπο, δημιουργούν τυχαία επιλογή και καταλήγουν σε ένα κατάλληλο/αντιπροσωπευτικό δείγμα.

Ανάλογα με τα επίμαχα προϊόντα και υπηρεσίες, οι ενδιαφερόμενοι καταναλωτές μπορεί να ορίζονται όχι μόνο με βάση το έδαφος αλλά και με βάση την κατανομή σε διάφορες ομάδες: 1) το ευρύ κοινό (οι καταναλωτές των γενικών, δημόσια διαθέσιμων προϊόντων και υπηρεσιών που έχουν ζήτηση από όλους), 2) ή μια συγκεκριμένη ομάδα καταναλωτών εντός του γενικού κοινού (π.χ. άτομα που αγοράζουν εξοπλισμό που εξυπηρετεί έναν συγκεκριμένο σκοπό που δε σχετίζεται με όλους τους καταναλωτές στο ευρύ κοινό,

⁽⁶⁸⁾ Οι πληροφορίες αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν ένα αντίγραφο του βιογραφικού σημειώματος του εμπειρογνώμονα· ή του προφίλ της εταιρείας, έναν κατάλογο των δημοσιεύσεων τους όσον αφορά έρευνες αγοράς· πληροφορίες σχετικά με τη συμμετοχή του εμπειρογνώμονα σε σχετικά συνέδρια ως ομιλητή· συμμετοχή σε επαγγελματικά σωματεία, κ.λπ.

⁽⁶⁹⁾ 29/01/2013, T-25/11, Cortadora de cerámica, EU:T:2013:40, § 88.

⁽⁷⁰⁾ Η τυχαία μέθοδος προβλέπει ότι το δείγμα επιλέγεται τυχαία από τον πληθυσμό βάσει συστηματικών κριτηρίων. Η βασική αρχή της τυχαίας δειγματοληψίας είναι ότι κάθε στοιχείο του πληθυσμού έχει την ίδια (προβλέψιμη) πιθανότητα να επιλεγεί ως στοιχείο του δείγματος.

⁽⁷¹⁾ Στόχος της αντιπροσωπευτικής δειγματοληψίας είναι να σχεδιάσει το δείγμα ως μοντέλο μικρογραφίας που αντικατοπτρίζει την κοινωνικοδημογραφική δομή του αντίστοιχου πληθυσμού όσο το δυνατόν περισσότερο, μέσω της θέσπισης στόχων για τη σύνθεση του δείγματος π.χ. ως προς το φύλο, την ηλικία, την περιφερειακή κατανομή και το επάγγελμα, βάσει στατιστικών στοιχείων από άλλες πηγές. Οι ερευνητές πρέπει να παίρνουν συνέντευξη από έναν ορισμένο αριθμό ανθρώπων που διαθέτουν ορισμένα κοινωνικοδημογραφικά χαρακτηριστικά ή συνδυασμούς χαρακτηριστικών προκειμένου η δομή του δείγματος να αντιστοιχεί σε εκείνη του πληθυσμού.

⁽⁷²⁾ Και στις δύο περιπτώσεις (τυχαία και αντιπροσωπευτική δειγματοληψία), τα δεδομένα πρέπει να σταθμίζονται εάν η δομή του δείγματος (π.χ. ως προς την ηλικία ή το φύλο) παρεκκλίνει σημαντικά από την κοινωνικοδημογραφική δομή-στόχο του αντίστοιχου πληθυσμού. Κατά τη διαδικασία της στάθμισης, τα άτομα που υποεκπροσωπούνται στο δείγμα λαμβάνουν έναν υψηλότερο συντελεστή βαρύτητας (> «1») δηλ. περιλαμβάνονται σε μεγαλύτερο βαθμό στην αξιολόγηση, ενώ τα άτομα που υπερεκπροσωπούνται λαμβάνουν έναν αντίστοιχα πιο χαμηλό συντελεστή βαρύτητας (< «1»). Με αυτόν τον τρόπο, διασφαλίζεται ότι το δείγμα αντικατοπτρίζει κατ' αναλογία τη δομή του αντίστοιχου πληθυσμού.

π.χ. κράνη μοτοσυκλέτας, προϊόντα για τη φροντίδα φακών επαφής, πάνες για μωρά κ.λπ. που χρησιμοποιούνται προφανώς από ένα συγκεκριμένο, συνήθως μικρότερο δείγμα του ευρέος κοινού) ή 3) επαγγελματίες (οι καταναλωτές συγκεκριμένων προϊόντων και υπηρεσιών που συνήθως δεν προορίζονται για το ευρύ κοινό).

Ένα μέγεθος δείγματος που αποτελείται, για παράδειγμα, από 1.000 έως 2.000 καταναλωτές θα μπορούσε να θεωρηθεί επαρκές για το ευρύ κοινό και τα γενικά προϊόντα και υπηρεσίες. Ωστόσο, το μέγεθος του δείγματος μπορεί να περιλαμβάνει έναν μικρότερο αριθμό καταναλωτών ανάλογα με τον οικείο πληθυσμό του κράτους μέλους (σχετικό κοινό), τις ιδιαιτερότητες των χωρών και τον τομέα των προϊόντων και υπηρεσιών. Συνεπώς, από τα παραπάνω προκύπτει ότι για τους επαγγελματίες και για πιο εξειδικευμένα/συγκεκριμένα προϊόντα και υπηρεσίες, ένα σημαντικό μικρότερο σε μέγεθος δείγμα θα μπορούσε να είναι αντιπροσωπευτικό και να έχει αποδεικτική αξία εφόσον επιλέγεται αυστηρά με τυχαίο τρόπο. Σε σύγκριση με τον συνολικό πληθυσμό, οι χρήστες συγκεκριμένων προϊόντων ή υπηρεσιών και οι επαγγελματικές ομάδες είναι σε γενικές γραμμές πιο ομοιογενείς, και οι απαντήσεις τους εμφανίζουν πολύ λιγότερες αποκλίσεις.

Επομένως, η αντιπροσωπευτικότητα ενός δείγματος δεν εξαρτάται από έναν μεγάλο αριθμό ερωτηθέντων.

Όσο μικρότερο είναι το περιθώριο σφάλματος⁽⁷³⁾, τόσο μεγαλύτερη είναι η στάθμη βεβαιότητας ότι η έρευνα είναι αξιόπιστη και αντιπροσωπευτική⁽⁷⁴⁾.

Συνοψίζοντας, τα εξής θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε μια έκθεση έρευνας:

- μια σαφής ένδειξη του σχετικού κοινού·
- κατά πόσον ο σχετικός «καταναλωτής» σε μια συγκεκριμένη περίπτωση είναι το ευρύ κοινό, μια συγκεκριμένη ομάδα ή επαγγελματικοί κύκλοι·
- μια σαφής επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο έχει σχεδιαστεί και επιλεγεί το δείγμα, και της επιστημονικής μεθόδου που χρησιμοποιήθηκε (αντιπροσωπευτική, τυχαία ή άλλη)·
- θα πρέπει να παρέχονται σχετικά στατιστικά στοιχεία (πίνακες), συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με την κατανομή του πληθυσμού ως προς την περιοχή, την ηλικία, το φύλο, το μορφωτικό επίπεδο, το επάγγελμα, κ.λπ.·
- μια σαφής επεξήγηση του μεγέθους του δείγματος για μια συγκεκριμένη περίπτωση και μια επεξήγηση των λόγων για τους οποίους το εν λόγω μέγεθος δείγματος είναι αντιπροσωπευτικό·
- οποιοδήποτε ποσοστό αναφέρεται σε μια έρευνα θα πρέπει, επίσης, να επεξηγείται (κατά πόσον αντιστοιχεί στον συνολικό αριθμό των ερωτηθέντων ή μόνο στον συνολικό αριθμό όσων απάντησαν).

3.3.3.3 Μέθοδος διεξαγωγής της έρευνας (προσωπικές, μέσω τηλεφώνου, μέσω διαδικτύου, κ.λπ.)

Δεν υπάρχουν υποχρεωτικές μέθοδοι ή δίαυλοι, ενώ διακρίνονται αρκετοί διαφορετικοί τρόποι διεξαγωγής ερευνών, ο καθένας εκ των οποίων έχει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Οι προσωπικές, οι τηλεφωνικές συνεντεύξεις και οι διαδικτυακές διεπαφές (κυρίως υπό τη μορφή των λεγόμενων πάνελ διαδικτυακής πρόσβασης) είναι συνήθεις τρόποι συνεντεύξεων.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τη διεξαγωγή της έρευνας και οι περιστάσεις υπό τις οποίες τίθενται οι ερωτήσεις στους συμμετέχοντες έχουν άμεσο αντίκτυπο στην ποιότητα και την αξιοπιστία των

⁽⁷³⁾ Το **περιθώριο σφάλματος** εκφράζει τη μέγιστη αναμενόμενη διαφορά μεταξύ της παραμέτρου του πραγματικού πληθυσμού και της εκτίμησης του δείγματος για αυτή την παράμετρο. Για να έχει ουσία, το περιθώριο σφάλματος θα πρέπει να συνδυάζεται με μια δήλωση πιθανότητας (η οποία συχνά εκφράζεται με τη μορφή ενός επιπέδου εμπιστοσύνης). Στη στατιστική, **το επίπεδο εμπιστοσύνης** υποδεικνύει την πιθανότητα η εκτίμηση της θέσης μιας στατιστικής παραμέτρου (π.χ. ενός αριθμητικού μέσου όρου) σε μια δειγματοληπτική έρευνα να είναι αληθής και για τον πληθυσμό.

⁽⁷⁴⁾ Για παράδειγμα: Εάν επιλέξουμε επίπεδο εμπιστοσύνης 95% και περιθώριο σφάλματος 5%, θα είμαστε βέβαιοι για το αποτέλεσμα με πιθανότητα σφάλματος $\pm 5\%$ και εμπιστοσύνη 95% ότι το επιλεγμένο δείγμα είναι αντιπροσωπευτικό για το σύνολο του πληθυσμού. Ένα επίπεδο εμπιστοσύνης 95% με περιθώριο σφάλματος 5% είναι μια προσέγγιση δειγματοληψίας που κατά γενικό κανόνα θεωρείται αντιπροσωπευτική.

αποτελεσμάτων της. Είναι σημαντικό στην έκθεση έρευνας να παρέχεται επεξήγηση της μεθόδου που έχει επιλεγεί για τη διεξαγωγή μιας έρευνας, διότι σε διαφορετική περίπτωση η αξιοπιστία της έρευνας μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση.

Η μέθοδος διεξαγωγής μιας έρευνας θα πρέπει να επιλέγεται λαμβάνοντας υπόψη τα εξής:

- 1) το σχετικό κοινό και τον αριθμό των πιθανών συμμετεχόντων·
- 2) την ανάγκη επίδειξης ενός αντικειμένου δοκιμής (ένα σήμα, ένα προϊόν, μια συσκευασία) στους ερωτηθέντες
- 3) τις δυνατότητες διασφάλισης της ιχνηλασιμότητας των απαντήσεων (ότι το κάθε άτομο απαντά μόνο μία φορά, και ότι οι συμμετέχοντες δεν μπορούν να αλλάξουν τις απαντήσεις τους αναδρομικά)·
- 4) την ανάγκη δημιουργίας τέτοιων συνθηκών ώστε οι συμμετέχοντες να δίνουν αυθόρμητες απαντήσεις (π.χ. περιορισμένος χρόνος για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, χωρίς τη δυνατότητα χρήσης του διαδικτύου/άλλων πηγών πληροφόρησης).

Η κατάλληλη μέθοδος διεξαγωγής μιας έρευνας θα πρέπει να επιλέγεται κατά περίπτωση από έναν ειδικό σε θέματα ερευνών.

Όσον αφορά τις διαδικτυακές έρευνες, η έκθεση έρευνας θα πρέπει να υποδεικνύει σαφώς ότι το δείγμα καταναλωτών είναι αντιπροσωπευτικό και ότι οι συμμετέχοντες έδωσαν τις απαντήσεις τους στο πλαίσιο ενός ελεγχόμενου περιβάλλοντος. Στην περίπτωση των διαδικτυακών πάνελ, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να επιλέγονται τυχαία από τα μέλη του πάνελ. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να υποβάλλονται σε μια διαδικασία ελέγχου προκειμένου να εξακριβωθεί ότι ανήκουν πραγματικά στο σχετικό κοινό. Ένα ελεγχόμενο πλαίσιο ανάλυσης συμβάλλει μετέπειτα στη διασφάλιση της σχετικότητας των αποτελεσμάτων (π.χ. εάν ένας συμμετέχων διακόψει την έρευνα για τον οποιονδήποτε λόγο, οι απαντήσεις του θα αποκλειστούν).

Συνοψίζοντας, τα εξής θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε μια έκθεση έρευνας:

- πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο συγκέντρωσης των απαντήσεων (μέθοδος διεξαγωγής μιας έρευνας) η οποία έχει εφαρμοστεί· και
- μια επεξήγηση του λόγου για τον οποίο επιλέχθηκε αυτή η μέθοδος ως κατάλληλη σε μια συγκεκριμένη περίπτωση.

3.3.3.4 Δομή και διατύπωση του ερωτηματολογίου της έρευνας

Είναι σημαντικό σε κάθε περίπτωση να σχεδιάζεται μια αντικειμενική δοκιμαστική προσέγγιση η οποία αναλύεται σε ένα σύνολο ουδέτερων ερωτήσεων που αντιστοιχούν στον σκοπό της έρευνας. Οι ερωτήσεις που τίθενται δεν μπορούν να είναι παραπαισιστικές⁽⁷⁵⁾. Θα πρέπει να αποφεύγονται οι ερωτήσεις με δύο σκέλη (οι ερωτήσεις των ερευνών δεν θα πρέπει να είναι σύνθετες, αλλά θα πρέπει αντιθέτως να εστιάζουν σε ένα θέμα). Το ερωτηματολόγιο θα πρέπει να είναι απλό και περιεκτικό.

Η αποδεικτική αξία των ερευνών εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο διατυπώνονται οι ερωτήσεις. Μια έρευνα μπορεί να αποτελείται από έναν συνδυασμό ερωτήσεων κλειστού⁽⁷⁶⁾ και ανοικτού τύπου⁽⁷⁷⁾. Θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το κατά πόσον έχει επιλεγεί ο κατάλληλος τύπος ερωτήσεων για τον σκοπό της έρευνας⁽⁷⁸⁾.

Συνιστάται να αποφεύγεται η χρήση της ίδιας ενιαίας δοκιμής ή ερωτηματολογίου για διαφορετικούς τύπους ερευνών. Αντιθέτως, για κάθε τύπο έρευνας θα πρέπει να χρησιμοποιούνται διαφορετικά ερωτηματολόγια

⁽⁷⁵⁾ 13/09/2012, T-72/11, Espetec, EU:T:2012:424, § 79.

⁽⁷⁶⁾ Οι ερωτήσεις κλειστού τύπου μπορούν να απαντηθούν με ένα «Ναι»/«Όχι»/ «Ίσως» ή έχουν περιορισμένο αριθμό πιθανών απαντήσεων (όπως: «Α», «Β», «Γ»).

⁽⁷⁷⁾ Οι ερωτήσεις ανοικτού τύπου είναι ερωτήσεις που επιτρέπουν απαντήσεις κάθε τύπου.

⁽⁷⁸⁾ Μερικά παραδείγματα καθοδηγητικών ερωτήσεων είναι διαθέσιμα στις υποθέσεις: 15/12/2005, T-262/04, Τρισδιάστατο σήμα υπό τη μορφή αναπτήρα, EU:T:2005:463, § 83-86. 13/09/2012, T-72/11, Espetec, EU:T:2012:424, § 79.

και μοτίβα δοκιμών.

Δεδομένου ότι κάθε έρευνα έχει διαφορετικό σκοπό, συνιστάται να αποφεύγεται ο συνδυασμός των πρωτοκόλλων δοκιμών, για παράδειγμα, κατά τη διεξαγωγή ερευνών για τον αποκτηθέντα διακριτικό χαρακτήρα ή για τη φήμη, σε μία δοκιμή, ή η διεξαγωγή και των δύο ειδών δοκιμών στο πλαίσιο της ίδιας συνέντευξης ή με τον ίδιο συμμετέχοντα.

Όσον αφορά τη διατύπωση και τη δομή των ερωτηματολογίων, συνιστώνται τα εξής:

- Η έρευνα θα πρέπει να χρησιμοποιεί σαφώς δομημένες ερωτήσεις που ακολουθούν την ίδια σειρά και μορφή για όλους τους ερωτώμενους.
- Η διατύπωση αυτών των ερωτήσεων θα πρέπει να είναι σαφής και περιεκτική.
- Οι ερωτήσεις της έρευνας δεν θα πρέπει να είναι παραπαιστικές και δεν θα πρέπει να οδηγούν τους συμμετέχοντες στη διατύπωση εικασιών στην οποία δεν θα έφταναν εάν δεν είχε τεθεί η ερώτηση.
- Οι ερωτήσεις θα πρέπει να διατυπώνονται με τέτοιο τρόπο ώστε να λαμβάνονται αυθόρμητες απαντήσεις.
- Θα πρέπει συνήθως να δίδεται περισσότερη βαρύτητα στις ανοικτού τύπου και αυθόρμητες ερωτήσεις.
- Θα πρέπει να καταγράφονται οι ακριβείς απαντήσεις, και όχι η σύνοψη ή περίληψή τους.
- Απαντήσεις όπως «Ναι», «Όχι» ή «Δε γνωρίζω» είναι απλές και οι πλέον εύκολες στην κατανόηση και τη μέτρηση. Για να μπορούν να υπάρξουν τέτοιες απαντήσεις, χρειάζονται ερωτήσεις κλειστού τύπου, αν και ενίοτε είναι σκόπιμη η δημιουργία μιας διαβάθμισης και η καλύτερη διερεύνηση της γνώμης ή των προτιμήσεων του καταναλωτή: σε αυτές τις περιπτώσεις, χρειάζονται ερωτήσεις ανοικτού τύπου.
- Θα πρέπει να γνωστοποιείται ένας πλήρης κατάλογος των ερωτήσεων που περιέχονται στο ερωτηματολόγιο.
- Θα πρέπει να γνωστοποιούνται όλες οι απαντήσεις που δόθηκαν στη έρευνα.
- Επίσης, θα πρέπει να γνωστοποιούνται και οι οδηγίες που δίνονται στους ερευνητές.

Επειδή οι έρευνες αγοράς υποβάλλονται συχνά ως αποδεικτικό στοιχείο για την απόδειξη του αποκτηθέντος διακριτικού χαρακτήρα, η παρούσα Κοινή Πρακτική περιλαμβάνει γενικές οδηγίες σχετικά με την «προσέγγιση τριών βημάτων» η οποία μπορεί να είναι χρήσιμη για τους διαδίκους και τους εκπροσώπους τους.

Ωστόσο, θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο συγκεκριμένος αριθμός και η διατύπωση των ερωτήσεων θα πρέπει πάντα να καθορίζονται κατά περίπτωση από έναν εμπειρογνώμονα ερευνών.

Αποκτηθείς διακριτικός χαρακτήρας

Η προσέγγιση τριών βημάτων αποσκοπεί στον προσδιορισμό της ικανότητας των συμμετεχόντων **να αναγνωρίζουν αυθόρμητα** ένα συγκεκριμένο αντικείμενο δοκιμής⁽⁷⁹⁾, μερικές φορές ανάμεσα σε πολλά άλλα⁽⁸⁰⁾, σε σχέση με έναν συγκεκριμένο τύπο προϊόντος ή υπηρεσίας (αναγνώριση) ως προερχόμενο από μία μόνο συγκεκριμένη εμπορική πηγή.

Μια τέτοια δομή ερωτήσεων λειτουργεί ως μηχανισμός φιλτραρίσματος, ο οποίος επιτρέπει τη μέτρηση του βαθμού διακριτότητας ο οποίος απορρέει από μια μερίδα ανθρώπων που συνδέουν το αντικείμενο της δοκιμής με μία μόνο συγκεκριμένη πηγή εμπορικής προέλευσης.

Μόνο εάν απαντήσει θετικά, μπορεί ο συμμετέχων να προχωρήσει στην επόμενη ερώτηση. Κατά συνέπεια, σε κάθε βήμα χάνεται ένας αριθμός ερωτηθέντων.

Το δεύτερο βήμα της δοκιμής είναι το πλέον καθοριστικό, διότι προσδιορίζει τη μερίδα ατόμων που, λόγω

⁽⁷⁹⁾ Μερικά παραδείγματα ερωτήσεων είναι διαθέσιμα στις υποθέσεις: Απόφαση τμήματος προσφυγών, 18/04/2018, στην υπόθεση R 972/2017-2, § 6, για την οποία ασκήθηκε προσφυγή ενώπιον του ΓΔ, 10/10/2019, T-428/18, mc dreams hotels Träumen zum kleinen Preis!, EU:T:2019:738, § 71 (απορριφθείσα αγωγή).

⁽⁸⁰⁾ 15/12/2005, T-262/04, Τρισδιάστατο σήμα υπό τη μορφή αναπτήρα, EU:T:2005:463, § 84.

του σήματος, θεωρεί ότι το αντικείμενο της δοκιμής στο πλαίσιο των συγκεκριμένων προϊόντων και υπηρεσιών προέρχεται από μία μόνο επιχείρηση.

Το τρίτο βήμα είναι ένας επιπλέον αντίελεγχος. Δεν είναι απαραίτητο οι απαντήσεις να είναι σωστές ή οι συμμετέχοντες να μπορούν να κατονομάσουν τη συγκεκριμένη επιχείρηση με ενεργό και σωστό τρόπο. Ωστόσο, ο αντίκτυπος των αρνητικών ή λανθασμένων ή τυχαίων απαντήσεων για τον διακριτικό χαρακτήρα θα πρέπει να εξεταστεί σε αυτό το στάδιο. Στην ουσία, οι δύο πρώτες ερωτήσεις κλειστού τύπου καθορίζουν τον βαθμό του αποκτηθέντος διακριτικού χαρακτήρα, ενώ οι τρεις ερωτήσεις ανοικτού τύπου μπορούν να θεωρηθούν ως ένας επιπλέον παράγοντας που ενισχύει τον διακριτικό χαρακτήρα, χωρίς να αποτελούν καθοριστικό παράγοντα.

Βήμα 1

- **Αναγνωρισιμότητα**
- Αναγνωρισιμότητα του σήματος σε σχέση με τον σχετικό τύπο προϊόντων ή υπηρεσιών
- Ερωτήσεις κλειστού τύπου
- Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν οι παρακάτω ερωτήσεις, οι οποίες μπορούν να προσαρμοστούν στο συγκεκριμένο πραγματικό, οικονομικό και πολιτιστικό πλαίσιο: «Γνωρίζετε το σήμα Χ*/οποιοδήποτε από αυτά τα σήματα Χ, Ψ, Ζ κ.λπ.** σε σχέση με το προϊόν Ζ;»/«Έχετε δει ξανά αυτό το χρώμα/οποιοδήποτε από αυτά τα χρώματα να χρησιμοποιείται στο Χ;»
- Πιθανές απαντήσεις: «ναι», «όχι», «ίσως»
- ***Βλέπε υποσημείωση 79 παραπάνω*
- ***Βλέπε υποσημείωση 80 παραπάνω*

Βήμα 2

- **Αποκλειστική σύνδεση με μία μόνο εμπορική πηγή**
- Μόνο όσοι απαντούν «ναι» ή «ίσως» στο βήμα 1
- Αναγνώριση του σήματος ως σχετικού με μια μόνο επιχείρηση
- Ερωτήσεις κλειστού τύπου
- Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν οι παρακάτω ερωτήσεις, οι οποίες μπορούν να προσαρμοστούν στο συγκεκριμένο πραγματικό, οικονομικό και πολιτιστικό πλαίσιο: «Τα προϊόντα με το σήμα Χ προέρχονται μόνο από μια επιχείρηση ή από διαφορετικές επιχειρήσεις;»/ «Τα προϊόντα που φέρουν αυτό το χρώμα 1) προέρχονται από μια συγκεκριμένη εταιρεία· 2) προέρχονται από έναν αριθμό διαφορετικών εταιρειών· 3) δε σας θυμίζουν απολύτως τίποτα;»
- Πιθανές απαντήσεις: «από μία εταιρεία», «από διαφορετικές εταιρείες», «δε μου θυμίζουν απολύτως τίποτα»

Βήμα 3

- **Επίπεδο ταυτοποίησης της εν λόγω πηγής (συνήθως κατ' όνομα) μέσω μιας ερώτησης ελέγχου**
- Μόνο όσοι απαντούν «από μια συγκεκριμένη εταιρεία» στο βήμα 2
- Αναγνώριση της εν λόγω επιχείρησης είτε κατ' όνομα είτε με άλλη περιγραφή
- Ερώτηση ανοικτού τύπου
- Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν οι παρακάτω ερωτήσεις, οι οποίες μπορούν να προσαρμοστούν στο συγκεκριμένο πραγματικό, οικονομικό και πολιτιστικό πλαίσιο: «Ποιο είναι το όνομα της επιχείρησης; Μπορείτε να ονομάσετε τη συγκεκριμένη εταιρεία;»

Φήμη

Οι έρευνες που μετρούν τη φήμη ενός εμπορικού σήματος πρέπει, ουσιαστικά, να επικεντρώνονται στη διασφάλιση ενός επιπέδου **ενεργούς ανάκλησης** στους καταναλωτές. Για τη μέτρηση της φήμης, είναι κατάλληλες οι ερωτήσεις ανοικτού τύπου που απαιτούν ενεργές γνώσεις και αυθόρμητη διατύπωση απαντήσεων από τους ίδιους τους συμμετέχοντες.

Από νομική άποψη, αξιολογούμε κατά πόσον ένα εμπορικό σήμα μπορεί να επωφεληθεί από ένα ευρύτερο πεδίο προστασίας λόγω του βαθμού «ανάκλησης» του συμμετέχοντα π.χ. ευθεία και άμεση σύνδεση ή πιο περιγραφικές πληροφορίες.

Συνιστάται η διατύπωση των ερωτήσεων με τρόπο που επιτρέπει στους συμμετέχοντες να δίνουν αυθόρμητες απαντήσεις. Στη συνέχεια, αυτές οι ελεύθερα διατυπωμένες απαντήσεις αναλύονται χρησιμοποιώντας ένα σύστημα κατηγοριοποίησης (κλειδί κωδικοποίησης).

Η συνιστώμενη δομή του ερωτηματολογίου περιλαμβάνει, επίσης, τρία βήματα.

Στο πρώτο βήμα, η ερώτηση θα πρέπει να είναι σχεδιασμένη με τέτοιο τρόπο ώστε να μετρήσει την αυθόρμητη αναγνωρισιμότητα του/των σήματος(-ων).

Στο δεύτερο βήμα, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να καλούνται να περιγράψουν τι γνωρίζουν για το σήμα, με τι το συσχετίζουν. Οι συμμετέχοντες πρέπει να διατυπώνουν τις δικές τους περιγραφές, χωρίς τη βοήθεια προδιατυπωμένων κατηγοριών απαντήσεων. Το σχετικό ποσοστό για την αποσαφήνιση του επίμαχου νομικού ζητήματος καθορίζεται βάσει της μερίδας συμμετεχόντων που γνωρίζουν το εμπορικό σήμα, και, παράλληλα, μπορούν να περιγράψουν με ακρίβεια τα σχετικά είδη προϊόντων ή υπηρεσιών που παρέχει ο κάτοχος του εμπορικού σήματος.

Το νομικά καθοριστικό εύρημα, «ενεργός γνώση» προκύπτει από την ερώτηση που τίθεται στο δεύτερο βήμα. Προϋποθέτει αναγνωρισιμότητα, όπως αυτή μετράται από την ερώτηση στο βήμα ένα, σε ατομικό επίπεδο.

Στο βήμα τρία, μπορούν να τεθούν μερικές προαιρετικές ερωτήσεις για να προσδιοριστεί λεπτομερώς η γνώμη των συμμετεχόντων για περαιτέρω ανάλυση (π.χ. σχετικά με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων και υπηρεσιών, το συγκεκριμένο ενδιαφέρον των καταναλωτών για ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες, κ.λπ.).

Η παρακάτω δομή απεικονίζει αυτή την προσέγγιση:

Βήμα 1

- **Αυθόρμητη αναγνωρισιμότητα του σήματος χωρίς αναφορά του σχετικού τύπου προϊόντων ή υπηρεσιών**
- Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν οι παρακάτω ερωτήσεις, οι οποίες μπορούν να προσαρμοστούν στο συγκεκριμένο πραγματικό, οικονομικό και πολιτιστικό πλαίσιο: «Γνωρίζετε αυτό το σήμα/οποιοδήποτε από αυτά τα σήματα;»/ «Από αυτά τα σήματα, μπορείτε να επιλέξετε αυτά που έχετε δει στο παρελθόν ή αυτά που σας φαίνονται γνώριμα, ή αυτά που σας φαίνονται παντελώς άγνωστα»;

Βήμα 2

- **Επαληθευμένη αναγνώριση**
- Οι σωστές συσχετίσεις σχετικά με το είδος των ενδιαφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών (ενεργός γνώση μέσω αυθόρμητων συσχετίσεων μέσω ενεργούς, αυθόρμητης περιγραφής των σχετικών προϊόντων/υπηρεσιών ή άλλων σωστών πληροφοριών που μνημονεύονται (ερωτήσεις ανοικτού τύπου).
- Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν οι παρακάτω ερωτήσεις, οι οποίες μπορούν να προσαρμοστούν στο συγκεκριμένο πραγματικό, οικονομικό και πολιτιστικό πλαίσιο: «Τι μπορείτε να μου πείτε για αυτό/αυτό εδώ;/ «Όσον αφορά τα σήματα που έχετε δει στο παρελθόν ή σας φαίνονται γνώριμα, τι γνωρίζετε για το καθένα από αυτά, σε τι αναφέρονται;»

Βήμα 3

- **Επιπλέον προαιρετικές ερωτήσεις για τη συγκέντρωση πληροφοριών για περαιτέρω ανάλυση**
- π.χ. σχετικά με τα χαρακτηριστικά των ίδιων των προϊόντων ή υπηρεσιών ή σχετικά με τη φήμη του κατασκευαστή του προϊόντος ή της υπηρεσίας, ή άλλες ενδεικτικές ερωτήσεις
- Επιπλέον, μπορεί να καθοριστεί η ομάδα των ατόμων που ενδιαφέρονται να αγοράσουν τα σχετικά προϊόντα ή υπηρεσίες.
- Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν οι παρακάτω ερωτήσεις, οι οποίες μπορούν να προσαρμοστούν στο συγκεκριμένο πραγματικό, οικονομικό και πολιτιστικό πλαίσιο: «Πιστεύετε ότι τα προϊόντα που πωλούνται με αυτό το λογότυπο είναι υψηλής, μεσαίας ή χαμηλής ποιότητας;» /«Πόσο σας ενδιαφέρει προσωπικά αυτός ο συγκεκριμένος τύπος προϊόντος ή υπηρεσίας; Θα λέγατε ότι ενδιαφέρεστε πολύ, αρκετά ή καθόλου;»

3.3.3.5 Κατάλογος ελέγχου: ένα εργαλείο υποστήριξης για την αξιολόγηση του περιεχομένου και του προτύπου μιας έρευνας

Καταρχήν, ο παρακάτω κατάλογος ελέγχου μπορεί να χρησιμοποιηθεί από όργανα προσφυγής και Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας κρατών μελών ως υποστηρικτικό εργαλείο για την αξιολόγηση του περιεχομένου και του προτύπου στα οποία θα πρέπει να αντιστοιχούν οι έρευνες αγοράς.

Ευρετήριο	Ερώτηση	Απάντηση
Προσκομισθέντα αποδεικτικά μέσα		
1	Είναι η έρευνα μέρος ενός μεγαλύτερου συνόλου υποβαλλόμενων αποδεικτικών στοιχείων ή είναι το μοναδικό στοιχείο;	Μέρος συνόλου αποδεικτικών στοιχείων / Μοναδικό αποδεικτικό στοιχείο
Σκοπός της έρευνας		
2	Προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός της έρευνας;	Ναι / Όχι
Απαιτήσεις για εμπειρογνώμονες/ιδρύματα ερευνών		
3	Έχει διεξαχθεί η έρευνα από κάποιον ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα/ίδρυμα;	Ναι / Όχι
4	Υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία ότι ο εμπειρογνώμονας/το ίδρυμα διαθέτει σχετικά προσόντα και/ή εμπειρία;	Ναι / Όχι
Μια αρνητική απάντηση σε αυτές τις ερωτήσεις μπορεί να οδηγήσει σε απόρριψη της έρευνας, διότι τα αποτελέσματα μπορεί να θεωρηθούν αναξιόπιστα. Το ζήτημα παραμένει πάντοτε στη διακριτική ευχέρεια των οργάνων προσφυγής και των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών.		
Σχετική αγορά και παρέκταση		
5	Έχει οριστεί με σαφήνεια το σχετικό κοινό που θα συμμετάσχει στη έρευνα;	Ναι / Όχι
6	Είναι το σχετικό κοινό που θα συμμετάσχει στη έρευνα το ίδιο με την αγορά στην οποία χρησιμοποιείται το εμπορικό σήμα και/ή στο οποίο λειτουργεί ο δικαιούχος;	Ναι / Όχι
7	Ανάλογα με το σήμα, και τη φύση των προϊόντων και των υπηρεσιών, έχει διεξαχθεί η έρευνα σε ολόκληρο το έδαφος της ΕΕ/του συγκεκριμένου κράτους μέλους;	Ναι / Όχι
8	Έχει γίνει η εδαφική παρέκταση ⁽⁸¹⁾ ; Εάν ναι, έχει εξηγηθεί η βάση της παρέκτασης στα στοιχεία που υποβάλλονται;	Ναι / Όχι
Ως γενικό σχόλιο, οι ερωτήσεις 5, 6 και 7 θα πρέπει να απαντηθούν ως «ναι», και θα πρέπει να δοθεί δέουσα επιμέλεια στην απάντηση για την ερώτηση 8 προκειμένου να αξιολογηθεί η αξιοπιστία της έρευνας ως αποδεικτικού στοιχείου. Το ζήτημα παραμένει πάντοτε στη διακριτική ευχέρεια των οργάνων προσφυγής και των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών.		
Δείγμα καταναλωτών		
9	Έχει οριστεί με σαφήνεια και επεξηγηθεί πλήρως ο σχεδιασμός του πληθυσμού του δείγματος;	Ναι / Όχι
10	Έχει καθοριστεί και επιτευχθεί το ελάχιστο συνιστώμενο μέγεθος δείγματος;	Ναι / Όχι
11	Έχει διασφαλιστεί ένα επαρκώς αξιόπιστο επίπεδο εμπιστοσύνης του δείγματος και ένα συγκεκριμένο περιθώριο σφάλματος;	Ναι / Όχι

⁽⁸¹⁾ Ισχύει εάν η έρευνα έχει ως στόχο να καλύψει περισσότερα από ένα κράτη μέλη. Αυτή η έννοια παρουσιάζεται για παράδειγμα: 25/07/2018, στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-84/17 P, C-85/17 P και C-95/17 P, Τρισδιάστατο σήμα που αναπαριστά πλάκα σοκολάτας με τέσσερις μπάρες, EU:C:2018:596, § 80-83· 24/02/2016, T-411/14, Σχήμα φιάλης με περίγραμμα χωρίς αυλακώσεις, EU:T:2016:94, § 80.

12	Έχουν παρασχεθεί στατιστικοί πίνακες και μη επεξεργασμένα δεδομένα;	Ναι / Όχι
Μια αρνητική απάντηση σε οποιαδήποτε από αυτές τις ερωτήσεις μπορεί να οδηγήσει σε απόρριψη της έρευνας για λόγους αξιοπιστίας. Το ζήτημα παραμένει πάντοτε στη διακριτική ευχέρεια των οργάνων προσφυγής και των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών.		
Μέθοδος διεξαγωγής έρευνας		
13	Υπάρχει περιγραφή του τρόπου με τον οποίο πραγματοποιήθηκε η συνέντευξη των συμμετεχόντων και του τρόπου διεξαγωγής της έρευνας (προσωπικές ⁽⁸²⁾ , μέσω τηλεφώνου, μέσω διαδικτύου, κ.λπ.) και, εάν ναι, από ποιον;	Ναι / Όχι
14	Υπάρχει σαφής περιγραφή των αποτελεσμάτων και/ή επεξήγηση του τρόπου αξιολόγησης τους;	Ναι / Όχι
15	Έχουν παρασχεθεί αντίγραφα των οδηγιών και ερωτήσεων του ερευνητή; Αυτά τα αντίγραφα μπορεί να περιλαμβάνουν αποτελέσματα επαλήθευσης, βιβλία κωδικών και ενδείξεις σχετικά με το φάσμα επιλογών απάντησης που είναι ανοικτό για τους συμμετέχοντες.	Ναι / Όχι
16	Ήταν οι ερωτήσεις στην ίδια σειρά για όλους τους συμμετέχοντες;	Ναι / Όχι
17	Υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο ⁽⁸³⁾ με τον οποίο το σήμα παρουσιάστηκε στους ερωτηθέντες και σχετικά με τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για αυτόν τον σκοπό; Παρουσιάστηκε το σήμα στους ερωτηθέντες με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο εμφανίζεται στην αίτηση ή με τον οποίο έχει καταχωριστεί ⁽⁸⁴⁾ ;	Ναι / Όχι
Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης σε μία από αυτές τις ερωτήσεις, η έρευνα μπορεί να απορριφθεί για λόγους αξιοπιστίας. Το ζήτημα παραμένει πάντοτε στη διακριτική ευχέρεια των οργάνων προσφυγής και των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών. Ωστόσο, εάν έχει δοθεί αρνητική απάντηση στην ερώτηση «Παρουσιάστηκε το σήμα στους ερωτηθέντες με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο εμφανίζεται στην αίτηση ή με τον οποίο έχει καταχωριστεί;», θα πρέπει να παρασχεθούν περαιτέρω πληροφορίες/να διεξαχθεί περαιτέρω εξέταση. Το ζήτημα παραμένει πάντοτε στη διακριτική ευχέρεια των οργάνων προσφυγής και των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών.		
Είδη ερωτήσεων		
18	Υπάρχει αντίγραφο της ακριβούς διατύπωσης των ερωτήσεων;	Ναι / Όχι
19	Υπάρχουν παραπειστικές ερωτήσεις σε αυτό το ερωτηματολόγιο;	Ναι / Όχι
20	Έχει διεξαχθεί η έρευνα με τρόπο ώστε να προσδιορίζει το σχετικό εμπορικό σήμα, προϊόν(-ντα) ή υπηρεσία(-ες);	Ναι / Όχι
Η έρευνα θα πρέπει να γίνει αποδεκτή μόνο εάν ακολουθείται η δομή των ερωτήσεων (η απάντηση στην ερώτηση 18 είναι «ναι»), εάν οι ερωτήσεις δεν είναι παραπειστικές (η απάντηση στην ερώτηση 19 είναι «όχι») και το εμπορικό σήμα/το προϊόν ή τα προϊόντα/η υπηρεσία ή οι υπηρεσίες έχουν προσδιοριστεί (η απάντηση στην ερώτηση 20 είναι «ναι»). Ωστόσο, το ζήτημα παραμένει πάντοτε στη διακριτική ευχέρεια των οργάνων προσφυγής και των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών. Επιπλέον, όσον αφορά την ερώτηση 18, πρέπει να σημειωθεί ότι θα πρέπει να ακολουθούνται διαφορετικές δομές ερωτηματολογίων ανάλογα με τον σκοπό της έρευνας (όπως περιγράφεται στο υποκεφάλαιο «Δομή και διατύπωση του ερωτηματολογίου της έρευνας» παραπάνω).		
Διαχείριση μεροληψίας και σφαλμάτων		
21	Υπάρχει περιγραφή πρόσθετων μέτρων που έχουν ληφθεί για την	Ναι / Όχι

⁽⁸²⁾ Εάν ναι, πού; Στο στίπι, σε κατάσταση κ.λπ.;

⁽⁸³⁾ Για παράδειγμα: ο ερευνητής απλώς έδειξε τη λέξη/σήμα στους ερωτηθέντες χωρίς να την πει (10/10/2012, T-569/10, BIMBO DOUGHNUTS, EU:T:2012:535, § 72-73).

⁽⁸⁴⁾ 19/06/2019, T-307/17, Απεικονιστικό σήμα που απεικονίζει τρεις παράλληλες λωρίδες, EU:T:2019:427, § 133-137. 10/11/2014, T-402/02, Απεικονιστικό σήμα που εμφανίζει το σχήμα περιτυλίγματος ζαχαρωτών με στριμμένα τα δύο άκρα (σχήμα σγουρόχαρτου) EU:T:2004:330, § 88. 10/11/2004, T-396/02, Σχήμα ζαχαρωτού, EU:T:2004:329, § 66.

	περαιτέρω μείωση των σφαλμάτων και της μεροληψίας π.χ. δοκιμές ελέγχου;	
22	Έχει διεξαχθεί κάποια προηγούμενη έρευνα για το σχετικό προϊόν/υπηρεσία στον συγκεκριμένο τομέα στο οικείο έδαφος;	Ναι / Όχι
<p>Η έρευνα θα πρέπει να περιλαμβάνει μια ενότητα όπου ο ερευνητής αποδεικνύει ότι έχει αξιολογήσει την πιθανή μεροληψία και το σφάλμα καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας των σταδίων σχεδιασμού, εκτέλεσης και αναφοράς της έρευνας («η απάντηση στην ερώτηση 21 είναι «ναι»).</p>		

3.3.4 Πρότυπα

Στις διαδικασίες προσφυγής για εμπορικά σήματα υποβάλλονται συχνά γραπτές δηλώσεις. Επομένως, η Κοινή Πρακτική παρουσιάζει προτάσεις για το ελάχιστο πρότυπο περιεχομένου για ένορκες βεβαιώσεις και δηλώσεις μαρτύρων. Αυτές οι προτάσεις μπορεί να είναι χρήσιμες για τις ΕΧ, τους διαδίκους, καθώς και τους εκπροσώπους τους, και να τους βοηθήσουν να παραγάγουν και να υποβάλουν τέτοια αποδεικτικά στοιχεία σε διαδικασίες προσφυγής που αφορούν εμπορικά σήματα. Επιπλέον, η Κοινή Πρακτική μπορεί να έχει υποστηρικτικό ρόλο σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων από όργανα προσφυγής ή Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας κρατών μελών, διότι θεσπίζει ένα ελάχιστο πρότυπο για τις δηλώσεις που συζητούνται και συμφωνούνται μεταξύ των διαφόρων ευρωπαϊκών ενδιαφερόμενων μερών. Ωστόσο, η αξιολόγηση αυτών των αποδεικτικών στοιχείων παραμένει πάντα στη διακριτική ευχέρεια των οργάνων προσφυγής και των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών.

3.3.4.1 Ένορκες βεβαιώσεις

Συνιστάται να συμπεριλαμβάνονται τα εξής στοιχεία στις ένορκες βεβαιώσεις⁽⁸⁵⁾:

- α) τοποθεσία και ημερομηνία·
- β) τίτλος εγγράφου·
- γ) πλήρες όνομα του συντάκτη της ένορκης βεβαίωσης/δηλούντα·
- δ) αριθμός ταυτότητας ή άλλος αριθμός ταυτοποίησης του συντάκτη της ένορκης βεβαίωσης/δηλούντα·
- ε) επάγγελμα του συντάκτη της ένορκης βεβαίωσης/δηλούντα·
- στ) η οικογενειακή, επαγγελματική ή προσωπική σχέση, σύνδεση, συνεργασία ή τα κοινά επιχειρηματικά συμφέροντα του συντάκτη της ένορκης βεβαίωσης/δηλούντα με τους διαδίκους της διαφοράς· κατά περίπτωση, εάν η δήλωση συντάσσεται με επαγγελματική, επιχειρηματική ή άλλη ιδιότητα απασχόλησης, η επαγγελματική διεύθυνση του συντάκτη της ένορκης βεβαίωσης/δηλούντα, η θέση που αυτός/αυτή κατέχει και το όνομα της εταιρείας ή του εργοδότη·
- ζ) δήλωση αναγνώρισης του σκοπού της δήλωσης·
- η) δήλωση συγκεκριμένων γεγονότων, χωρίς νομικές εκτιμήσεις ή γνωμοδοτήσεις·
- θ) δήλωση αλήθειας·
- ι) κατά περίπτωση, τον αριθμό των φύλλων που επισυνάπτονται στην ένορκη βεβαίωση·
- ια) υπογραφή.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο ανωτέρω κατάλογος είναι ενδεικτικός και δεν επηρεάζει τη σημασία ή την αποδεικτική αξία των ένορκων βεβαιώσεων. Είναι **μη εξαντλητικός**, συνεπώς, θα πρέπει να προστεθούν οποιαδήποτε άλλα στοιχεία που έχουν σημασία (ή απαιτούνται βάσει της εθνικής νομοθεσίας) για τα όργανα προσφυγής ή τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών.

3.3.4.2 Δηλώσεις μαρτύρων

Συνιστάται να συμπεριλαμβάνονται τα εξής στοιχεία στις δηλώσεις μαρτύρων⁽⁸⁶⁾:

- (α) τοποθεσία και ημερομηνία·
- (β) τίτλος εγγράφου·
- (γ) πλήρες όνομα του μάρτυρα·

⁽⁸⁵⁾ Ισχύει μόνο εάν το νομικό σύστημα των κρατών μελών περιλαμβάνει την έννοια της «ένορκης βεβαίωσης».

⁽⁸⁶⁾ Ισχύει μόνο εάν το νομικό σύστημα των κρατών μελών περιλαμβάνει την έννοια της «δήλωσης μάρτυρα».

- (δ) αριθμός ταυτότητας ή άλλος αριθμός ταυτοποίησης του μάρτυρα·
- (ε) απασχόληση του μάρτυρα·
- (στ) η οικογενειακή, επαγγελματική ή προσωπική σχέση, σύνδεση, συνεργασία ή τα κοινά επιχειρηματικά συμφέροντα του μάρτυρα με τους διαδίκους της διαφοράς· κατά περίπτωση, εάν η δήλωση συντάσσεται με επαγγελματική, επιχειρηματική ή άλλη ιδιότητα απασχόλησης, η επαγγελματική διεύθυνση του μάρτυρα, η θέση που κατέχει και το όνομα της εταιρείας ή του εργοδότη·
- (ζ) δήλωση αναγνώρισης του σκοπού της δήλωσης·
- (η) δήλωση συγκεκριμένων γεγονότων, χωρίς νομικές εκτιμήσεις ή γνωμοδοτήσεις·
- (θ) δήλωση αλήθειας·
- (ι) κατά περίπτωση, τον αριθμό των φύλλων που επισυνάπτονται στη δήλωση·
- (ια) υπογραφή·

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο ανωτέρω κατάλογος είναι ενδεικτικός και δεν επηρεάζει τη σημασία ή την αποδεικτική αξία των δηλώσεων μαρτύρων. Είναι **μη εξαντλητικός**, συνεπώς, θα πρέπει να προστεθούν οποιαδήποτε άλλα στοιχεία που έχουν σημασία (ή απαιτούνται βάσει της εθνικής νομοθεσίας) για τα όργανα προσφυγής ή τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών.

3.4 Εμπιστευτικότητα αποδεικτικών στοιχείων

Η παρούσα κοινή πρακτική δεν αφορά τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων αριθ. 2016/679 (στο εξής ΓΚΠΔ) ή άλλες πράξεις που αφορούν το εν λόγω ζήτημα, πέρα από το θέμα της ανωνυμοποίησης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα φυσικών προσώπων και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με την υγεία⁽⁸⁷⁾ σε αρχεία και αποφάσεις (βλέπε παρακάτω υποκεφάλαιο 3.4.5).

Ο όρος «Εμπιστευτικότητα αποδεικτικών στοιχείων/δεδομένων» στο παρόν κεφάλαιο αναφέρεται σε επιχειρηματικά και εμπορικά μυστικά⁽⁸⁸⁾ και άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες⁽⁸⁹⁾ (π.χ. πληροφορίες για επιχειρηματικούς εταίρους, προμηθευτές και πελάτες, ευαίσθητες οικονομικές πληροφορίες όπως ο κύκλος εργασιών ή τα στοιχεία πωλήσεων, έρευνες αγοράς ή σχεδιασμένες στρατηγικές, καθώς και επιχειρηματικά σχέδια). Επιπλέον, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι σχετικοί εθνικοί κανόνες και, κατά περίπτωση, η εθνική νομολογία που ορίζει τις ανωτέρω έννοιες.

Τα όργανα προσφυγής και τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών θα πρέπει να προστατεύουν τα εμπιστευτικά δεδομένα και τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των διαδίκων και τρίτων μερών (π.χ. μαρτύρων), τα οποία ενδέχεται να περιλαμβάνονται στα υποβληθέντα αποδεικτικά στοιχεία και να περιλαμβάνονται, στη συνέχεια, στους φακέλους των υποθέσεων ή στις αποφάσεις. Επιπλέον, υπό την προϋπόθεση ότι έχει κατατεθεί είτε ρητό αίτημα είτε αιτιολογημένο αίτημα εμπιστευτικότητας ή το όργανο προσφυγής ή το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους θεωρεί *αυτοδικαίως* ότι τα αποδεικτικά στοιχεία περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με την υγεία ή ευαίσθητα δεδομένα (βλέπε υποκεφάλαια 3.4.1 - 3.4.5), τα ανωτέρω δεδομένα δεν θα πρέπει να δημοσιεύονται.

Ο διάδικος της διαδικασίας προσφυγής θα πρέπει πάντα να ενημερώνει το όργανο προσφυγής ή το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους ότι υποβάλλει αποδεικτικά στοιχεία εμπιστευτικού χαρακτήρα, τα οποία θα πρέπει να επισημανθούν ως εμπιστευτικά και να παραμείνουν ως τέτοια. Σε

⁽⁸⁷⁾ Υπό την έννοια που περιγράφεται στο άρθρο 4 του ΓΚΠΔ, συμπεριλαμβανομένων ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ευαίσθητα δεδομένα) όπως περιγράφονται στο άρθρο 9 του ΓΚΠΔ.

⁽⁸⁸⁾ Υπό την έννοια που περιγράφεται στο άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) αριθ. 2016/943 περί προστασίας της τεχνολογίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψη τους· βάσει του άρθρου 39 της Συμφωνίας για τα Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας στον Τομέα του Εμπορίου (συμφωνία TRIPS).

⁽⁸⁹⁾ Μπορούν να γίνουν κατανοητές ως πληροφορίες πλην των εμπορικών μυστικών, στον βαθμό που η δημοσιοποίησή τους θα μπορούσε να θίξει σημαντικά ένα άτομο ή μια επιχείρηση και τα συμφέροντα που μπορεί να θιγούν από τη δημοσιοποίηση της πληροφορίας θα πρέπει να χρήζουν προστασίας. Η νομολογία των δικαστηρίων της ΕΕ μπορεί να αποτελέσει πηγή έμπνευσης, π.χ. 12/10/2007, T-474/04, EU:T:2007:306, § 65.

συγκριμένες περιστάσεις, οι διάδικοι μπορούν, επίσης, να ζητήσουν τα αποδεικτικά στοιχεία που υποβάλει ένα άλλο μέρος να παραμείνουν εμπιστευτικά.

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, το παρόν κεφάλαιο παρουσιάζει μερικές συστάσεις σχετικά με το αίτημα εμπιστευτικότητας, την αιτιολόγηση και την αξιολόγησή του, καθώς και τη διαχείριση των εμπιστευτικών δεδομένων από όργανα προσφυγής και Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών στα οικεία αρχεία και κατά τη δημοσίευση των αποφάσεών τους. Επιπλέον, παρουσιάζονται στη συνέχεια μερικές συστάσεις για την ανωνυμοποίηση.

3.4.1 Το πεδίο εφαρμογής του αιτήματος εμπιστευτικότητας

Για τους σκοπούς του παρόντος εγγράφου, θα πρέπει να διακρίνουμε δύο περιπτώσεις: i) διατήρηση εμπιστευτικότητας αποδεικτικών στοιχείων/δεδομένων ενώπιον τρίτων μερών και ii) διατήρηση εμπιστευτικότητας αποδεικτικών στοιχείων/δεδομένων ενώπιον του άλλου διαδίκου σε διαδικασίες προσφυγής *μεταξύ διαδίκων*.

Κάθε διάδικος *επί διαδικασίας μεταξύ διαδίκων* θα πρέπει πάντα να έχει το δικαίωμα να υπερασπιστεί τον εαυτό του. Επομένως, κατά γενικό κανόνα, ο διάδικος (ή ο εκπρόσωπός του) θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε όλο το υλικό, μεταξύ άλλων και στο αποδεικτικό υλικό, που υποβάλει ο άλλος διάδικος στο πλαίσιο της διαδικασίας προσφυγής.

Εάν ένας εκ των διαδίκων ζητήσει ορισμένα δεδομένα να παραμείνουν εμπιστευτικά, θα πρέπει να αναφέρει σαφώς κατά πόσον τα δεδομένα θα παραμείνουν εμπιστευτικά ενώπιον τρίτων ή και ενώπιον του άλλου διαδίκου στο-πλαίσιο της διαδικασίας προσφυγής, προκειμένου τα όργανα προσφυγής και τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών να μπορούν να προβούν στις περαιτέρω κατάλληλες ενέργειες για αυτό το ζήτημα.

Συστάσεις:

- Ο διάδικος, στα έγγραφα υποβολής ή στο αίτημα εμπιστευτικότητας που καταθέτει, θα πρέπει να αναφέρει σαφώς κατά πόσον τα αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να παραμείνουν εμπιστευτικά ενώπιον τρίτων μερών ή και από τον άλλο διάδικο της διαδικασίας προσφυγής·
- Εάν τα όργανα προσφυγής και τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών λαμβάνουν αποδεικτικά στοιχεία με αίτημα εμπιστευτικότητας ενώπιον του άλλου διαδίκου σε διαδικασίες προσφυγής *μεταξύ διαδίκων*, ο διάδικος (αποστολέας) που ζητεί την πλήρη εμπιστευτικότητα θα πρέπει να ενημερώνεται, για παράδειγμα μέσω αιτήματος παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών, ότι έχει τις εξής επιλογές:
  - (i) αποδοχή της κοινολόγησης αυτών των αποδεικτικών στοιχείων στον άλλο διάδικο και/ή τον εκπρόσωπό του, αλλά διατήρηση της εμπιστευτικότητας για τους τρίτους· ή
  - (ii) υποβολή αυτών των αποδεικτικών στοιχείων με τρόπο που δεν αποκαλύπτει τα τμήματα του εγγράφου ή των δεδομένων που ο διάδικος θεωρεί εμπιστευτικά (για παράδειγμα μέσω απόκρυψης/διαγραφής των σχετικών μερών)· ή
  - (iii) απόσυρση του αποδεικτικού στοιχείου.

Τέλος, θα πρέπει να τονιστεί ότι οι περιστάσεις υπό τις οποίες τα όργανα προσφυγής και τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών μπορούν να επιτρέψουν σε **τρίτα μέρη ή άλλα διοικητικά όργανα/δικαστήρια** να έχουν πρόσβαση σε αποδεικτικά στοιχεία/δεδομένα εμπιστευτικού χαρακτήρα που κατατίθενται κατά τη διάρκεια των διαδικασιών προσφυγής παραμένουν εκτός του πεδίου εφαρμογής της Κοινής Πρακτικής CP12.

3.4.2 Αποδεκτοί τρόποι και χρονικές στιγμές για την υποβολή αιτήματος εμπιστευτικότητας

Σε γενικές γραμμές, ένα αίτημα εμπιστευτικότητας υποβάλλεται σχετικά με εμπορικά απόρρητα και άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες⁽⁹⁰⁾. Ωστόσο, τα δεδομένα/οι πληροφορίες που είναι ήδη γνωστά εκτός της επιχείρησης, της ένωσης, του ομίλου κ.λπ. και έχουν γίνει δημοσίως διαθέσιμα **δεν θα πρέπει να λογίζονται ως** εμπορικά μυστικά ή ως άλλως εμπιστευτικού χαρακτήρα.

Για να υποβάλει αίτημα εμπιστευτικότητας, ένας διάδικος της διαδικασίας προσφυγής θα πρέπει να υποβάλει αιτιολογημένο αίτημα μαζί με τα αποδεικτικά στοιχεία που περιέχουν εμπιστευτικά δεδομένα.

Συστάσεις:

- Ο διάδικος θα πρέπει να υποδείξει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία είναι εμπιστευτικού χαρακτήρα ή περιέχουν τμήματα εμπιστευτικού χαρακτήρα κατά την υποβολή των στοιχείων.
- Ο διάδικος θα πρέπει, επίσης, να αιτιολογήσει το αίτημα εμπιστευτικότητας (όπως περιγράφεται στο υποκεφάλαιο 3.4.3 παρακάτω) κατά την υποβολή των αποδεικτικών στοιχείων, τα οποία θα πρέπει να επισημαίνονται και να παραμένουν εμπιστευτικά.
- Δεν θα πρέπει να υποβάλλεται αίτημα εμπιστευτικότητας για δεδομένα τα οποία είναι ήδη γνωστά εκτός της επιχείρησης, της ένωσης, του ομίλου κ.λπ. και είναι ευρέως διαθέσιμα.
- Τα αποδεικτικά στοιχεία εμπιστευτικού χαρακτήρα θα πρέπει να προσδιορίζονται υποδεικνύοντας σαφώς τους αριθμούς των παραρτημάτων (που περιέχουν εμπιστευτικά δεδομένα), καθώς και υποδεικνύοντας ποια τμήματα των αποδεικτικών στοιχείων⁽⁹¹⁾ πρέπει να παραμείνουν εμπιστευτικά και για ποιον λόγο τα συνημμένα αποδεικτικά στοιχεία ή μέρος αυτών είναι εμπιστευτικού χαρακτήρα (όπως περιγράφεται στο υποκεφάλαιο 3.4.3 παρακάτω).
- Η ένδειξη του κατά πόσον έχει υποβληθεί αίτημα εμπιστευτικότητας θα πρέπει να περιλαμβάνεται και στο ευρετήριο παραρτημάτων, δίπλα από το σχετικό αποδεικτικό στοιχείο (όπως περιγράφεται στο υποκεφάλαιο 3.3.2.1 παραπάνω).
- Το αίτημα εμπιστευτικότητας αυτό καθαυτό θα πρέπει να περιορίζεται στον γενικό χαρακτήρα των εμπιστευτικών δεδομένων ή πληροφοριών⁽⁹²⁾ και θα πρέπει να είναι προσβάσιμο στους διαδίκους που έχουν δικαίωμα πρόσβασης στα αρχεία. Επομένως, δεν θα πρέπει να επισημαίνεται ως εμπιστευτικό και ο διάδικος ή ο εκπρόσωπός του δεν θα πρέπει να περιλαμβάνουν εμπιστευτικά δεδομένα στο οικείο αίτημα εμπιστευτικότητας. Ωστόσο, οποιαδήποτε συνημμένα (αποδεικτικά στοιχεία) αυτού μπορούν να επισημαίνονται ως εμπιστευτικά και να αποκλείονται από την πρόσβαση σε αρχεία ή τη δημοσίευση.

3.4.3 Κριτήρια για την αξιολόγηση του αιτήματος εμπιστευτικότητας

Η αξιολόγηση του κατά πόσον τα υποβληθέντα αποδεικτικά στοιχεία περιέχουν εμπορικά μυστικά ή άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες/δεδομένα πραγματοποιείται κατά περίπτωση, λαμβανομένων υπόψη και των κανόνων που θεσπίζει το εθνικό δίκαιο⁽⁹³⁾. Ωστόσο, κατά την αξιολόγηση του αιτήματος εμπιστευτικότητας, οποιοδήποτε ειδικό συμφέρον⁽⁹⁴⁾ προβάλλει ο αιτών για τη διατήρηση του εμπιστευτικού χαρακτήρα ορισμένων δεδομένων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από τα όργανα προσφυγής και τα Γραφεία Διοικητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένου του πιθανού αντικτύπου της χορήγησης ή απόρριψης του αιτήματος εμπιστευτικότητας στον αιτούντα διάδικο.

⁽⁹⁰⁾ Ορίζεται στην εισαγωγή της παρούσας ενότητας της Κοινής Πρακτικής (υποσημείωση 88 και 89).

⁽⁹¹⁾ Δεν ισχύει εάν πρέπει να παραμείνει εμπιστευτικό το αποδεικτικό στοιχείο στο σύνολό του.

⁽⁹²⁾ Ένα παράδειγμα γενικών πληροφοριών σχετικά με δεδομένα ή πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα: «δεδομένα σε τιμοκαταλόγους για διανομείς ή καταλόγους πελατών, που σχετίζονται με την τρέχουσα επιχειρηματική στρατηγική/εμπορικές σχέσεις».

⁽⁹³⁾ Βλέπε ορισμό του όρου «εμπιστευτικότητα των αποδεικτικών στοιχείων/δεδομένων» στην εισαγωγή της παρούσας ενότητας της Κοινής Πρακτικής.

⁽⁹⁴⁾ Το ειδικό συμφέρον θα πρέπει να οφείλεται στον εμπιστευτικό χαρακτήρα των αποδεικτικών στοιχείων/δεδομένων, για παράδειγμα, στην ιδιότητά τους ως επιχειρηματικά και εμπορικά απόρρητα, ή οποιοδήποτε άλλο συμφέρον (για τη διατήρηση του εμπιστευτικού χαρακτήρα ορισμένων δεδομένων) που αναγνωρίζεται από το εθνικό ή ενωσιακό δίκαιο ή νομολογία.

Συστάσεις:

- Ο διάδικος θα πρέπει να παράσχει αιτιολόγηση για να υποστηρίξει το οικείο αίτημα εμπιστευτικότητας. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να έχει επικαλεστεί ρητά, και να έχει αιτιολογήσει επαρκώς, ένα ειδικό συμφέρον για τη διατήρηση της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών/δεδομένων. Ωστόσο, αναγνωρίζεται ότι μερικές πληροφορίες/δεδομένα συχνά θεωρούνται εμπιστευτικά, όπως για παράδειγμα οι κατάλογοι τιμών για διανομείς ή οι κατάλογοι πελατών. Συνεπώς, η επισήμανση του ευαίσθητου και εμπιστευτικού χαρακτήρα αυτών των πληροφοριών/δεδομένων θα πρέπει να θεωρείται ως επαρκής αιτιολόγηση.
- Εάν επικαλεστεί ένα ειδικό συμφέρον για τη διατήρηση της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών/δεδομένων, τα όργανα προσφυγής και τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών θα πρέπει να ελέγξουν κατά πόσον το εν λόγω αίτημα είναι επαρκώς αιτιολογημένο.
- Εάν υποβληθεί αίτημα εμπιστευτικότητας **με επεξήγηση** που αιτιολογεί τον εμπιστευτικό χαρακτήρα ή ιδιότητα των πληροφοριών/δεδομένων, το αίτημα εμπιστευτικότητας θα πρέπει να γίνει δεκτό.
- Εάν υποβληθεί αίτημα εμπιστευτικότητας **χωρίς αιτιολόγηση** ή υπόδειξη οποιουδήποτε ειδικού συμφέροντος, ή χωρίς προσπάθεια αιτιολόγησης του εμπιστευτικού χαρακτήρα ή της κατάστασης των πληροφοριών/δεδομένων, το όργανο προσφυγής ή το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους μπορεί να εγείρουν ζήτημα έλλειψης. Εάν η έλλειψη δε διορθωθεί, το όργανο προσφυγής ή το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους θα πρέπει να άρουν την εμπιστευτικότητα εάν η απόφαση είναι οριστική χωρίς περαιτέρω κοινοποίηση.
- Εάν υποβληθεί αίτημα εμπιστευτικότητας **με επεξήγηση που δεν επαρκεί** για να αιτιολογήσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα ή ιδιότητα των πληροφοριών/δεδομένων, το όργανο προσφυγής ή το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους μπορεί να εγείρει ζήτημα έλλειψης. Εάν η έλλειψη δε διορθωθεί, το όργανο προσφυγής ή το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους θα πρέπει να άρουν την εμπιστευτικότητα εάν η απόφαση είναι οριστική χωρίς περαιτέρω κοινοποίηση. Εάν η έλλειψη διορθωθεί, το αίτημα εμπιστευτικότητας θα πρέπει να γίνει δεκτό.

3.4.4 Επεξεργασία εμπιστευτικών δεδομένων σε αρχεία και αποφάσεις

Κατά γενικό κανόνα, συνιστάται οι αποφάσεις των οργάνων προσφυγής και των Γραφείων Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών να διατίθενται (σε διαδικτυακό και μη διαδικτυακό περιβάλλον) για τις πληροφορίες και τη διαβούλευση του ευρέος κοινού και προς όφελος της διαφάνειας και της προβλεψιμότητας. Ωστόσο, μερικά τμήματα των αποφάσεων μπορεί να εξαιρούνται από τη δημοσίευση λόγω εμπιστευτικότητας.

Επιπλέον, τα εμπιστευτικά δεδομένα θα πρέπει να επισημαίνονται και να παραμένουν εμπιστευτικά στα αρχεία. Επομένως, μπορεί να εφαρμοστούν μερικά συγκεκριμένα μέσα για να διασφαλιστεί αυτή η εμπιστευτικότητα.

Υπάρχουν αρκετά μέσα που μπορεί να χρησιμοποιήσουν τα όργανα προσφυγής και τα Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών για τη διαφύλαξη της εμπιστευτικότητας των δεδομένων.

Επειδή μερικά όργανα προσφυγής ή Γραφεία Διανοητικής Ιδιοκτησίας των κρατών μελών δε δημοσιεύουν τις αποφάσεις τους ή τα αποδεικτικά στοιχεία στο διαδίκτυο, οι παρακάτω συστάσεις θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο σε υποθέσεις όπου είναι εφαρμοστέες.

Συστάσεις:

Συνιστάται στην περίπτωση:

Επιχειρηματικών και εμπορικών απορρήτων και άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών

α) Σε αρχεία (σε διαδικτυακό και μη διαδικτυακό περιβάλλον)

- θα πρέπει να εξαιρούνται από την πρόσβαση σε διαδικτυακά αρχεία μόνο κατόπιν ρητού αιτήματος (βλέπε υποκεφάλαιο 3.4.2 — 3.4.3) που κατατίθεται από τον διάδικο·
- θα πρέπει να απαγορευτεί η διαδικτυακή πρόσβαση σε κάθε αποδεικτικό στοιχείο που έχει επισημανθεί ως εμπιστευτικό χωρίς να εξετάζεται εάν περιέχει πράγματι εμπιστευτικά δεδομένα·
- κατά περίπτωση, εάν κάποιος τρίτος αιτηθεί πρόσβαση σε αποδεικτικά στοιχεία τα οποία δεν είναι διαθέσιμα μέσω της πρόσβασης σε διαδικτυακό αρχείο, το όργανο προσφυγής ή το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους εξετάζει μεμονωμένα το εν λόγω αίτημα σύμφωνα με την πρακτική του ή τις σχετικές νομικές διατάξεις.

β) Σε αποφάσεις (σε διαδικτυακό και μη διαδικτυακό περιβάλλον)

- Σε περίπτωση αιτήματος εμπιστευτικότητας, τα δεδομένα θα πρέπει να περιγράφονται κατά γενικό τρόπο ώστε να μην περιέχουν κανένα επιχειρηματικό και εμπορικό απόρρητο ή άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες.
- Όταν μια απόφαση περιέχει απαραίτητως επιχειρηματικά και εμπορικά απόρρητα ή άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες, τα εν λόγω εμπιστευτικά δεδομένα θα πρέπει να εξαιρούνται από τη δημοσίευση δια της απόκρυψης του/των σχετικού(-ών) μέρους(-ών). Θα πρέπει να τηρούνται δύο διαφορετικές εκδοχές: μια πλήρης εκδοχή που θα κοινοποιείται στους διαδίκους (η οποία παραμένει εμπιστευτική) και μια έκδοση με απόκρυψη των εμπιστευτικών μερών για δημοσίευση.

Φιλικός διακανονισμός διαφορών

- Όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρονται σε έναν φιλικό διακανονισμό κατά τη διάρκεια διαδικασιών ανακοπής, ακύρωσης ή προσφυγής ή κατά τη διάρκεια διαμεσολάβησης θα πρέπει να θεωρούνται εμπιστευτικού χαρακτήρα και καταρχήν αποκλείονται από τη διαδικτυακή πρόσβαση φακέλου ή δημοσίευση.

3.4.5 Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με την υγεία και ευαίσθητων δεδομένων σε φακέλους και αποφάσεις (ανωνυμοποίηση)

Για παράδειγμα, οι παρακάτω πληροφορίες μπορεί να ανωνυμοποιηθούν σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο στις αποφάσεις ή τις κρίσεις του οργάνου προσφυγής ή του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους: όνομα και αριθμός δελτίου ταυτότητας φυσικών προσώπων.

Συστάσεις:

I. Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

- α) Σε αρχεία (σε διαδικτυακό και μη διαδικτυακό περιβάλλον)
- θα πρέπει να εξαιρούνται από την πρόσβαση σε διαδικτυακά αρχεία μόνο κατόπιν ρητού αιτήματος που κατατίθεται από τον διάδικο·
  - κατά περίπτωση, εάν κάποιος τρίτος αιτηθεί πρόσβαση σε αποδεικτικά στοιχεία τα οποία δεν είναι διαθέσιμα μέσω της πρόσβασης σε διαδικτυακό αρχείο, το όργανο προσφυγής ή το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους εξετάζει μεμονωμένα το εν λόγω αίτημα σύμφωνα με την πρακτική του ή τις σχετικές νομικές διατάξεις.
- β) Σε αποφάσεις (σε διαδικτυακό και μη διαδικτυακό περιβάλλον)
- Κάθε διάδικος της διαδικασίας προσφυγής μπορεί να ζητήσει την αφαίρεση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στην απόφαση. Επομένως, μπορούν να εξαιρεθούν από τη δημοσίευση.

II. Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με την υγεία και ευαίσθητα δεδομένα ⁽⁹⁵⁾

- α) Σε αρχεία (σε διαδικτυακό και μη διαδικτυακό περιβάλλον)

⁽⁹⁵⁾ Όπως περιγράφεται στο άρθρο 9 του ΓΚΠΔ.

- Το όργανο προσφυγής ή το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας του κράτους μέλους θα πρέπει να εξετάσει *αυτοδικαίως* κατά πόσον τα αποδεικτικά στοιχεία περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με την υγεία ή ευαίσθητα δεδομένα και, εάν ισχύει κάτι τέτοιο, θα πρέπει να τα εξαιρούν από την πρόσβαση σε διαδικτυακά αρχεία. Συνεπώς, αυτά τα δεδομένα θα πρέπει να εξαιρούνται από την πρόσβαση σε διαδικτυακό αρχείο ακόμα και χωρίς συγκεκριμένο αίτημα.
- β) Σε αποφάσεις (σε διαδικτυακό και μη διαδικτυακό περιβάλλον)
  - Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με την υγεία και τα ευαίσθητα δεδομένα θα πρέπει να εξαιρούνται από τη δημοσίευση μέσω της απόκρυψης του/των σχετικού(-ών) μέρους(-ών). Θα πρέπει να τηρούνται δύο διαφορετικές εκδοχές: μια πλήρης εκδοχή που θα κοινοποιείται στους διαδίκους (η οποία παραμένει εμπιστευτική) και μια έκδοση με απόκρυψη των εμπιστευτικών μερών για δημοσίευση.

4 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1:

ΠΡΟΤΥΠΟ

Απόφαση που υπόκειται σε προσφυγή/αριθμός πρωτοκόλλου:..... (συμπληρώστε)
Παραρτήματα με χρωματικά στοιχεία: ΝΑΙ/ΟΧΙ (μόνο στην περίπτωση κατάθεσης μέσω τηλεομοιοτυπίας)

ΤΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Έγγραφα και αποδεικτικά στοιχεία που κατατίθενται σε έντυπη, ηλεκτρονική μορφή, μέσω φορέων δεδομένων ή μέσω τηλεομοιοτυπίας

Αριθ. παραρτήματος	Σύντομη περιγραφή του παραρτήματος ⁽¹⁾	Αριθμός σελίδων ⁽²⁾	Αριθμός σελίδας κατάθεσης στην οποία μνημονεύεται το αποδεικτικό στοιχείο	Αίτημα εμπιστευτικότητας ⁽³⁾	Προαιρετικό Σε ποια συγκεκριμένα μέρη του εγγράφου (αποδεικτικού στοιχείου) στηρίζει ο διάδικος τα επιχειρήματά του
1.	Επιστολή της 10/12/2017 του κ. Green προς την κα Smith	3	σ. 2	Ναι	
2.	25 τιμολόγια, Ιαν. 2017 - Ιούν. 2018, NewCo Ltd	60	σ. 7		
3.	40 τιμολόγια, Ιαν. 2016 - Ιούν. 2018, ABC Ltd	50	σ. 15-16		
4.	Ένορκη βεβαίωση: 24/08/2018, Κα Green, Διευθύνων Σύμβουλος της NewCo Ltd	1	σ. 17-18	Ναι	
5.	Άρθρο του Δρ. Blue που δημοσιεύτηκε στις 12.12.2017 στο περιοδικό GO 4/2017: «Confusing brand X with Y», που εξετάζει τον εγγενή διακριτικό χαρακτήρα της εμπορικής επωνυμίας X	23	σ. 30		σ. 12
6.	Εκτύπωση της 1/1/2019 από την ιστοσελίδα www.webpage1.com	5	σ. 41		

⁽¹⁾ Σύντομη περιγραφή του παραρτήματος που έχει ως στόχο να δώσει στον αναγνώστη σαφή εικόνα της φύσης του εγγράφου ή του αποδεικτικού στοιχείου. Για παράδειγμα, ο τίτλος ή το αντικείμενο του εγγράφου ή του αποδεικτικού στοιχείου (δηλ. «επιστολή»/«συμφωνία παραχώρησης άδειας χρήσης που αφορά το εμπορικό σήμα X»/«απόσπασμα»), η ημερομηνία του, ο συντάκτης, ο παραλήπτης, οι αντίδικοι κ.λπ.

⁽²⁾ Επιπλέον, κάθε παράρτημα θα πρέπει να διαθέτει αριθμημένες σελίδες, εάν αυτό είναι εφικτό.

⁽³⁾ Εάν έχει υποβληθεί αίτημα εμπιστευτικότητας και το εν λόγω αποδεικτικό στοιχείο θα πρέπει να επισημανθεί ως εμπιστευτικό και να φυλάσσεται ως τέτοιο, παρακαλούμε σημειώστε: ΝΑΙ. Σε διαφορετική περίπτωση: αφήστε το πεδίο κενό. Η αιτιολόγηση για το αίτημα εμπιστευτικότητας θα πρέπει να αναφέρεται κατά την κατάθεση των εμπιστευτικών δεδομένων.

7.	Βίντεο που απεικονίζει (στις 00:07:42) χρήση του σήματος της ΕΕ Χ αριθ. 123 456 789 κατά τη διάρκεια της Έκθεσης καταναλωτικών προϊόντων 2018 (αρχείο 'vid1.mp4', το οποίο υποβλήθηκε σε μονάδα flash USB)	A/A	σ. 45		00:07:42
----	--	-----	-------	--	----------